

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain ja maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annettua lakia siten, että siinä otettaisiin huomioon ne Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksesta johtuvat muutokset tukijärjestelmiin, joiden osalta tulee kansallisesti säätää. Lakiin otettaisiin säännökset perustuesta, joka korvaa nykyisin käytössä olevan tilatuen. Perustuen myöntämisen perusteena olevien tukioikeuksien ehdotetaan olevan ne tukioikeudet, jotka on vahvistettu tilatukijärjestelmässä eikä uusia tukioikeuksia tarvitsisi hakea uudistuksen tullessa voimaan.

Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annettuun lakiin ehdotetaan otettavaksi säännökset tuotantosidonnaisesta tuesta, jota myönnettäisiin nykykäytännön mukaisesti lypsylehmille, naudoille, teurastetuille karitsuille, tärkkelysperunalle sekä öljy- ja valkuaiskasveille. Tuotantosidonnaisena tukena ehdotetaan lisäksi myönnettäväksi palkkiota uuhille ja kutuille, teurastetuille hieholle ja kileille sekä peltokasvien osalta avomaanvihanneksille, sokerijuurikkaalle ja rukiille.

Uutena tukimuotona ehdotetaan otettavaksi käyttöön Euroopan unionin lainsäädäntöön pohjautuen viherryttämistuki, jota myönnettäisiin vastaavalle alalle kuin mille perustukea voidaan myöntää. Viherryttämistuen ekologisiksi aloiksi ehdotetaan Suomessa otettavaksi käyttöön kesantoalat, typensitojakasvien ja lyhytkiertoisien energiapuun alat sekä täydentävien ehtojen mukaiset maise-mapiirteiden alat. Lisäksi ehdotetaan, että Suomessa otettaisiin käyttöön metsäisyyspoikkeus aluetasolla tarkasteltuna. Uutena tukimuotona ehdotetaan lisäksi otettavaksi käyttöön jäsenvaltioille pakollinen nuoren viljelijän tuki, jota voitaisiin myöntää enin-

tään 90 perustukeen oikeuttavan tukioikeuden mukaisesti.

Maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan Suomen Euroopan komissiolle tekemiä esityksiä Etelä-Suomen ja pohjoisen Suomen kansallisista tuista. Etelä-Suomen kansallisena tukena voitaisiin myöntää sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettua tukea ja tukea puutarhataloudelle. Pohjoisille alueille voitaisiin myöntää tukea kuudelle pääryhmälle, joita ovat maito, märehtijät, siat ja siipikarja, puutarhaviljely, kasvintuotanto ja muut pohjoiset tuet. Etelä-Suomessa voidaan hyödyntää muun muassa märehtijöiden, avomaavihannesten ja tärkkelysperunan osalta Euroopan unionin kokonaan rahoittamia tuotantosidonnaisia tukia. Tukijärjestelmien yhdenmukaistamiseksi ehdotetaan, että kansallisten tukien myöntämisen edellytyksenä oleva, hakijan hallinnassa olevan viljelyksen soveltuva peltoala olisi viisi hehtaaria tai vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyksessä olevaa peltoa.

Maatalouden tukien toimeenpanosta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi edellä mainittuihin lakeihin ehdotettujen muutosten sekä Euroopan unionin muuttuneen lainsäädännön johdosta. Ehdotukseen ei kuitenkaan sisälly muutoksia nykytilanteeseen verrattuna esimerkiksi toimivaltaisten viranomaisten osalta kuin siltä osin, kun kyseessä on nykyisin käytössä olevat tukijärjestelmät. Ehdotuksen mukaan kunta tekisi päätöksen uusien suorien tukien eli viherryttämistuen ja nuoren viljelijän tuen myöntämisestä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
Euroopan unionin yhteinen maatalouspolitiikka ja sen uudistus YMP 2014—2020	3
Maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien järjestelmä.....	5
2 NYKYTILA.....	7
2.1 Kansallinen lainsäädäntö.....	7
Laki Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle.....	7
Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista.....	8
Laki maatalouden tukien toimeenpanosta.....	8
2.2 Euroopan unionin lainsäädäntö.....	9
Horisontaaliasetus.....	9
Tukiasetus.....	10
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	11
4 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	12
4.1 Taloudelliset vaikutukset.....	12
4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	13
4.3 Vaikutukset tuensaaajien asemaan.....	14
4.4 Ympäristövaikutukset.....	15
4.5 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	16
5 ASIAN VALMISTELU.....	16
6 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	17
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	18
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	18
1.1 Laki Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle.....	18
1.2 Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista.....	30
1.3 Laki maatalouden tukien toimeenpanosta.....	32
1.4 Laki maataloustuotteiden markkinajärjestelyistä.....	35
2 VOIMAANTULO.....	35
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	35
LAKIEHDOTUKSET.....	37
Laki Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain muuttamisesta.....	37
Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta.....	44
Laki maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta.....	47
Laki maataloustuotteiden markkinajärjestelyistä annetun lain 2 §:n muuttamisesta.....	50
LIITE.....	51
RINNAKKAISTEKSTIT.....	51
Laki Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain muuttamisesta.....	51
Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta.....	66
Laki maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta.....	74
Laki maataloustuotteiden markkinajärjestelyistä annetun lain 2 §:n muuttamisesta.....	80

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Maatalouden toimintaedellytysten ja tuotannon kannattavuuden turvaamiseksi sekä viljelijäväestön kohtuullisen tulotason varmistamiseksi maataloutta tuetaan Euroopan unionin ja kansallisin budjettivaroin. Erimuotoisten tukien merkitys maatalouden toimintaedellytysten turvaamisessa on keskeinen. MTT taloustutkimuksen maa- ja puutarhatalouden ennakkollisen kokonaislaskelman mukaan tukien osuus maa- ja puutarhatalouden kokonaistuotosta vuonna 2013 arvioidaan olevan noin 35 prosenttia.

Euroopan unionissa maatalouden tukipolitiikka kuuluu Euroopan unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Käytännössä tämä tarkoittaa unionipolitiikan keinojen ensisijaisuutta sekä sitä, että kansallista maatalouspolitiikkaa voidaan harjoittaa vain sellaisella tavalla, minkä Euroopan unionin lainsäädäntö ja Euroopan komission päätökset mahdollistavat. Maatalouden viljelijätukijärjestelmän perusta muodostuu Suomessa Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan tukimuodoista, joita ovat Euroopan unionin kokonaan rahoittamat suorat tuet ja osarahoitetut maaseudun kehittämisohjelmaan sisältyvät korvaukset, kuten luonnonhaittakorvaus ja ympäristökorvaus. Näitä tukimuotoja täydennetään kansallisilla tuilla (valtiontuet).

Euroopan unionin yhteinen maatalouspolitiikka ja sen uudistus YMP 2014—2020

Euroopan unionin yhteinen maatalouspolitiikka rakennettiin toisen maailmansodan jälkeisenä aikana eli se on jo yli 50 vuotta vanha järjestelmä. Yhteisen maatalouspolitiikan alkuperäisiä tavoitteita olivat maatalouden tuottavuuden parantaminen, maatalousyrittäjien kohtuullisen elintason varmistaminen, elintarvikemarkkinoiden tasapainottaminen, ruoan saatavuuden turvaaminen ja kohtuullisten kuluttajahintojen varmistaminen. Näitä tavoitteita on myöhemmin täydennetty uusilla tavoitteilla, jotka liittyvät erityisesti ympäristöön.

Alun perin yhteinen maatalouspolitiikka perustui pitkälti markkinoiden hallintaan ja useimmilla maatalouden sektoreilla oli käytössä hallinnollisesti määritellyt hinnat ja Euroopan unionin viranomaiset olivat velvollisia ostamaan ylijäämätuotannon. Hallinnollisten hintojen nousu ja nopea tekninen kehitys johtivat siihen, että ylituotannon hallinnasta tuli suuri ongelma yhteiselle maatalouspolitiikalle. Vuonna 1992 Euroopan unionissa tehtiin suuri suunnan muutos yhteisessä maatalouspolitiikassa. Tuolloin tuotteen hinnassa maksettavaa tukea muutettiin suoraan viljelijöille maksettavaksi tueksi.

Vuoden 2003 yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksessa katkaistiin pääosin tuotannon ja tukien välinen yhteys. Uudistuksen tarkoituksena oli, että markkinat ohjaavat tuotantoa tukien sijaan ja että markkinat huolehtivat tuotannon ja kulutuksen tasapainosta. Uudistuksen yhteydessä Euroopan unionin kokonaan rahoittamat suorat viljelijätuet muutettiin pääosin tuotannosta irrotetuiksi hehtaari-perusteisiksi tuiksi. Lisäksi tuen myöntämisen edellytyksiä muutettiin siten, että tuen saamisen edellytyksenä oli muun muassa maatalousmaasta huolehtiminen sekä ympäristöä, eläinten hyvinvointia ja elintarvikkeiden turvallisuutta koskevien vaatimusten noudattaminen. Osa tuista — kuten lypsy-lehmä- ja nautapalkkio — voitiin edelleen myöntää tuotantosidonnaisina tukina. Vuoden 2003 yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen yhteydessä otettiin myös käyttöön nykyinen tilatukijärjestelmä.

Ennen vuoden 2013 uudistusta Euroopan unionin suorien tukien tukijärjestelmää on viimeksi muutettu vuonna 2009 Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan välitarkastuksen eli niin sanotun terveystarkastuksen yhteydessä. Välitarkastuksessa aiemmin tuotantosidonnaisina osittain tai kokonaan säilyneet tukijärjestelmät päätettiin irrottaa pääosin tuotannosta ja sisällyttää ne tilatukijärjestelmään viimeistään vuodesta 2012 alkaen, jolloin laajennettiin myös suorien tukien irrottamista tuotannosta. Uudistuksen jälkeenkin joitain erityistukia, kuten lypsyleh-

mä- ja nautapalkkiota, oli mahdollista maksaa edelleen tuotantosidonnaisena.

Viimeisin Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen saatiin päätökseen vuonna 2013, joskin yksityiskohtien osalta työ jatkuu vielä vuonna 2014. Yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen perustuu ensinnäkin komission 18 päivänä marraskuuta 2010 antamaan tiedonantoon (KOM(2010) 672 lopullinen) yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuudesta. Tiedonannossa yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteiksi määriteltiin elinvoimaisen elintarviketuotannon ylläpitäminen, luonnonvarojen kestävä käyttö ja tasapainoinen alueellinen kehitys. Komissio antoi lisäksi toisen, 29 päivänä kesäkuuta 2011 julkaistun tiedonannon (KOM(2011) 500 lopullinen), joka pohjautui komission huhtikuussa 2010 käynnistämään julkiseen keskusteluun yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuudesta. Tiedonantojen pohjalta komissio antoi ehdotuksensa yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista koskeviksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi 12 päivänä lokakuuta 2011. Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista koskevaan lainsäädäntökokonaisuuteen kuuluu kaikkiaan seitsemän Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta yhteisen maatalouspolitiikan eri osa-alueilta eli suorista tuista, yhteisistä markkinajärjestelyistä, maaseudun kehittämisestä, horisontaalisista asioista, maatalouden yhteiseen markkinajärjestelyyn liittyvien tiettyjen tukien ja vientitukien vahvistamista koskevien toimenpiteiden määrittämisestä, suorien tukien vuoden 2014 siirtymätoimenpiteistä sekä yhteisiä markkinajärjestelyjä koskevan asetuksen muuttamisesta tilatukijärjestelmää ja tukea viininviljelijöille koskevilta osin. Mainitut asetukset ovat tulleet voimaan 20 päivänä joulukuuta 2013, mutta niistä osaa tai osaa artikloista sovelletaan vasta vuoden 2015 alusta lukien. Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen viivästyttyä alkuperäisestä tavoitteesta eli toimeenpanosta vuodesta 2014 alkaen on vielä annettu asetus vuoden 2014 siirtymäjärjestelyistä eli eräistä maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) myönnettävää tukea koskevista siirtymäsäännöksistä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o

1305/2013 muuttamisesta varojen ja niiden jaon osalta vuonna 2014 sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1307/2013, (EU) N:o 1306/2013 ja (EU) N:o 1308/2013 muuttamisesta niiden soveltamisen osalta vuonna 2014 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1310/2013, jäljempänä *siirtymäkauden asetus*.

Euroopan unionin kokonaan rahoittamien suorien tukien osalta merkitystä on erityisesti kahdella Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella, eli yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1307/2013, jäljempänä *tukiasetus*, ja yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1306/2013, jäljempänä *horisontaaliasetus*. Vaikka edellä mainitut asetukset ovat tulleet voimaan, niin tukiasetuksessa tarkoitettuja tukia myönnetään vasta tukivuodesta 2015 alkaen. Horisontaaliasetuksen säännöksiä sovelletaan sen sijaan pääsääntöisesti jo vuonna 2014 joitain yksittäisiä artikloja, kuten yhdennettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää sekä täydentäviä ehtoja koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta.

Vuoden 2013 Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen pääkohtina voidaan suorien tukien osalta pitää aktiiviviljelijää, perustukea, tuen alenemaa, viherryttämistukea, tuotantosidonnaista tukea sekä nuorten viljelijöiden tukea. Suorat tuet kohdennetaan jatkossa aiempaa paremmin aktiiviviljelijöille eikä suoria tukia makseta sellaisille toimijoille, joiden ei katsota harjoittavan aktiivista maataloustoimintaa. Euroopan unionin kokonaan rahoittamia maatalouden suoria tukia jaetaan tulevaisuudessa tasaisemmin sekä jäsenvaltioiden välillä että jäsenvaltioiden sisällä. Tukieroja pienennetään asteittain siten, että kaikissa jäsenvaltioissa

lähestytään Euroopan unionin jäsenvaltioiden tukitasojen keskiarvoa. Lisäksi kaikissa jäsenvaltioissa siirrytään asteittain kohti joko kansallista tai alueellista tasatukea. Sellaisissa jäsenvaltioissa kuten Suomessa, jossa on jo aiemmin otettu käyttöön alueellinen tukimalli, voidaan säilyttää vanhat tukioikeudet sekä aiemmin sovittu aikataulu tasatukeen siirtymiseksi. Viljelijöiden tulee edelleen noudattaa täydentäviä ehtoja, mutta esimerkiksi lakisääteisten hoitovaatimusten määrää on vähennetty aiempaan verrattuna.

Euroopan unionin suoriin tukiin lisätään uusia ympäristövaatimuksia. Viherryttämistuen avulla toteutetaan perustason ympäristötoimenpiteitä, mistä johtuen 30 prosenttia suorista tuista sidotaan viherryttämistukeen. Viljelijöiden on noudatettava tukikelpoisilla hehtaareillaan kolmea viherryttämistoimenpidettä eli viljelyn monipuolistamista, pysyvän nurmen säilyttämistä sekä ekologista alaa. Viljelyn monipuolistamisen vaatimukset, eli kuinka montaa kasvia tilalla on vähintään viljeltävä, riippuvat sekä tilan koosta että tilan sijainnista. Viljelyn monipuolistamisvaatimuksesta on myös poikkeuksia eli vaatimus ei koske esimerkiksi nurmivaltaisilla tiloilla. Pysyvän nurmen säilyttämistä voidaan seurata jäsenvaltio-, alue- tai tilatasolla. Ekologisen alan osalta edellytetään, että tilan peltoalasta vähintään viisi prosenttia on ekologista alaa, kuten kesantoa. Ekologisen alan vaatimuksesta voidaan poiketa tietyt vaatimukset täyttävillä alueilla esimerkiksi metsäisyyden perusteella ja tietyt vaatimukset täyttävillä tiloilla, kuten nurmivaltaisilla tiloilla.

Jäsenvaltiot voivat jatkossakin vapaaehtoisesti maksaa tuotantosidonnaista tukea tietyille maatalouden muodoille nykyisen tuotantomäärän säilyttämiseksi. Tuotantosidonnaista tukea voidaan maksaa muun muassa maidon-, naudanlihan- ja lampaanlihantuotannolle, valkuais- ja öljykasveille sekä tarkkelysperunalle. Koska Suomessa on maksettu viime vuosina tuotantosidonnaisia tukia yli kymmenen prosenttia suorien tukien kansallisesta enimmäismäärästä, Suomessa voidaan vuosina 2015—2020 maksaa aiempaa suurempi prosenttiosuus suorien tukien enimmäismäärästä tuotantosidonnaisena tukena.

Uutena suorien tukien tukimuotona otetaan käyttöön nuoren viljelijän tuki. Nuoria eli korkeintaan 40-vuotiaita viljelijöitä kannustetaan maksamalla heille nuorten viljelijöiden tukea viisi vuotta tilanpidon aloittamisesta. Nuorten viljelijöiden tukijärjestelmä on jäsenvaltioille pakollinen ja nuorten viljelijöiden tukijärjestelmään voidaan käyttää vuosittain enintään kaksi prosenttia suorien tukien kansallisesta enimmäismäärästä.

Uutena elementtinä suorien tukien järjestelmässä on myös tukien alenema eli perustukea leikataan vähintään viisi prosenttia 150 000 euroa ylittävältä osalta. Suomessa ei näyttäisi tällä hetkellä olevan yhtään tilaa, jota mainittu tukien alenema koskee.

Valtioneuvosto hyväksyi 28 päivänä toukokuuta 2014 Suomen tiedonannon Euroopan komissiolle asetuksen (EU) N:o 1307/2013 soveltamisesta Suomessa. Valtioneuvoston hyväksymä tiedonanto koskee niitä kansallisessa päätösvallassa olevia suorien tukien toimeenpanoratkaisuja ja -esityksiä, jotka on ilmoitettava komissiolle. Tiedonantoon sisältyy käyttöön otettavat tukijärjestelmät (perustuki, viherryttämistuki, nuoren viljelijän tuki ja tuotantosidonnainen tuki) sekä niiden toimeenpanossa sovellettavat pääasialliset kansalliset linjaukset. Edelleen tiedonannon mukaan aktiiviviljelijän osalta kansallisesti ei oteta käyttöön jäsenvaltioille vapaaehtoisia lisäehtoja, joiden perusteella viljelijöitä rajattaisiin suorien tukien saamisen ulkopuolelle. Edelleen hyväksytyt tiedonannon mukaan Suomessa otetaan viherryttämistuen osalta käyttöön ekologisen alan niin sanottu metsäisyyspoikkeus. Ekologisen alana pidetään kesantoaloja, typensitojakasvien ja lyhytkiertoisien energiapuun aloja sekä täydentävien ehtojen maisemapiirteiden aloja. Suomessa käyttöön otettava suorien tukien järjestelmä on pääosin notifioitu komissiolle heinäkuussa 2014 valtioneuvoston hyväksymän tiedoksiannon mukaisesti.

Maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien järjestelmä

Maatalouden kansallisten tukien järjestelmän perusrakenne muotoutui Suomen Euroopan unioniin liittymisneuvotteluissa. Tuolloin sovittiin koko maassa vuosina

1995—1999 maksetusta siirtymäkauden tuesta ja pitkäaikaisesta pohjoisesta tuesta artiklan 142 perusteella Keski- ja Pohjois-Suomessa (C-tukialueet). Lisäksi sovittiin mahdollisuudesta maksaa tukea jäljelle jäävien vakavien vaikeuksien johdosta liittymissopimuksen artiklan 141 perusteella. Artiklan sanamuoto ei rajaa sen soveltamisaluetta, mutta käytännössä artiklaan 141 perustuvia tukia on maksettu Etelä-Suomessa tukialueilla A ja B. Kansallisten tukien järjestelmä on täydentynyt jäsenyysaikana Suomen tekemien esitysten ja komission kanssa käytyjen neuvotteluiden tuloksena.

Suomi on neuvotellut komission kanssa liittymissopimuksen artiklan 141 perusteella maksettavista tuista neljästi eli vuosina 1996, 1999, 2003 ja 2007. Vuoden 2007 neuvotteluissa sovittiin tukialueilla A ja B vuosina 2008—2013 maksettavista maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista. Komissio antoi vuosien 2008—2013 tukiohjelmaa koskevan päätöksen 27 päivänä helmikuuta 2008 (komission päätös K(2008) 696). Edellä mainittuun tukiohjelmaan sisältyi maatalouden rakennetta ja toimintaedellytyksiä kehittäviä toimenpiteitä sekä maataloustuotannon kannattavuutta ja viljelijöiden tulotasoa ylläpitäviä tukimuotoja. Tukiohjelmaan sisältyvien kansallisten tukien oikeusperustana oli Suomen liittymissopimuksen 141 artikla ja perustamissopimuksen 87 artikla. Tämän aiemman komission hyväksymän tukiohjelman perusteella viljelijätukia maksettiin kolmelle päätuoteryhmälle: 1) märehitijät (maidontuotanto, naudanlihantuotanto, lammas- ja vuohitalous sekä hevostalous), 2) siat ja siipikarjatalous (sikatalous, kananmunien tuotanto ja siipikarjanlihan tuotanto) sekä 3) puutarhatalous (kasvihuonetuotanto ja puutarhatuotteiden varastointi). Lisäksi voitiin maksaa pinta-alaperusteista tukea kotieläintiloille kotieläintilojen hehtaaritukena sekä avomaanvihannesten ja tärkkelysperunan viljelyalan perusteella Etelä-Suomen erikoiskasvitukena. Osana tukiohjelmaa sika- ja siipikarjatalouden tuet irrotettiin tuotannosta vuoden 2009 alusta lukien.

Vaikka artiklan 142 perusteella maksettava tuki on pitkäaikainen pohjoinen tuki, tukijärjestelmän sisältöä on jotain kertoja muutettu Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan

muutostilanteissa. Viimeksi pohjoisesta tuesta on neuvoteltu komission kanssa vuonna 2008 ja neuvottelujen tuloksena komissio teki 30 päivänä huhtikuuta 2009 päätöksen (K(2009) 3067 lopullinen) Suomen pohjoisten alueiden maataloutta koskevasta pitkäaikaisen kansallisten tukien järjestelmästä, jota sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2009. Mainitun tukiohjelmaesityksen perusteella tukea maksetaan kuudelle pääryhmälle: 1) maito, 2) märehitijät (naudanlihantuotanto, lammas- ja vuohitalous sekä hevostalous), 3) siat ja siipikarja (sikatalous, kananmunien tuotanto ja siipikarjanlihan tuotanto), 4) puutarhatalous (kasvihuonetuotanto ja puutarhatuotteiden varastointi), 5) kasvintuotanto ja 6) muut pohjoisten tuet (porotalous, metsämarjojen ja -sienten varastointituki, maidon ja lihan kuljetustuki sekä tuki kotieläintaloudelle välttämättömien palveluiden turvaamiseksi syrjäisimmillä alueilla). Osana tukiohjelmaa sika- ja siipikarjatalouden tuet irrotettiin tuotannosta vuoden 2009 alusta lukien.

Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisen yhteydessä maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 1308/2013, jäljempänä *markkinajärjestelyasetus*, sisällytettiin Etelä-Suomen kansallisia tukia koskeva artikla 214 a (Kansalliset maksut tietyille alueille Suomessa). Mainitun artiklan perustella Suomi voi myöntää kaudella 2014—2020 tuottajille kansallisia tukia, jos komissio myöntää tähän luvan. Komissio antoi 4 päivänä helmikuuta 2014 päätöksen K(2014)510, jolla komissio hyväksyi Suomen esityksen vuosina 2014—2020 maksettavasta Etelä-Suomen kansallisesta tuesta. Tuen määrä on asteittain aleneva ja ennen kansallisten tukien myöntämistä tulee hyödyntää kaikilta osilta yhteisen maatalouspolitiikan mukaisia tukijärjestelmiä. Markkinajärjestelyasetuksen 211 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan artiklan 214 a nojalla myönnettäviin tukiin ei sovelleta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107—109 artiklaa eli Euroopan unionin valtiontukisääntöjä.

Valtioneuvosto hyväksyi 10 päivänä loka-kuuta 2013 Suomen esityksen Etelä-Suomen kansallisten tulotukien ja eräiden maatalouden rakennetoimenpiteiden ohjelmaksi vuosille 2014—2020. Tulotukia ehdotettiin maksettavaksi sika- ja siipikarjataloudelle sekä puutarhataloudelle. Komissio teki 4 päivänä helmikuuta 2014 päätöksen (K(2014) 510 lopullinen) Etelä-Suomen kansallisen tukijärjestelmän hyväksymisestä vuosille 2014—2020. Komission päätöksen mukaan kansalliset tulotuet myönnetään vuonna 2014 samoin edellytyksin kuin vuosina 2008—2013. Vuodesta 2015 lukien kotieläintilojen ja tiettyjen erikoiskasvien pinta-alaperusteiset tuet lakautetaan. Märehtijöiden, avomaavihannes-ten ja tärkkelysperunan osalta voidaan vuodesta 2015 lukien hyödyntää Euroopan unionin kokonaan rahoittamaa, vapaaehtoista tuotantosidonnaista suoraa tukea. Suomessa maksetaan vuonna 2015 mainittuna tuotantosidonnaisena tukena 20 prosenttia Euroopan unionin suorien tukien kokonaismäärästä. Tuotantosidonnaisen tuen osuus alenee vuosittain asteittain siten, että se on 18 prosenttia vuonna 2020. Vuosina 2015—2020 voidaan komission päätöksen mukaisesti myöntää Etelä-Suomen kansallisena tukena sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettua tukea (sianliha ja siat, munivat kanat ja muu siipikarja) sekä tukea puutarhataloudelle (kasvihuoneet ja puutarhatuotteiden varastointi). Tuki on vuosittain asteittain aleneva siten, että sika- ja siipikarjataloudelle voidaan myöntää vuonna 2015 tukea 16 miljoonaa euroa ja asteittaisen aleneman seurauksena 6,5 miljoonaa euroa vuonna 2020. Puutarhataloudelle voidaan myöntää tukea vuonna 2015 yhteensä 13,66 miljoonaa euroa ja vuonna 2020 vuosittaisen aleneman seurauksena 10,9 miljoonaa euroa.

Valtioneuvosto hyväksyi 13 päivänä maaliskuuta 2014 Suomen esityksen pohjoisten alueiden maataloutta koskevan pitkäaikaisten kansallisten tukien järjestelmän muuttamisesta. Esityksen mukaan pohjoista tukea voitaisiin edelleen maksaa samoille kuudelle pääryhmälle kuin nykyisinkin (maito, märehtijät, siat ja siipikarja, puutarhaviljely, kasvintuotanto sekä muut pohjoiset tuet). Tukijärjestelmien yhdenmukaistamiseksi esityksessä ehdotetaan uuhien, kuttujen ja vuohien

eläinyksikkökertoimia muutettavaksi. Lisäksi nuorten viljelijöiden tuen järjestelmää ehdotetaan muutettavaksi siten, että nuorille viljelijöille maksettaisiin tukea samoin perustein kuin Euroopan unionin suorien tukien järjestelmässä. Myös kansallisesta tuensaajan yläikärajasta ehdotetaan luovuttavan. Esityksessä ehdotetaan lisäksi pohjoisen tuen maksuvaltuutta korotettavaksi 358 miljoonasta eurosta 382 miljoonaan euroon. Maksuvaltuuden korotus kohdennettaisiin kokonaisuudessaan märehtijät -ryhmään, jonka tuen enimmäismäärä nostettaisiin 73,3 miljoonasta eurosta 97,7 miljoonaan euroon. Samassa yhteydessä nautojen yksikkötuen enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi 134 eurolla 546 euroon sekä uuhien ja kuttujen yksikkötuen enimmäismäärää 51 eurolla 584 euroon. Muille pääryhmille maksettaviin sallittuihin enimmäistukiin ja yksikkötukiin ei ehdoteta tehtäväksi muutoksia.

2 Nykytila

2.1 Kansallinen lainsäädäntö

Laki Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle

Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annettu laki (193/2013), jäljempänä *suorien tukien laki*, tuli voimaan 19 päivänä maaliskuuta 2013. Suorien tukien lailla on pantu täytäntöön yhteisen maatalouspolitiikan suoriat tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annettu neuvoston asetus (EY) N:o 73/2009, jäljempänä *tilatukiasetus*, siltä osin, kuin tilatukiasetuksen täytäntöönpano edellyttää kansallista sääntelyä.

Suorien tukien lakia sovelletaan tilatukiasetuksessa tarkoitettujen tukien ja tilaneuvonnan tuen myöntämiseen ja maksamiseen sekä tilatukioikeuksien myöntämiseen, käyttöön, siirtoon, palauttamiseen ja luovuttamiseen. Suorien tukien laki sisältää muun muassa säännökset tilatukioikeuksien käytöstä ja käyttöjärjestelmästä, erityistukioikeudesta, ti-

latukioikeuksien siirrosta ja arvon alentamisesta, tilatukioikeuksien myöntämisestä kansallisesta varannosta sekä palauttamisesta ja luovuttamisesta kansalliseen varantoon sekä sukupolvenvaihdostilanteista. Laki sisältää myös säännökset suoran tuen vähimmäismäärästä sekä suoran tuen epäämisestä ja alentamisesta. Lisäksi suorien tukien lakiin sisältyy säännökset tilatukiasetuksen 68 artiklan mukaisista tukimuodoista ja tuen myöntämisen perusteista eli säännökset lypsylehmä- ja nautapalkkion, valkuais- ja öljykasvipalkkion, tärkkelysperunapalkkion ja teuraskaritsan lautupalkkion myöntämisen edellytyksistä. Suorien tukien lakiin sisältyy säännökset myös uuhipalkkion myöntämisen edellytyksistä. Suorien tukien lakiin on sisällytetty myös säännökset pysyviä laitumia koskevasta ennakkolupamenettelystä ja laidunten ennallistamisvelvoitteesta sekä asiakirjojen säilyttämisestä.

Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista

Maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annettu laki (1559/2001), jäljempänä *kansallisten tukien laki*, tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002. Kansallisten tukien laissa säädetään niistä tulotuista, joita komission päätösten mukaan voidaan Suomessa myöntää ja maksaa kansallisista varoista, sekä näiden tukien saannin ehdoista.

Kansallisten tukien lain nojalla voidaan myöntää kansallisena tukena ensinnäkin Etelä-Suomen kansallista tukea kotieläintaloudelle, kasvintuotannolle, kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille sekä sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvauksena. Pohjoista tukea voidaan myöntää kasvintuotannolle, kotieläintaloudelle, kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille, metsämarjojen ja -sienten varastoinnille, porotaloudelle ja muuna pohjoisena tukena, maidon ja lihan kuljetusavustuksena sekä sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvauksena. Lisäksi voidaan myöntää luonnonhaittakorvauksen kansallisia lisäosia. Kansallisten tukien lakiin sisältyy eri tukimuotoja koskevien säännösten lisäksi säännökset tukien määräytymisperusteista, tukien yleisistä alentamisperusteista, myö-

hästymis- ja valvontaseuraamuksista, tietyistä tuen maksamisen edellytyksistä, tukihakemuksen peruuttamisesta sekä asiakirjojen säilyttämisestä. Edellä mainituista seikoista voidaan kansallisten tukien lain nojalla antaa tarkempia säännöksiä pääsääntöisesti valtioneuvoston asetuksella.

Laki maatalouden tukien toimeenpanosta

Laki maatalouden tukien toimeenpanosta (192/2013), jäljempänä *toimeenpanolaki*, tuli voimaan 19 päivänä maaliskuuta 2013. Toimeenpanolakia sovelletaan suorien tukien lain, kansallisten tukien lain, ja luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön tilan parantamiseen liittyvistä tuista annetun lain (1440/2006), jäljempänä *linjan 2-laki* nojalla myönnettävien tukien toimeenpanoon. Toimeenpanolaissa säädetään keskitetysti eri viranomaisten tehtävistä ja toimivallasta, tuen hakumenettelystä, tukihakemuksen käsittelystä viranomaisessa ja päätöksenteosta, valvonnasta sekä tuen palauttamisesta ja takaisinperinnästä. Toimeenpanolaki sisältää myös säännökset tilatukijärjestelmän tukioikeusrekisteristä sekä tilaneuvontajärjestelmän toimeenpanosta. Toimeenpanolaissa säädetään myös päätöksen maksullisuudesta, viranomaisen oikeudesta tietojensaantiin sekä muutoksenhausta. Toimeenpanolain säättämisen yhteydessä kumottiin aiemmin voimassa olleet maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annettu laki (1336/1992) sekä Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annettu laki (1100/1994). Kumottujen lakien nojalla annetut asetukset jätettiin kuitenkin siirtymäsäännöksellä voimaan.

Toimeenpanolakia on muutettu 1 päivänä heinäkuuta 2014 voimaan tulleella lailla 501/2014. Kyseiseen lakiin sisältyy joitain Euroopan unionin lainsäädännön muutoksista johtuvia, lähinnä viittauksia koskevia säännöksiä, sekä säännös kunnan tekemän päätöksen tiedoksi antamisesta tavallisena tiedoksiantona. Nämä muutokset ovat tulleet voimaan lain voimaan tullessa. Lakiin sisältyy myös lain tilaneuvontaa koskevan luvun muutossäännöksiä, jotka tulevat voimaan

1 päivänä tammikuuta 2015. Nämä muutokset johtuvat siitä, että vuodesta 2015 lukien tuki maatilojen neuvontapalveluihin myönnetään ja maksetaan Euroopan unionin osarahoitteisena tukena ja mainittu tuki sisältyy Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaan 2014—2020. Jotta uusi maatilojen neuvontajärjestelmä ja korvaus maatilojen neuvontapalveluihin voitaisiin ottaa käyttöön jo vuoden 2015 alusta lukien, järjestelmää koskevat säännökset haluttiin saada hyväksytyiksi ja vahvistetuiksi hyvissä ajoin vuonna 2014, niin että Maaseutuvirasto voi ryhtyä neuvonantajien valintaa koskeviin toimiin jo vuonna 2014.

2.2 Euroopan unionin lainsäädäntö

Horisontaaliasetus

Horisontaaliasetus tuli voimaan 20 päivänä joulukuuta 2013, mutta sen säännöksiä sovelletaan 121 artiklan 1 kohdan nojalla pääosin 1 päivästä tammikuuta 2014. Mainitun artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 3 kohdan a alakohdan mukaan joitain asetuksen säännöksistä — kuten säännökset maksajavirastosta, todentamisviranomaisesta, budjettikurista, tulojen sitomisesta ja tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä — sovelletaan 16 päivästä lokakuuta 2013. Lisäksi maatilojen neuvontajärjestelmää, yhdenmukaista hallinto- ja valvontajärjestelmää sekä täydentäviä ehtoja koskevia säännöksiä sovelletaan 121 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla 1 päivästä tammikuuta 2015. Artiklan 121 voimassa olevat 2 ja 3 kohdan säännökset sisältyvät 20 päivänä joulukuuta 2013 voimaan tulleen horisontaaliasetuksen muutokseen, josta säädetään siirtymäkauden asetuksen 8 artiklassa. Horisontaaliasetuksella kumottiin yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1290/2005, jäljempänä *rahoitusasetus*.

Horisontaaliasetus sisältää ensinnäkin maatalousrahastoja — Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto) — koskevat yleiset säännökset, kuten säännökset rahastojen menoista, maksajavirastoista ja todentamisviranomaisista. Horisontaaliasetukseen sisältyy li-

säksi säännökset rahastojen varainhoidosta. Nämä säännökset koskevat muun muassa rahastojen menojen rahoitusta, budjettikuria, suoritettavia maksuja, tilien tarkastamista ja hyväksymistä sekä sääntöjenvastaisuuksia. Horisontaaliasetukseen sisältyy myös säännökset valvontajärjestelmistä ja seuraamuksista. Nämä säännökset koskevat muun muassa tarkastusten yleisiä periaatteita, hallinnollisia seuraamuksia, yhdenmukaista hallinto- ja valvontajärjestelmää, jäsenvaltioiden suorittamia tarkastuksia sekä komission tiedonsaantioikeutta ja komission suorittamia tarkastuksia. Horisontaaliasetukseen on myös sisällytetty tietyt maatilojen neuvontajärjestelmää ja täydentäviä ehtoja koskevat säännökset. Horisontaaliasetukseen on lisäksi sisällytetty säännökset maatalouspolitiikan seurannasta ja arvioinnista, jota varten perustetaan yhteinen seuranta- ja arviointikehyksen tulosten mittaamiseksi, jotka on saavutettu yhteisellä maatalouspolitiikalla. Arviointikehykseen sisältyy erilaisia indikaattoreita ja komissio tulee antamaan vuosina 2018 ja 2021 kertomuksen yhteisen maatalouspolitiikan keinoilla saavutetuista tuloksista Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Horisontaaliasetukseen sisältyy lukuisia valtuussäännöksiä komission oikeudesta antaa horisontaaliasetusta tarkempia säännöksiä joko komission delegoidulla asetuksella tai komission täytäntöönpanoasetuksella. Komissio on antanut horisontaaliasetuksen nojalla ensinnäkin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä yhdenmukaistetun hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä suoriin tukiin, maaseudun kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäämis- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 640/2014, jäljempänä *hallintoasetus*. Hallintoasetuksessa säädetään muun muassa yhdenmukaistetun hallinto- ja valvontajärjestelmän järjestelmävaatimuksista, tukihakemuksista ja niiden jättämisestä sekä hallinnollisista seuraamuksista eri tukimuodoissa ja eri tilanteissa. Komissio on antanut horisontaaliasetuksen nojalla myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamis säännöistä yhdenmukaistetun hallinto- ja valvontajärjestelmän,

maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 809/2014, jäljempänä *valvonta-asetus*. Valvonta-asetukseen sisältyy tarkemmat säännökset muun muassa yhdenmennyksestä hallinto- ja valvontajärjestelmästä, hallinnollisesta ja paikan päällä tehtävästä valvonnasta, valvontamääräistä ja valvontakohteiden valinnasta sekä valvonnan sisällöstä. Lisäksi komissio on antanut Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastuksia koskevien sääntöjen, vakuuksien ja avoimuuden osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 908/2014, jäljempänä *maksajavirasto-asetus*, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen, vakuuksien sekä euron käytön osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 907/2014, jäljempänä *delegoitu maksajavirastoasetus*.

Tukiasetus

Tukiasetus tuli edellä sanotun mukaisesti voimaan 20 päivänä joulukuuta 2013, mutta sitä sovelletaan asetuksen artiklan 74 säännöksen nojalla 1 päivästä tammikuuta 2015. Tukiasetuksella kumottiin yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annettu neuvoston asetus (EY) N:o 73/2009, jäljempänä *tilatukiasetus*.

Tukiasetus sisältää ensinnäkin yhteiset säännökset suorien tukien tukijärjestelmissä myönnettävistä tuista ja tukien myöntämisen edellytyksistä. Näitä säännöksiä ovat muun muassa säännökset tuen myöntämisestä aktiiviviljelijälle ja aktiiviviljelijän määritelmä, suorien tukien saamisen vähimmäisedellytykset — kuten pienin myönnettävä tukimäärä euroina sekä tuen saamisen edellytyksenä oleva vähimmäispinta-ala — ja perustuen

määrän alentamisesta 150 000 euron ylittävältä osalta. Tukiasetus sisältää lisäksi säännökset eri tukimuodoista, joita suorien tukien tukijärjestelmässä voidaan myöntää. Suorina tukina voidaan myöntää muun muassa perustukea (korvaa nykyisen tilatuen), tukea ilmastoon ja ympäristön kannalta suotuisiin maatalouskäytäntöihin (viherryttämistuki), nuoren viljelijän tukea sekä tuotantosidonnaista tukea tietyille aloille ja tuotannoille, kuten naudan-, lampaan- ja vuohenlihalle, tärkkelysperunalle sekä öljy- ja valkuaiskasveille. Lisäksi tukiasetuksen mukaan suorina tukina voidaan myöntää muun muassa vapaaehtoista tukea viljelijöille luonnonhaitta-alueilla ja vapaaehtoista yksinkertaistettua tukea pienviljelijöille.

Tukiasetukseen sisältyy lukuisia valtuussäännöksiä komission oikeudesta antaa tukiasetusta tarkempia säännöksiä joko komission delegoidulla asetuksella tai komission täytäntöönpanoasetuksella. Komissio on antanut tukiasetuksen nojalla ensinnäkin yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 täydentämisestä ja mainitun asetuksen liitteen X muuttamisesta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 639/2014, jäljempänä *soveltamisasetus*. Soveltamisasetukseen sisältyy tarkempia säännöksiä muun muassa aktiiviviljelijästä, perustukijärjestelmästä, viherryttämistuesta, nuoren viljelijän tuesta, jäsenvaltiolle vapaaehtoisesta tuotantosidonnaisesta tuesta sekä jäsenvaltion komissiolle tekemistä suoria tukia koskevista ilmoituksista. Komissio on antanut tukiasetuksen nojalla myös yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 soveltamissäännöistä annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 641/2014, jäljempänä *täytäntöönpanoasetus*. Täytäntöönpanoasetuksessa säädetään tarkemmin muun muassa tukioikeuksista ja niiden myöntämisestä ja aktivoimisesta, viherryttämistuesta sekä jäsenvaltion komissiolle tekemistä suoria tukia koskevista ilmoituksista.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoitteena on saattaa kansallinen Euroopan unionin suoria tukia koskeva lainsäädäntö vastaamaan Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistusta sekä muuttunutta Euroopan unionin lainsäädäntöä siltä osin kuin asiasta on tarpeen ja mahdollista kansallisesti säätää. Lisäksi esityksen tavoitteena on saattaa suorien tukien laki vastaamaan niitä kansallisesti tehtyjä ja valtioneuvoston päätöksen mukaisia linjauksia, jotka on ilmoitettu komissiolle ja joista on neuvoteltu maataloustuottajien keskusjärjestöjen kanssa.

Suorien tukien lakia ehdotetaan ensinnäkin muutettavaksi siten, että siihen otettaisiin säännökset tilatuen korvaavasta perustuesta. Perustukea myönnettäisiin aktiiviviljelijälle tukioikeuden ja tukikelpoisen pinta-alan perusteella. Tukioikeudet olisivat sellaisia tukioikeuksia, jotka on myönnetty aiemman tilatukijärjestelmän nojalla ja jotka on kansallisesti päätetty pitää voimassa Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisen yhteydessä. Tukioikeuksien käyttöä, siirtoa, arvon muuttamista sekä kansallista varantoa ja siihen liittyviä seikkoja koskevat säännökset ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan voimassa olevaa Euroopan unionin lainsäädäntöä.

Suorien tukien lakia ehdotetaan muutettavaksi tuotantosidonnaisten tukien osalta vastaamaan muuttunutta Euroopan unionin lainsäädäntöä sekä kansallisesti päätettyjä linjauksia. Tuotantosidonnaisena tukena maksettaisiin edelleen palkkiota lypsylehmille ja naudoille, teurastuille karitsoille, valkuais- ja öljykasveille sekä tärkkelysperunalle. Tuotantosidonnaisen tuen osalta ehdotetaan uusiksi palkkioiksi palkkiota lampaille ja vuohille, teurastetuille hiehoille ja kileille sekä avomaanvihanneksille, sokerijuurikkaalle ja rukiille.

Uusina tukimuotoina suorien tukien lakiin ehdotetaan viherryttämistukea ja nuoren viljelijän tukea. Viherryttämistukea voitaisiin ehdotuksen mukaan myöntää sille alalle, jolle viljelijälle myönnetään perustukea. Viherryttämistuen ekologiseen alaan kuuluviksi aloiksi ehdotetaan kesantoaloja, typensitoja-

kasvien ja lyhytkiertoisien energiapuun aloja sekä täydentävien ehtojen mukaisten maisemapiirteiden aloja. Suomessa ehdotetaan otettavaksi käyttöön Euroopan unionin lainsäädännössä mahdollistettu poikkeus ekologisen alan vaatimuksesta metsäisyyden perusteella. Nuoren viljelijän tukea voitaisiin myöntää viljelijälle, joka on ensimmäisen perustukihakemuksen jättämivuonna korkeintaan 40-vuotias. Nuoren viljelijän tukea voitaisiin myöntää Euroopan unionin säännösten mukaisesti aktivoitujen perustukeen oikeuttavien tukioikeuksien mukaisesti, kuitenkin enintään 90 perustukeen oikeuttavan tukioikeuden mukaisesti, mikä on Euroopan unionin lainsäädännön mahdollistama enimmäismäärä Suomen valitsemassa tuen laskentamallissa.

Suorien tukien lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös pysyvien nurmien ennallistamisennestelystä, joka otettaisiin käyttöön valtioneuvoston yleisistunnon päätöksellä. Uutena elementtinä suorien tukien lakiin ehdotetaan otettavaksi myös säännös Natura-alueella sijaitsevista pysyvistä nurmista sekä niiden säilyttämisestä ja ennallistamisvelvoitteesta.

Kansallisten tukien lakia ehdotetaan muutettavan ennen kaikkea tukikokonaisuuden yhdenmukaistamiseksi sekä vastaamaan Suomen Euroopan komissiolle tekemiä esityksiä kansallisesta tuesta. Nykyisestä kansallisen tuen saamisen edellytyksenä olevasta yläikärajasta luovuttaisiin. Lisäksi ehdotetaan, että saadaksen kansallista tukea hakijalla tulisi olla hallinnassaan viisi hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa nykyisen kolmen hehtaarin sijaan.

Toimeenpanolaissa olevat viittaukset Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan voimassa olevaa Euroopan unionin lainsäädäntöä. Lisäksi kuntien ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tehtäviin ehdotetaan joitain muutoksia.

Tavoitteena on saada ehdotetut lait voimaan vuoden 2015 alusta lukien, jolloin voitaisiin varmistaa se, että viljelijöille voidaan myöntää sekä suoria tukia että kansallisia tukia vuonna 2015 ja että tuet myös voitaisiin maksaa Euroopan unionin lainsäädännön mahdollistamassa aikataulussa.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole suoranaisia valtiontaloudellisia vaikutuksia, koska suorien tukien järjestelmään sisältyvät tuet ovat Euroopan unionin kokonaan rahoittamia. Kansalliset tulotuet maksetaan puolestaan valtion talousarvion maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen momentin (30.20.40) määrärahan rajoissa ja valtiontalouden kehysten puitteissa. Myös kaikki Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksesta ja tässä esityksessä ehdotetuista muutoksista aiheutuvat kustannukset katetaan valtiontalouden kehyspäätösten ja valtion talousarvioiden mukaisten määrärahojen sekä henkilötöyvuosimäärien puitteissa. Esityksen vaikutuksia viranomaisten toimintaan ja siitä syntyviin kustannuksiin käsitellään tarkemmin kohdassa 4.2 ja vaikutuksia tuensaajien asemaan tarkemmin kohdassa 4.3.

Euroopan unionin kokonaan rahoittamat suorat tuet ja kansallinen tuki ovat jatkossakin erittäin tärkeä osa Suomen viljelijätukien kokonaisuutta, jossa muut keskeiset elementit ovat maaseutuohjelman mukaiset viljelijäkorvaukset, kuten luonnonhaitta- ja ympäristökorvaus, sekä rakennetuet. Laajassa ja monipuolisessa tukikokonaisuudessa korostuu erityisesti tuotannon aktiivinen turvaaminen Suomen pohjoisissa tuotanto-oloissa.

Tärkeänä tavoitteena on kansallisen valmistelun aikana ollut, että tuotanto keskeisillä sektoreilla voitaisiin turvata suhteessa maan eri osien erityistarpeisiin mahdollisimman tehokkaasti. Kotieläintaloudessa tukipainotusta siirretään mahdollisuuksien mukaan kotieläin- ja kasvinviljelytilojen välillä porrastetuista hehtaaritusta suoraan tuotantosidonnaisiin kotieläintukiin. Uudistuksessa hyödynnetään täysimääräisesti mahdollisuus lisätä Euroopan unionin suorien tukien kohdentamista tuotantosidonnaisiin tukiin ja samalla sovitetaan yhteen suorien tukien ja luonnonhaittakorvauksen yleiset hehtaarituet eli kasvinviljelylle tärkeät tukielementit alueittain mahdollisimman tasapainoisesti.

Valtion vuoden 2014 talousarviossa on momentille 30.20.41 osoitettu Euroopan unionin suoriin tukiin 524 miljoonan euron

suuruinen määräraha. Vuosina 2015—2020 Euroopan unionin suoriin tukiin käytettävissä oleva kokonaisrahamaäärä on noin 524 miljoonaa euroa vuodessa. Suorien tukien Suomessa sovellettava rakenne muuttuu nykyjärjestelmään verrattuna uusien painotusten myötä. Suorien tukien pääelementit ovat vuodesta 2015 alkaen tilatuen korvaava perustuki ja tuotantosidonnainen tuki sekä uudet viherryttämistuki ja nuoren viljelijän tuki. Suorien tukien kokonaismäärästä viherryttämistukeen on käytettävä 30 prosenttia. Tuotantosidonnaisten tukien osuudeksi esitetään 20 prosenttia, nuorille viljelijöille käytettäisiin yhdestä kahteen prosenttia ja loput 48—49 prosenttia maksettaisiin perustukena. Koko kaudella 2015—2020 tuotantosidonnaisen tuen osuus alenisi asteittain ja vuonna 2020 tuotantosidonnaisena tukena maksettaisiin 18 prosenttia suorien tukien kokonaismäärästä. Muutos kasvattaisi vastaavasti perustuen osuutta.

Tuotantosidonnaisia tukia on tarkoitus jatkossa vuosittain myöntää yhteensä noin 100 miljoonaa euroa. Tästä määrästä huomattava osa käytettäisiin Etelä-Suomen nautakarjatalouteen, lammas- ja vuohitalouteen sekä erikoiskasvituotantoon, joita on tähän asti tuettu Etelä-Suomen kansallisella tuella eli aiemalla 141-tuella. Samalla lisättäisiin näiden tukikohteiden ja muiden nykyisten tuotantosidonnaisten Euroopan unionin tukien kokonaisrahoitusta vuoteen 2014 verrattuna kuten on yhdessä tuottajajärjestöjen kanssa sovittu. Tällä tavoin pyritään käyttämään hyväksi Euroopan unionin järjestelmien liikkumavara mahdollisimman tehokkaasti ja ylläpitämään tuotantoa mahdollisimman vakaalla tukikokonaisuudella. Tarkoitus on panna nostaa vahvasti erityisesti sellaiseen Etelä-Suomen kotieläintalouteen, joka perustuu nurmirehun tuotantoon. Pohjoisen tuen järjestelmässä on vuodesta 2015 alkaen lisää liikkumavaraa kansallisen tuen ja Euroopan unionin suorien tukien vuosittaista yhteensovittamista varten.

Sekä suorissa tuissa että luonnonhaittakorvauksessa olisi jatkossa kolmen sijasta kaksi tukialuetta (AB ja C), joiden välinen raja vastaisi liittymissopimuksen mukaista kansallisen tuen aluejakoa Etelä-Suomen ja Suomen pohjoisen alueen välillä. Tällä ja monella

muulla eri tukien myöntämisedellytysten muutoksella yhtenäistettäisiin sekä yksinkertaistettaisiin ja selkeytettäisiin tukijärjestelmiä mahdollisuuksien mukaan.

Kansallisia tukijärjestelmiä toteutetaan komission päätösten asettamissa rajoissa. Edellä sanotun mukaisesti Suomi voi myöntää kaudella 2014—2020 markkinajärjestelyasetuksen ja komission päätöksen mukaista kansallisesti rahoitettua tukea Etelä-Suomessa. Etelä-Suomen kansallisen tuen osalta tuen maksamista rajoittaa komission päätös K(2014)510. Etelä-Suomen kansallista tukea on perinteisesti sovellettu täysimääräisesti. Komission päätöksen mukaan tuki on vuosittain asteittain aleneva siten, että sika- ja siipikarjataloudelle voidaan myöntää vuonna 2015 tukea 16 miljoonaa euroa ja asteittaisen aleneman seurauksena 6,5 miljoonaa euroa vuonna 2020. Puutarhataloudelle voidaan myöntää tukea vuonna 2015 yhteensä 13,66 miljoonaa euroa ja vuonna 2020 vuosittaisen aleneman seurauksena 10,9 miljoonaa euroa.

Pohjoista tukea maksetaan komission päätöksen K(2009)3067 perusteella, jossa on asetettu tuelle enimmäismaksuvaltuus ja maksuvaltuusrajoitteet tukilajeittain. Päätöstä on muutettu komission päätöksillä K(2009)9122 ja K(2013)2809, joilla muutettiin alkuperäistä päätöstä porotalouden petovahinkoja koskevan rajoitteen osalta. Komissio ei ole vielä tehnyt päätöstä, jossa on määritelty uudelleen pohjoisen tuen maksuvaltuuden enimmäismäärä, joka rajaa tuen määrän 382 miljoonaan euroon. Komission tuleva päätös kasvattaa kokonaismaksuvaltuutta 24 miljoonaa euroa päätökseen K(2009)3067 verrattuna, jonka mukainen maksuvaltuuden enimmäismäärä oli 358 miljoonaan euroon. Korotus kohdennetaan märehitijät -ryhmän maksuvaltuuden korottamiseen. Vuonna 2014 pohjoista tukea on arvioitu maksettavan 310,9 miljoonaa euroa. Tämän lisäksi pohjoista tukea on maksettu porotalouden petovahingoille. Pohjoisen tuen maksuvaltuutta ei ole perinteisesti sovellettu täysimääräisesti. Pohjoisen tuen vuotuinen soveltaminen on päätetty vuosittain kansallisen tuen vuotuisen ratkaisun yhteydessä.

Muina kansallisina tukina maksetaan muun muassa sokerijuurikkaan kansallista tukea,

jossa on rajoite tuen määrästä hehtaaria kohden.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen valmistelu on eri vaiheissa edellyttänyt useita vuosia mittavaa työpanosta erityisesti maa- ja metsätalousministeriössä, mutta myös Maaseutuvirastossa. Muutoksella on jossain määrin vaikutuksia Euroopan unionin suoriin tukiin liittyviä tehtäviä hoitavien viranomaisten toimintaan, mutta kansallisen tuen muutokset eivät juuri vaikuta viranomaisten tehtäviä lisäävästi. Tukijärjestelmän suunnittelusta ja toimeenpanosta syntyy luonnollisesti kustannuksia, mutta hallinnon kustannuksien syntyminen on otettu yhtenä tekijänä huomioon Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen valmistelussa.

Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen yhteydessä tehdyillä kansallisilla ratkaisulla on pyritty yksinkertaistamaan suorien tukien järjestelmää käytävissä olevien mahdollisuuksien puitteissa siltä osin kuin ratkaisuja voidaan kansallisesti tehdä. Näin on pyritty vähentämään myös viranomaisille aiheutuvaa lisätyötä sekä keventämään hallinnollista taakkaa. Myös jäsenvaltioille pakollisten järjestelmien ja noudatettavien säännösten osalta on pyritty ottamaan käyttöön mahdollisimman yksinkertaisia ratkaisuja. Kansallisesti tehdyillä ratkaisulla on pyritty siihen, ettei suorien tukien järjestelmää monimutkaisteta kansallisesti tehdyillä päätöksillä ja siten aiheuteta lisäresurssitarvetta eri viranomaisissa. Euroopan unionin säännöksistä, jotka ovat suoraan jäsenvaltioissa sovellettavaa oikeutta, aiheutuvia lisäresurssitarpeita on kuvattu aiemmin esimerkiksi eduskunnalle toimitetussa valtioneuvoston kirjelmässä E41/2014 vp (Valtioneuvoston selvitys yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen: perusasetuksia täydentävät komission täytäntöönpanosäännökset).

Esityksessä ei ehdoteta uusia tehtäviä Maaseutuvirastolle tai Elintarviketurvallisuusvirastolle. Maaseutuvirastolle aiheutuu kuitenkin huomattavasti lisätyötä uusien tukijärjestelmien käyttöönotosta johtuen erityisesti yh-

teisen maatalouspolitiikan uudistuksen toimeenpanon alkuvaiheessa. Koko yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen ja uuden ohjelmakauden valmistelun ja toimeenpanon, mikä sisältää useita muitakin tuki- ja korvauskokonaisuuksia kuin Euroopan unionin suorien tukien järjestelmä, on arvioitu aiheuttavan Maaseutuvirastolle hieman yli kymmenen henkilötyövuoden lisäresurssitarpeen vuosille 2014 ja 2015. Maaseutuviraston ulkopuolisilta palveluntuottajilta hankittaviin tietojärjestelmä uudistuksiin arvioidaan tarvittavan yhteensä noin 3,6 miljoonaa euroa vuosina 2014 ja 2015.

Esityksessä ehdotetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja Ahvenanmaan valtionvirastolle uudeksi tehtäväksi suorien tukien lain 11 §:ssä tarkoitettu ylimääräisten tukioikeuksien lakkauttaminen. Toisaalta mainittujen viranomaisten tehtävistä poistuisivat uuhipalkkio-oikeuksien myöntämiseen liittyvät tehtävät, jotka ovat olleet vuosittaisia. Tukioikeuksien lakkauttaminen on kertaluonteinen tehtävä, joka ajoittuu vuodelle 2015. Tiedot lakkautettavista tukioikeuksista saadaan keskitetysti tukioikeusrekisteristä, mikä edesauttaa ja helpottaa olennaisesti tukioikeuksien lakkauttamista koskevien päätösten tekemistä. Tämä kertaluonteinen tehtävä arvioidaan voitavan hoitaa nykyisten henkilöstöresurssien puitteissa.

Kunnat myöntäisivät jatkossakin valtaosan suorista tuista. Vaikka uusina tukimuotoina otettaisiin käyttöön viherryttämistuki ja nuoren viljelijän tuki, mainitut tuet haettaisiin samassa yhteydessä, eli niin sanotussa päätukihaussa, kuin muutkin suorat tuet. Näin olleen kunnissa käsiteltävien tukihakemusten määrä ei lisääntyisi. Toisaalta ehdotetut muutokset eri tukijärjestelmien yhdenmukaistamiseksi helpottavat kuntien työtä tukia myönnettäessä. Lisäksi nykyisen uuhipalkkion vuosittaisesta hakemisesta luovuttaisiin ja siirryttäisiin osallistumisilmoitusmenettelyyn, mikä osaltaan vähentää kuntien tehtäviä. Lisäksi Euroopan unionin kokonaan rahoittamien ja kansallisesti rahoitettujen tuotantosidonnaisten tukien haku- ja maksusmenettelyjä yhdenmukaistettaisiin, mikä myös osaltaan vähentää kunnille aiheutuvaa työtä nykyiseen tilanteeseen verrattuna. Kunnalle uudeksi tehtäväksi ehdotettu kasvu-

lohkotiedon siirtäminen sähköiseen järjestelmään ajoittuu pääosin useille vuosille, koskee vain osaa hakijoista ja lohkoista sekä on kertaluonteinen, mistä johtuen tehtävästä ei arvioida aiheutuvan kunnille merkittävää lisätyötä. On myös huomioitava, että sähköinen karttajärjestelmä helpottaa huomattavasti tukien myöntämiseen liittyvien tehtävien hoitamista. Kuntien tehtävistä ehdotetaan poistettavaksi tilaneuvontaan liittyvän tuen myöntäminen, mikä vähentää kuntien tehtäviä.

4.3 Vaikutukset tuensaajien asemaan

Suomessa maksettiin vuonna 2013 maataloudelle Euroopan unionin suorita tukia noin 519 miljoonaa euroa ja kansallista tukea noin 505 miljoonaa euroa eli yhteensä noin 1 024 miljoonaa euroa. Vuonna 2015 ja sen jälkeen mainittujen tukien määrä on jossain määrin vuotta 2013 alempi, koska aiemmin kansallisen tukena maksettu luonnonhaittakorvauksen kansallinen lisäosa toteutetaan osana ohjelmaperusteista luonnonhaittakorvausta. Vuonna 2013 maa- ja puutarhatalouden kokonaislaskennan mukainen yrittäjätulo on 766 miljoonaa euroa. Maataloudelle maksettavat tuet siis ovat erittäin keskeisiä viljelijöiden toimeentulon ja tuotannon jatkuvuuden kannalta.

Tukijärjestelmiin ehdotetut muutokset on suunniteltu siten, etteivät ne johtaisi kovin suuriin tukimäärien muutoksiin tuen saajaa kohden. Lisäksi kuten jo kohdassa 4.1 on todettu, ehdotetut muutokset eivät kuitenkaan suoraan vaikuta tukien kokonaismäärään ja siten viljelijöiden toimintaedellytyksiin.

Uusien tukijärjestelmien käyttöön ottaminen aiheuttaa aina ylimääräistä työtä tuenhakijoille, koska tällöin heidän tulee muun muassa perehtyä uusien tukimuotojen ehtoihin ja tuen saamisen edellytyksiin. Suorien tukien järjestelmän eri tukimuotojen ehdot on pyritty pitämään kansallisilla ratkaisulla mahdollisimman yksinkertaisina ja siten osaltaan pyritty minimoimaan tuenhakijoille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa. Vuoden 2015 käyttöön otettavalla korvauksella maatalojen neuvontaan pyritään osaltaan siihen, että viljelijät voisivat saada riittävästi neuvontaa muun muassa viherryttämistuesta ja täyden-

tävistä ehdoista ja siten voitaisiin osaltaan keventää viljelijöiden hallinnollista taakkaa.

Aiempi tilatukijärjestelmäjärjestelmä jakautuu Suomessa Euroopan unionin säännösten mukaisesti kolmeen tukijärjestelmään (perustuki, viherryttämistuki ja nuoren viljelijän tuki) sekä kansallisesti valittuun tuotantosidonnaisen tuen järjestelmään. Näin ollen tukien hakeminen tulee ainakin alussa viemään viljelijöiltä aiempaa enemmän aikaa. Suomessa ei ehdoteta otettavaksi käyttöön suorien tukien järjestelmässä jäsenvaltioille vapaaehtoista pienviljelijäjärjestelmää, uudelleenjakotukea eikä tukea luonnonhaitta-alueille. Näin ollen suorien tukien järjestelmien määrä on Suomessa Euroopan unionin säännösten edellyttämällä vähimmäistasolla lukuun ottamatta tuotantosidonnaisen tuen järjestelmää. Viherryttämistuen osalta viljelijöiden hallinnollista taakkaa helpottavat ehdotetut tukiasetuksen mukaiset luonnonmukaisen tuotannon tilojen sekä muun muassa nurmi- ja kesantovaltaisten tilojen poikkeukset sekä viljelyn monipuolistamisvaatimuksen poikkeukset C-tukialueella sekä Suomessa käyttöön otettavaksi ehdotettu ekologisen alan metsäisyyspoikkeus. Suomessa ekologiset alat olisivat lisäksi pääosin kasvulohko-tasoisia.

Tuotantosidonnaisten tukien osalta järjestelmää ehdotetaan ensinnäkin yksinkertaistettavaksi siten, että uuhikiintiöistä luovutaan. Lisäksi jatkossa tuotantosidonnaisen tuen haku tapahtuisi kaikkien eläinlajien osalta osallistumisilmoituksella, joka on voimassa toistaiseksi eikä vuosittaista tuen hakemista edellytettäisi. Tärkkelysperunan osalta ehdotetaan, että nykyisestä tuottajan koulutusvaatimuksesta, maaperän laatutestin suorittamisesta sekä tärkkelysperunan lohko-kohtaisten viljelyalatietojen ilmoittamisesta perunatärkkelysteollisuuden ylläpitämään tietokantaan luovutaan. Myös peltokasvipalkkion myöntämisperusteita yksinkertaistettaisiin nykyiseen valkuais- ja öljykasvipalkkion myöntämisperusteisiin verrattuna.

Pääosin asteittain pakolliseksi tuleva sähköinen karttapiirros kasvulohkoista aiheuttaa viljelijöille ainakin kertaluontoisen lisätyön. On kuitenkin otettava huomioon, että sen jälkeen, kun kasvulohkorajat on kattavasti piirretty, tukihakemuksen tekeminen on aiempaa

helpompaa ja vähemmän aikaa vievää. Niiden jäsenvaltioiden, jotka ovat käyttäneet mainittua järjestelmää jo aiemmin, kokemusten mukaan sekä pinta-alavirheet että niistä aiheutuvat hallinnolliset seuraamukset vähenevät sen jälkeen, kun hakemus sisältää pinta-alan määräytymisen perustana olevan sähköisen karttapiirroksen kasvulohkoista.

4.4 Ympäristövaikutukset

Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen yhtenä tavoitteena on ympäristö- ja ilmastovaikutusten huomioon ottaminen aiempaa voimakkaammin sekä sellaisten tukijärjestelmien luominen, joilla tuetaan ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisia maatalouskäytäntöjä koko Euroopan unionin alueella. Yksi edellä mainitun tavoitteen toteuttamiseen tähtäävä tuki on suorien tukien järjestelmään sisältyvä viherryttämistuki, jolla pyritään myös parantamaan ympäristötehokkuutta. Viherryttämistuella pyritään edistämään viljelyn monipuolistamista, pysyvien nurmien säilyttämistä ja ekologisten alojen lisääntymistä. Suomen kaltaisessa valtiossa, jossa maatalousmaan osuus on vain noin seitsemän prosenttia kokonaismaa-alasta, myös vaatimusta maatalousmaan säilyttämistä viljelyyn ja laiduntamiseen soveltuva kunnossa voidaan pitää luonnon monimuotoisuutta ja maatalousmaan säilyttämistä edistävänä tekijänä.

Viherryttämistuki, täydentävät ehdot sekä maaseutuohjelmaan sisältyvät ympäristö- ja ilmastotoimenpiteet ja luonnonmukaisen tuotannon edistäminen muodostavat yhdessä vahvan pohjan uudelle aiempaa laajemmalle ympäristönäkökulmalle maatalouspolitiikassa.

Euroopan komissio julkaisi CAP2020-uudistusta koskevien lainsäädäntöehdotusten yhteydessä ehdotusten vaikuttavuusanalyysit, joissa on analysoitu muun muassa viherryttämistuen toimenpiteiden vaikutusta ilmaston ja ympäristön tilaan. Analyysit on julkaistu ja ne ovat saatavilla komission Internet-sivuilla (http://ec.europa.eu/agriculture/policy-perspectives/impact-assessment/cap-towards-2020/index_en.htm). Vaikka komission ehdotukset eivät kaikilta osin tulleet sellaisenaan hyväksytyiksi, mainituissa vaikutta-

vuusanalyyseissä on huomattavan paljon tietoa ehdotettujen toimenpiteiden ympäristövaikutuksia.

4.5 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Euroopan unionin suorilla tuilla sekä maa- ja puutarhatalouden kansallisilla tuilla on keskeinen merkitys Suomen maatalouden toimintaedellytysten turvaamisessa. Mainittujen tukien avulla tuetaan tasapainoista aluekehitystä ja sitä, että monipuolista maataloutta voidaan harjoittaa koko maassa. Maatalouden merkitys on yleisesti suurempi syrjäisillä alueilla, joilla on vain rajoitetusti muita toimeentulon mahdollisuuksia.

Euroopan unionin suorien tukien ja kansallisten tukien avulla pyritään myös turvaamaan kotimaisen ruoan saanti ja varmistamaan kotimaisen jalostusteollisuuden raaka-aineen saanti. Kotimaassa tuotettuja raaka-aineita on pidetty keskeisenä tekijänä elintarviketeollisuuden toiminnan kannalta. Tukikokonaisuuden, johon sisältyy myös Manner-Suomen maaseutuohjelman 2014—2020 mukaiset viljelijäkorvaukset kuten luonnonhaitta- ja ympäristökorvaukset, avulla pyritään myös vaikuttamaan maaseudun pysymiseen asuttuna.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Maaseutuvirasto on osaltaan osallistunut esityksen valmisteluun ja esityksen valmistelun aikana on kuultu maataloustuottajien keskusjärjestöjä.

Hallituksen esitysluonnoksesta on pyydetty lausunto oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Ahvenanmaan maakuntahallitukselta, Ahvenanmaan valtionvirastolta, Elintarviketurvallisuusvirastolta, Maaseutuvirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, aluehallintovirastoilta, Elintarviketeollisuusliitto ry:ltä, Kauppapuutarhaliitto ry:ltä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Maaseudun Kehittäjät ry:ltä, Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppiain liitto ry:ltä, Luomuliitto ry:ltä, Pihvikarjaliitto ry:ltä, Puutarhaliitto-Trädgårdsförbundet ry:ltä, Suomen Kuntali-

toilta, Suomen luonnonsuojeluliitolta, Suomen siipikarjaliitto ry:ltä, Suomen Sikayrittäjät ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta, ProAgria keskusten liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä ja WWF Suomi ry:ltä.

Esityksestä on saatu lausunnot oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Ahvenanmaan valtionvirastolta, Elintarviketurvallisuusvirastolta, Maaseutuvirastolta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Maaseudun Kehittäjät ry:ltä, Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppiain liitto ry:ltä, Natur och Miljö rf:ltä, Paliskuntain yhdistykseltä, Puutarhaliitto-Trädgårdsförbundet ry:ltä, Suomen Kuntaliitolta, Suomen luonnonsuojeluliitolta, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta ja ProAgria keskusten liitolta.

Saaduissa lausunnoissa esitykseen suhtauttiin pääosin myönteisesti. Suurimpaan osaan lausuntoja ei sisältynyt muutosehdotuksia lakiehdotusten sisältöön. Saatuihin lausuntoihin sisältyi täsmennysehdotuksia sekä lakeihin että niiden perusteluihin ja teknisluonteisia muutosehdotuksia, mitkä on pyritty ottamaan asian jatkovalmistelussa mahdollisuuksien mukaan huomioon. Esityksen säätämisyjärjestys- ja ympäristövaikutusperusteluja on täydennetty. Lisäksi esitykseen sisältyvän suorien tukien lain muuttamisesta annettavaa lakia on täsmennetty sekä nuoren viljelijän tuen osalta siltä osin kuin toimintaa harjoitetaan yhteisömuodossa että aktiiviviljelijän osalta.

Saaduissa lausunnoissa maataloustuottajien keskusjärjestöt (Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry ja Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf) esittivät aktiiviviljelijän osalta, että aktiiviviljelijälle tulisi kansallisesti säätää lisäkriteerejä sekä kansallisia määritelmiä. Ekologisen alan osalta saaduissa lausunnoissa esiin tuodut muutosehdotukset poikkesivat suuresti toisistaan. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry esitti ekologiseen alaan sisällytettäväksi myös metsä- ja kalliosaarekkeet, pientareet, ojat ja puurivit, kun taas

luonnonsuojelujärjestöt (Suomen luonnonsuojeluliitto ja Natur och Miljö rf) esittivät lausunnoissaan, ettei ekologiseen alaan tulisi lukea avokesantoja eikä lyhytkiertoisten energiapuiden aloja. Lisäksi luonnonsuojelujärjestöt esittivät lausunnoissaan, että metsäisyyspoikkeusta ei tulisi ottaa Suomessa käyttöön. Edellä mainituilta osin hallituksen esitykseen ei ole tehty muutoksia, vaan hallituksen esityksen sisältö vastaa mainituilta osin aiemmin mainittua valtioneuvoston tekemää

päätöstä Suomen tiedoksiannosta suorien tukien järjestelmästä ja sen sisältöä sekä Suomen komissiolle tekemien suoria tukia koskevien notifikaatioiden sisältöä.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle

1 §. *Soveltamisala.* Lain soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan voimassa olevaa Euroopan unionin lainsäädäntöä. Ehdotetun *1 momentin* mukaan lakia sovellettaisiin tukiasetuksen liitteessä I tarkoitettujen tukien myöntämiseen. Suorien tukien lakia sovellettaisiin siten perustukeen, viherryttämistukeen, nuoren viljelijän tukeen ja tuotantosidonnaiseen tukeen. Lakia sovellettaisiin lisäksi perustuen tukioikeuksien myöntämiseen, käyttöön, siirtoon, palauttamiseen ja luovuttamiseen. Voimassa olevaan lakiin verrattuna uusina tukimuotoina olisivat viherryttämistuki ja nuoren viljelijän tuki. Suorien tukien lain nojalla myönnettävien tukien toimeenpanosta säädetään toimeenpanolaissa.

2 §. *Määritelmät.* Pykälän määritelmät ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan voimassa olevaa Euroopan unionin lainsäädäntöä sekä pykälään otettavaksi ne määritelmät, joita tarvitaan uusien tukimuotojen käyttöönotosta johtuen. Pykälän *1 kohdan* suoran tuen määritelmä ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi voimassa olevan tukiasetuksen liitteessä I tarkoitettuun tukeen.

Pykälän *2 kohdan* määritelmä tilatuesta ehdotetaan muutettavaksi perustuen määritelmäksi. Perustuella tarkoitettaisiin ehdotuksen mukaan tukiasetuksen 21—35 artiklassa tarkoitettua tukea. Perustukijärjestelmällä korvataan nykyinen tilatukijärjestelmä. Perustukea maksettaisiin viljelijän hallinnassa olevien tukioikeuksien perusteella.

Pykälän *3 kohtaan* ehdotetaan otettavaksi tukioikeuden määritelmä. Tukioikeudella tarkoitettaisiin ehdotuksen mukaan ensinnäkin tukiasetuksen 21 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tukioikeutta eli niitä tukioikeuksia, jotka on viljelijälle vahvistettu aiemman tilatukijärjestelmän mukaisesti. Tukioikeudella tarkoitettaisiin myös tukiasetuksen 30 artiklan 4—7 ja 9 kohdassa tarkoitettua tukioikeutta eli sellaisia tukioikeuksia, jotka myönne-

tään viljelijälle kansallisesta varannosta perustukijärjestelmän käyttöön ottamisen jälkeen.

Pykälän *4 kohtaan* ehdotetaan otettavaksi viherryttämistuen määritelmä. Viherryttämistuella tarkoitettaisiin tukiasetuksen 43—47 artiklassa tarkoitettua tukea ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisiin maatalouskäytäntöihin. Ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisia maatalouskäytäntöjä ovat tukiasetuksen 43 artiklan 2 kohdan mukaan viljelyn monipuolistaminen, olemassa olevan pysyvän nurmen säilyttäminen sekä ekologinen ala maatalousmaalla.

Pykälän *5 kohtaan* ehdotetaan otettavaksi määritelmä tuotantosidonnaisesta tuesta, jolla tarkoitettaisiin tukiasetuksen 52—55 artiklassa tarkoitettua tukea. Mainitun luvun mukaan jäsenvaltiot voivat myöntää viljelijöille tuotantosidonnasta tukea luvussa säädettyin edellytyksin. Suomessa tuotantosidonnaisena tukena myönnettäisiin ehdotuksen mukaan lypsylehmä- ja nautapalkkiota, peltokasvipalkkiota sekä lammas- ja vuohipalkkiota.

Pykälän *6 kohtaan* ehdotetaan otettavaksi horisontaaliasetuksen määritelmä. Horisontaaliasetuksen määritelmän sisällyttäminen lakiin on tarpeen muun muassa sen vuoksi, että suorien tukien myöntämisen edellytyksenä olevista täydentävistä ehdoista säädetään horisontaaliasetuksen 91—95 artiklassa.

Pykälän *7 kohtaan* ehdotetaan otettavaksi hallintoasetuksen määritelmä, joka on tarpeen muun muassa sen vuoksi, että hallintoasetuksessa säädetään tarkemmin muun muassa pysyvää laidunta koskevasta ennakkolupamenettelystä sekä pysyvän laitumen ennallistamisvelvoitteesta.

Pykälän *8 kohtaan* ehdotetaan otettavaksi soveltamisasetuksen määritelmä. Soveltamisasetuksessa säädetään tarkemmin muun muassa perustuesta, viherryttämistuesta, pysyvistä nurmesta sekä Natura-alueella sijaitsevasta pysyvistä nurmesta.

Pykälän *9 kohdassa* määriteltäisiin valvonta-asetus. Valvonta-asetukseen sisältyy muun muassa säännökset siitä, milloin tukihakemusta voidaan viimeisen kerran muuttaa, sekä perusteetta myönnettyjen tukioikeuksien

luovuttamisesta kansalliseen varantoon, mistä johtuen määritelmän sisällyttäminen suoriin tukien lakiin on perusteltua.

Pykälän *10 kohtaan* ehdotetaan otettavaksi täytäntöönpanoasetuksen määritelmä. Täytäntöönpanoasetuksen säännöksiä sovelletaan muun muassa tukioikeuksien palauttamisessa kansalliseen varantoon, mistä johtuen täytäntöönpanoasetuksen määritelmän sisällyttäminen lakiin on perusteltua.

Pykälän *11 kohdan* määritelmä viljelijästä muutettaisiin viittaukseksi tukiasetuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohtaan aiemmin voimassa olleen, pykälän 10 kohtaan sisältyneen viittauksen tilatukiasetukseen sijaan.

Pykälän *12 kohtaan* ehdotetaan otettavaksi aktiiviviljelijän määritelmä. Määritelmä on laissa uusi, mutta se on tarpeellinen, koska tukiasetuksen mukaisia tukia voidaan myöntää ainoastaan aktiiviviljelijälle. Aktiiviviljelijällä tarkoitettaisiin tukiasetuksen 9 artiklan 2—5 kohdassa tarkoitettua viljelijää. Tukiasetuksen 9 artiklassa määritellään ensinnäkin sellaiset luonnolliset tai oikeushenkilöt taikka luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden ryhmät, joille suoria tukia ei saa myöntää. Tällaisia ovat sellaiset, joiden maatalousmaa koostuu pääosin aloista, jotka pidetään laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa luontaisella tavalla sekä lentoasemia, rautatieyhtiöitä, vesiyhtiöitä, kiinteistöyhtiöitä, pysyviä urheilukenttiä tai vapaa-ajan alueita hallinnoivia tahoja. Suomessa ei ehdoteta lisättäväksi tähän luetteloon muita vastaavia liiketoimintoja. Tukiasetuksen 9 artiklan mukaan aktiiviviljelijänä on kuitenkin pidettävä edellä mainittuja tahoja, jos esimerkiksi niiden maataloustoiminta ei ole merkityksetöntä tai niiden pääliiketoimintaan taikka -toimialaan kuuluu maataloustoiminnan harjoittaminen. Suomessa ei ole aloja, jotka pidetään laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa luontaisella tavalla, joten Suomessa ei voida soveltaa edellä mainittua kohtaa. Suomessa ei ehdoteta otettavaksi käyttöön tukiasetuksen 9 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja kansallisesti määriteltäviä lisäedellytyksiä aktiiviviljelijälle.

Pykälän *13 kohdassa* määriteltäisiin nuori viljelijä. Määritelmä on laissa uusi, mutta se on tarpeellinen uudeksi tukimuodoksi ehdotetun nuoren viljelijän tuesta johtuen. Ehdotuksen mukaan nuorella viljelijällä tarkoitetaan tukiasetuksen 50 artiklan 2 ja 11 kohdassa tarkoitettua viljelijää. Mainitun säännöksen mukaan nuorella viljelijällä tarkoitetaan luonnollista henkilöä, joka on ryhtymässä ensimmäistä kertaa tilan pääasialliseksi yrittäjäksi tai on perustanut sellaisen tilan perustukijärjestelmässä taikka yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmässä jätettyä ensimmäistä horisontaaliasetuksen 72 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua hakemusta edeltävien viiden vuoden aikana. Lisäksi viljelijän tulee olla ensimmäisen perustukihakemuksen jättämivuonna korkeintaan 40-vuotias. Tukiasetuksen 50 artiklan 11 kohdan nojalla annetun soveltamisasetuksen 49 artiklaan sisältyy tarkemmat säännökset siitä, milloin oikeushenkilön voidaan katsoa olevan nuori viljelijä, ja 50 artiklaan säännökset siitä, milloin luonnollisten henkilöiden ryhmän voidaan katsoa olevan oikeutettu nuorten viljelijöiden tukeen.

Ehdotetun *14 kohdan* mukaan maataloustoimintansa aloittavalla viljelijällä tarkoitetaan tukiasetuksen 30 artiklan 11 kohdan b alakohdassa tarkoitettua viljelijää. Mainitun säännöksen mukaan maataloustoimintansa aloittavalla viljelijällä tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ei ole maataloustoiminnan aloittamista edeltäneiden viiden vuoden aikana harjoittanut minkäänlaista maataloustoimintaa omissa nimissään ja omaan lukuunsa tai ei ole vastannut maataloustoimintaa harjoittavan oikeushenkilön toiminnasta. Säännökseen sisältyy lisäksi joitain lisäedellytyksiä, jotka koskevat oikeushenkilön määräysvaltaa. Määritelmä vastaa asialliselta sisällöltään voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Ehdotetun *15 kohdan* mukaan puolisoilla tarkoitettaisiin viljelijän aviopuolisoa ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä, tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja henkilöitä. Mainitun tuloverolain säännöksessä tarkoitettut henkilöt ovat avioliitonomaisissa olosuhteissa yhteisessä taloudessa avioliittoa solmimatta jatkuvasti eläviä henkilöitä, jotka ovat aikaisemmin olleet keskenään avioliitossa tai joilla on tai on ollut yhteinen lapsi. Aviopuoliso on rinnastettava myös rekisteröidyssä parisuhteessa elävän henkilön parisuhteen toinen osapuoli

rekisteröidyistä parisuhteista annetun lain (950/2001) 8 §:n 4 momentin nojalla. Ehdotus vastaa voimassa olevan suorien tukien lain 2 §:n 11 kohdan määritelmää.

Ehdotetun *16 kohdan* mukaan perheenjäsenellä tarkoitettaisiin viljelijän puolisoa ja henkilöä, joka elää vakituisesti viljelijän taloudessa ja on tälle tai tämän puolisolle sulkea suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa taikka on edellä tarkoitettun henkilön puoliso. Ehdotus vastaa voimassa olevan lain 2 §:n 12 kohdan määritelmää.

Ehdotetun *17 kohdan* mukaan ekologisella alalla tarkoitettaisiin tukiasetuksen 46 artiklassa tarkoitettua alaa. Tukiasetuksen 46 artiklan 2 kohdan mukaan ekologisena alana voidaan pitää esimerkiksi kesantoalaa, maisemapiirteitä, suojakaistoja, lyhytkiertoisien energiapuun alaan sekä alaa, jolla kasvaa kerääjäkasveja ja typensitojakasvien alaa. Siitä, mitä aloja Suomessa pidettäisiin ekologisina aloina, säädettäisiin suorien tukien lain 23 §:ssä.

Pykälän *18 kohdassa* määriteltäisiin Natura-alue, jolla tarkoitettaisiin luonnonsuojelulain (1096/1996) 64 §:ssä tarkoitettua alaa. Mainitun pykälän mukaan Euroopan yhteisön Natura 2000 -verkosto Suomessa koostuu lintudirektiivin perusteella Euroopan komissiolle ilmoitetuista linnuston suojelualueista ja alueista, jotka komissio tai neuvosto luontodirektiivin perusteella on hyväksynyt yhteisön tärkeinä pitämiksi alueiksi. Ehdotetun määritelmän sisällyttäminen lakiin on tarpeen sen vuoksi, että lakiin ehdotetaan otettavaksi lain 6 a §:ksi säännös Natura-alueella sijaitsevasta pysyvästä nurmesta ja sen ennallistamisvelvoitteesta.

Pykälän *19 kohtaan* ehdotetaan otettavaksi peruslohkon määritelmä, jonka mukaan peruslohkolla tarkoitettaisiin viljelijän viljelemää ja hänen hallinnassaan olevaa maantieteellisesti yhtenäistä viljelyaluetta, jota rajoittaa kunnan raja, tukialueen raja, vesistö, piiri- tai valtaoja, tie, metsä tai muu vastaava. Määritelmä ehdotetaan nostettavaksi lain tasolle valtioneuvoston asetustasolta. Peruslohkon määritelmä on laissa tarpeen ehdotetusta Natura-alueella sijaitsevia pysyviä nurmia koskevasta sääntelystä johtuen.

Ehdotetun *20 kohdan* mukaan eläinrekisterillä tarkoitettaisiin eläintunnistusjärjestel-

mästä annetun lain (238/2010) 12 §:ssä tarkoitettua rekisteriä. Ehdotus vastaa voimassa olevaa lainsäädäntöä.

3 §. Tukimuodot. Ehdotetussa 3 §:ssä säädettäisiin niistä tukimuodoista, joita aktiiviviljelijälle voitaisiin suorien tukien lain nojalla myöntää. Suorien tukien lain nojalla voitaisiin ehdotetun *1 momentin* mukaan myöntää perustukea, viherryttämistukea, nuoren viljelijän tukea sekä tiettyjä tuotantosidonnaisia palkkioita. Perustuki korvaisi nykyisen tilatuen. Viherryttämistuki ja nuoren viljelijän tuki olisivat kokonaan uusia suorien tukien tukimuotoja. Tuotantosidonnaisista tukea myönnettäisiin pääosin samoille sektoreille kuin nykyisinkin eli lypsylehmille, nauduille, teuraskaritoille, valkuais- ja öljykasveille, tärkkelysperunalle ja uuhille. Lisäksi suorien tukien lain nojalla myönnettäisiin tuotantosidonnaisena tukena palkkiota avomaanvihanneksille, sokerijuurikkaalle, rukiille, teurastetuille hiehoille ja kileille sekä kutuille. Tukien määräytymisperusteista säädettäisiin suorien tukien lain 4 luvussa.

Ehdotetun *2 momentin* mukaan viljelijää pidettäisiin tukiasetuksen 9 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuna aktiiviviljelijänä, jos hän on saanut edellisenä tukivuonna suorita tukia enintään 2 000 euroa. Tukiasetuksen 9 artiklan 4 kohdan mukaan aktiiviviljelijän säännöksiä ei sovelleta viljelijöihin, jotka ovat saaneet aiempaan tukivuotena suorita tukia määrän, joka ei ylitä tiettyä määrää. Jäsenvaltiot vahvistavat kyseisen määrän puolueettomien perusteiden ja se saa olla korkeintaan 5 000 euroa. Korkeintaan tämän jäsenvaltion vahvistaman määrän suoraa tukea aiempaan vuonna saaneita hakijoita pidetään kaikissa tapauksissa aktiiviviljelijänä ja heidän osaltaan erillistä aktiiviviljelijän tarkastelua ei tarvitse tehdä. Säännöksen tavoitteena on, että jäsenvaltiot voisivat myöntää suorita tukia pienille osa-aikaviljelijöille, koska kyseisillä viljelijöillä on välitön vaikutus maaseudun elinvoimaisuuteen. Suomessa määräksi ehdotetaan 2 000 euroa, koska tämä vastaa säännöksen tavoitetta. Tällaisia tiloja oli Suomessa vuonna 2012 noin 20 prosenttia kaikista suorita tukia hakeneista tiloista ja näillä tiloilla oli peltoa keskimäärin 6,2 hehtaaria, kun tukiasetuksen liitteen VIII mukainen keskipeltoala oli Suomessa 34 hehtaaria. Ehdotettu

2 000 euron raja on myös yhtenäinen rahoituskuria koskevan rajan kanssa.

Tukiasetuksen 9 artiklan 2 kohdan mukaan aktiiviviljelijöinä ei pidetä muun muassa sellaisia toimijoita, jotka esimerkiksi hallinnoivat pysyviä urheilukenttiä tai vapaa-ajan alueita, elleivät ne pysty todistamaan täyttävänsä ainakin yhden artiklassa tarkoitetuista edellytyksistä, joista yksi on se, ettei toimijan maataloustoiminta ole merkityksetöntä. Soveltamisasetuksen 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan maataloustoiminta ei ole merkityksetöntä, jos maataloustoiminnasta saadut tulot ovat viimeisimpänä vahvistettuna verovuonna vähintään yksi kolmasosa saaduista kokonaistuloista. Edelleen soveltamisasetuksen 13 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan jäsenvaltio voi tietyin edellytyksin vahvistaa edellä mainituille maataloustoiminnasta peräisin oleville kokonaistuloille alemman rajan kuin yksi kolmasosa. Vaatimus siitä, että toimijan kokonaistuloista yksi kolmasosa muodostuisi maataloustuloista, on Suomessa hyvin korkea. Tilastokeskukselta saatujen tietojen mukaan Suomessa arviolta vain noin 80 prosenttia maatalousyrittäjistä, jotka saavat suoria tukia vuosittain yli 2 000 euroa, täyttäisi edellä mainitun vaatimuksen. Tämän vuoksi ehdotetaan, että raja maataloustoiminnasta peräisin oleville kokonaistuloille olisi viisi prosenttia. Tällöin arviolta noin 99 prosenttia vuosittain yli 2 000 euroa suoria tukia saavista maatalousyrittäjistä täyttäisi mainitun vaatimuksen.

4 §. Täydentävät ehdot ja maatalousmaan säilyttäminen. Lain 4 §:ssä säädettäisiin täydentävistä ehdoista ja maatalousmaan säilyttämisestä. Säännös ei ole sinänsä uusi, koska tälläkin hetkellä edellytetään täydentävien ehtojen noudattamista ja nykyisin täydentäviin ehtoihin sisältyy osittain samantapainen vaatimus maatalousmaan säilyttämisestä. Pykälän 1 momentin viittaukset Euroopan unionin lainsäädäntöön muutettaisiin viittaukseksi voimassa olevaan horisontaalasetuksen 91—95 artiklaan. Täydentäviin ehtoihin kuuluu lakisääteisiä hoitovaatimuksia sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksia. Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset koskevat muuan muassa suojakaistojen perustamista vesistöjen varsille, pohjaveden

suojelua pilaantumista vastaan sekä vähimmäiskasvipeitettä.

Ehdotetussa 2 momentissa säädettäisiin suorien tukien myöntämisen edellytyksenä olevasta velvoitteesta säilyttää maatalousmaa laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa, mistä säädetään Euroopan unionin lainsäädännössä tukiasetuksen 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa. Maatalousmaan säilyttämisvelvoite tarkoittaisi velvoitetta säilyttää maatalousmaa laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa ilman, että sitä pitäisi valmistella muutoin kuin tavanomaisilla maatalousmenetelmillä ja -koneilla. Soveltamisasetuksen 4 artiklan mukaan jäsenvaltio vahvistaa edellytykset tämän velvoitteen täyttämiseksi. Jäsenvaltio voi esimerkiksi päättää, että viljelijä toteuttaa vähintään yhden vuotuisen toimen, tai jäsenvaltio voi ympäristöyrittäjä päätää hyväksyä myös sellaiset toimet, jotka toteutetaan vain joka toinen vuosi, taikka vahvistaa ne piirteet, jotka maatalousmaalla on oltava, jotta voidaan katsoa, että maatalousmaa on säilytetty laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa.

Ehdotetun 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä täydentävien ehtojen lakisäateisistä hoitovaatimuksista, hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista, pysyvistä laitumista ja pysyvistä nurmista sekä niiden hoidosta ja maatalousmaan säilyttämisestä laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa.

5 §. Ennakkolupa pysyvän laitumen siirtämiseksi muuhun käyttöön. Pykälän 1 momentin viittaukset Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi voimassa olevaan lainsäädäntöön. Muilta osin momenttiin ei ehdoteta asiallisia muutoksia.

Ehdotetun 2 momentin mukaan valtioneuvosto päättäisi yleisistunnossa ennakkolupamenettelyn käyttöönottamisesta ja käytöstä poistamisesta kuten nykyisinkin. Pykälässä oleva viittaus Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi voimassa olevaan lainsäädäntöön. Momenttiin ei ehdoteta asiallisia muutoksia.

6 §. Pysyvän laitumen ja pysyvän nurmen ennallistamisvelvoite. Pykälän 1 momentin viittaus Euroopan unionin lainsäädäntöön

ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi voimassa olevaan lainsäädäntöön. Muilta osin momenttiin ei ehdoteta asiallisia muutoksia.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin pysyvien laitumien ennallistamisvelvoitteesta. Ehdotuksen mukaan soveltamisasetuksen 44 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu ennallistamismenettely otettaisiin vuodesta 2016 lukien käyttöön, jos pysyvien nurmien osuus maatalousmaasta vähenee Maaseutuviraston vuosittain 31 päivänä lokakuuta suorittaman pinta-alatarkastelun perusteella koko valtakunnan tasolla pysyvän nurmen vuoden 2015 viitealaan verrattuna vähintään viisi prosenttia. Viljelijälle voitaisiin tällöin asettaa velvoite palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää nurmea vastaava pinta-ala pysyväksi nurmeksi samoin kuin voimassa olevassa lainsäädännössä pysyvien laidunten osalta. Pysyviksi nurmiksi katsottaisiin vuoden 2012 pysyvien laidunten alat sekä viljelijöiden vuonna 2015 ilmoittamat pysyvän nurmen alat.

Ehdotetun *3 momentin* mukaan valtioneuvosto päättäisi yleisistunnossa ennallistamismenettelyn käyttöönottamisesta ja käytöstä poistamisesta kuten nykyisinkin. Pykälässä oleva viittaus Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi voimassa olevaan lainsäädäntöön. Momenttiin ei ehdoteta asiallisia muutoksia.

6 a §. *Natura-alueella sijaitseva pysyvä nurmi ja sen ennallistamisvelvoite.* Ehdotetussa 6 a §:ssä säädettäisiin Natura-alueella sijaitsevista pysyvistä nurmista. Säännös on uusi ja ehdotus perustuu tukiasetuksen 45 artiklan 1 kohtaan. Mainitun säännöksen mukaan jäsenvaltioiden on nimettävä direktiivien 92/43/ETY ja 2009/147/EY soveltamisalaa kuuluvilla alueilla sijaitsevat ympäristön kannalta herkkät pysyvän nurmen alat, jotka edellyttävät tiukkaa suojelua kyseisten direktiivien tavoitteiden saavuttamiseksi mukaan lukien näillä aluilla sijaitsevat suot ja kosteikot. Mainitut direktiivit on Suomessa pantu kansallisesti täytäntöön ympäristönsuojelulailla. Ehdotetun *1 momentin* mukaan tukiasetuksen 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ympäristön kannalta herkkiä pysyviä nurmia olisivat Natura-alueella sijaitsevat pysyvän nurmen alat. Edelleen ehdotuksen mukaan peruslohko katsottaisiin kokonai-

suudessaan Natura-alueella sijaitseväksi pysyväksi nurmeksi, jos osa lohkoista sijaitsee Natura-alueella. Viljelijä voisi kuitenkin muodostaa Natura-alueella sijaitsevan pysyvän nurmen alasta uuden, Natura-alueella kokonaisuudessaan sijaitsevan peruslohkon sinä vuonna, jona alasta haetaan ensimmäisen kerran viherryttämistukea. Viherryttämistuesta ehdotetaan säädettäväksi suorien tukien lain 23 §:ssä. Vuoden 2013 tukihakemusten tietojen mukaan kokonaan tai osittain Natura-alueella sijaitsevia pysyvän nurmen peruslohkoja oli noin 600 kappaletta, joiden pinta-ala oli yhteensä noin 3000 hehtaaria. Tästä alasta noin 300 hehtaaria ei kuulu Natura-alueeseen. Jotta viljelijöiden Natura-alueita koskevaa pysyvän nurmen säilyttämismisvelvoitetta ei laajennettaisi Natura-alueen ulkopuolella sijaitsevalle pysyväälle nurmelle, viljelijöiden olisi ehdotuksen mukaan mahdollista jakaa tällainen peruslohko Natura-alueella olevan pysyvän nurmen peruslohoksi ja Natura-alueen ulkopuolella olevaksi pysyväksi nurmeksi sinä vuonna, kun alasta haetaan ensimmäisen kerran viherryttämistukea. Hallinto ei voisi automaattisesti tehdä hakemusta viljelijän puolesta. Peruslohkon jakamismahdollisuus ehdotetaan rajattavaksi koskemaan sitä vuotta, jolloin alasta haetaan ensimmäisen kerran viherryttämistukea. Ehdotettu rajausta johtuu siitä, ettei komissiolle vuonna 2015 ilmoitettavan Natura-alueen pysyvän nurmen ala ei vähenisi myöhemmin kuin vain poikkeustapauksissa. Uusi peruslohko tulisi muodostaa viimeistään sinä päivänä, jolloin tukihakemusta voidaan valvonta-asetuksen 15 artiklan mukaan viimeisen kerran muuttaa eli 15 päivänä kesäkuuta. Suomessa ei ehdoteta otettavaksi käyttöön mahdollisuutta nimetä myös Natura-alueen ulkopuolella sijaitsevia herkkiä alueita ympäristöllisesti arvokkaiden pysyvien nurmien suojelemiseksi.

Ehdotetun *2 momentin* mukaan Natura-alueen pysyvän nurmen ala on ennallistettava takaisin pysyväksi nurmeksi soveltamisasetuksen 42 artiklassa tarkoitettulla tavalla, jos Natura-alueella sijaitsevan pysyvän nurmen käyttötarkoitusta on muutettu. Ala olisi ennallistettava takaisin pysyväksi nurmeksi seuraavan vuoden 30 päivään kesäkuuta

mennessä. Tältä osin esitys perustuu soveltamisasetuksen 42 artiklan säännökseen.

Ehdotetun *3 momentin* mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä Natura-alueella sijaitsevan pysyvän nurmen määrittelystä, aikatauluista ja muista ennallistamisen edellytyksistä ja toteuttamisesta tilatasolla.

7 §. Suoran tuen epääminen ja alentaminen. Pykälän *2 momentissa* olevat viittaukset Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi voimassa olevaan Euroopan unionin lainsäädäntöön.

3 luku. Perustuki. Luvun otsikko muutettaisiin vastaamaan ehdotettua luvun sisältöä.

11 §. Tukioikeus. Ehdotetussa 11 §:ssä säädettäisiin perustuen myöntämisen edellytyksenä olevasta tukioikeudesta ja tukioikeuden arvon muodostumisesta. Ehdotetun *1 momentin* mukaan perustuesta, jota myönnettäisiin tukioikeuden ja tukikelpoisen pinta-alan perusteella, säädetään tukiasetuksen 21 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 3 kohdassa. Mainituissa kohdissa säädetään sellaisista tukioikeuksista, jotka on myönnetty aiemman tilatukijärjestelmän nojalla ja jotka on päätetty pitää voimassa Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisen yhteydessä. Tukioikeuksien myöntämisestä kansallisesta varannosta ehdotetaan säädettäväksi lain 17 §:ssä. Edelleen ehdotetun 1 momentin mukaan perustuen määrää alennettaisiin viidellä prosentilla 150 000 euroa ylittävän perustuen määrän osalta. Tältä osin ehdotus perustuu tukiasetuksen 11 artiklan 1 kohtaan, jonka mukaan perustuen määrää tulee edellä mainituissa tilanteissa alentaa vähintään viidellä prosentilla. Suomessa ei ehdoteta otettavaksi käyttöön perustuen alentamisesta tukiasetuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaista mahdollisuutta vähentää perustuesta ennen sen alentamista viljelijän edellisenä kalenterivuonna maksamia ja ilmoittamia maataloustoimintaan liittyviä palkkoja. Jos viljelijällä on hallinnassaan 15 päivänä kesäkuuta 2015 enemmän tukioikeuksia kuin tukikelpoista pinta-alaa, tukikelpoisen pinta-alan ylittävä tukioikeuksien määrä lakkautettaisiin tukiasetuksen 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Edellä mainitun kohdan mukaan tukikelpoisen pinta-alan ylittävät tukioikeudet lakkaavat olemasta jäsenvaltion vahvistamana

päivänä, joka ei saa olla myöhempi päivä kuin se, jolloin tukihakemusta voidaan jäsenvaltiossa vielä muuttaa. Suomessa päivä, jolloin tukihakemusta saadaan viimeisen kerran muuttaa, on 15 päivä kesäkuuta. Tavoitteena on ollut saada tukioikeuksiin sitoutunut raha paremmin käyttöön. Tavoitteen saavuttamiseksi yhtenä keinona on käyttämättömien tukioikeuksien lakkauttaminen ja niistä vapautuvan rahan sisällyttäminen aktiivisiin tukioikeuksiin.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin tukioikeuden arvon muodostumisesta ja määräytymisestä. Ehdotuksen mukaan tukioikeuden arvo muodostuisi tasatukiosasta ja mahdollisesta tilakohtaisesta lisäosasta. Tasatukiosan arvo määräytyisi tukialueen perusteella ja tilakohtaisten lisäosien arvo laskisi asteittain siirtymäkauden aikana. Tältä osin ehdotus vastaa voimassa olevan suorien tukien lain 11 §:n 1 momentin säännöstä. Edelleen ehdotuksen mukaan tukioikeuksien arvo samalla tukialueella olisi 1 päivästä tammikuuta 2019 lukien tukiasetuksen 25 artiklan 3 kohdan mukaisesti sama. Tukioikeuksien arvoa muutettaisiin tukiasetuksen 25 artiklan 9 kohdassa tarkoitetulla tavalla eli mukauttamalla tukioikeuksien arvoa lineaarisesti. Suomessa tilakohtaisten lisäosien arvojen alenemasta sovittiin jo niiden perustamis- ja käyttöönotto-vaiheessa vuonna 2005 siten, että tilakohtaisten lisäosien arvo on nolla euroa vuonna 2019. Näin ollen Suomi voi Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksesta huolimatta jatkaa aiemmin vuonna 2005 sovitulla linjoilla.

Ehdotetun *3 momentin* mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä tukioikeuksien myöntämisen edellytyksistä, tukioikeusmäärän laskemisesta, alueellisen tasatukiosan arvosta ja tukialueista sekä perustuen kansallisen enimmäismäärän korottamisesta, alueellisesta jakamisesta ja perustuen määrän alentamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin lisäksi antaa tarkempia säännöksiä tilakohtaisten lisäosien arvon määräytymisestä, siirtymäkaudesta, lisäosien arvon asteittaisesta alentamisesta, lisäosien arvon alentamisen vuoksi vapautuvien varojen käytöstä ja tasatukiosan arvon korottamisesta. Ehdotus vastaa valtaosin voimassa olevaa lainsäädäntöä.

12 §. Erityistukioikeus. Lain 12 § ehdotetaan kumottavaksi, koska Euroopan unionin lainsäädännön muutoksista johtuen vuodesta 2015 lukien ei voida enää maksaa tukea maito-, sonni-, härkä- ja tärkkelysperunapalkkioiden perusteella vuonna 2006 muodostettujen erityistukioikeuksien perusteella. Ehdotetun siirtymäsäännöksen mukaan erityistukioikeudet lakkaisivat 1 päivästä tammikuuta 2015. Erityistukioikeuksien määrä on tällä hetkellä hyvin pieni, sillä vuonna 2014 erityistukioikeuksiin sidottu rahamäärä on yhteensä 3 466 euroa.

13 §. Tukioikeuksien käyttö ja käyttöjärjestys. Ehdotetun 1 momentin mukaan tukioikeuksia voitaisiin käyttää ainoastaan saman tukialueen sisällä kuten nykyisinkin. Tältä osin lakiin ei ehdoteta asiallisia muutoksia voimassa olevaan lakiin verrattuna. Säännös omistuksessa olevien tukioikeuksien käyttämisestä ennen vuokrattuja tukioikeuksia ei ole enää mahdollista tukiasetuksen 31 artiklan 1 kohdan säännöksestä johtuen, koska mainitun säännöksen mukaan varantoon vietään aina se määrä tukioikeuksia, joita ei ole käytetty kahteen peräkkäiseen vuoteen.

Ehdotetun 2 momentin mukaan tukiasetuksen 31 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tilanteissa kansalliseen varantoon vietäisiin viljelijän hallinnassa olevista, samanarvoisista tukioikeuksista viljelijän omistamat tukioikeudet ennen vuokrattuja tukioikeuksia. Mainitun säännöksen mukaan kansallista varantoa on täydennettävä silloin, kun tietty määrä tukioikeuksia on ollut kahtena edellisenä vuonna käyttämättä. Tällaisessa tilanteessa kansalliseen varantoon vedetään ensin ne tukioikeudet, joiden arvo on alhaisin. Jos tukioikeudet ovat samanarvoisia, esityksessä ehdotetaan, että näistä tukioikeuksista varantoon vedettäisiin ensisijaisesti viljelijän omistamat tukioikeudet. Ehdotuksella pyritään turvaamaan tukioikeuksiaan vuokraanne tukioikeuksien omistajan omaisuusuoja sekä vähentämään tukioikeuksien varantoon vedosta myöhemmin mahdollisesti aiheutuvia oikeusprosesseja tukioikeuksien vuokraajan ja tukioikeuksien omistajan välillä.

Ehdotetun 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä tukioikeuksien käyttämisen edel-

lytyksistä ja tukialueista. Ehdotus vastaa pääosin voimassa olevaa lainsäädäntöä.

14 §. Tukioikeuksien siirto. Ehdotetun 1 momentin säännökset tukioikeuksien siirtämisestä ilmoittamisesta ja ilmoituksen allekirjoittamisesta vastaavat voimassa olevan lain 14 §:n 1 momentin säännöstä. Momentissa ei enää säädettäisi vuokrattavan tukioikeuden siirtoon liittyvistä selvityksistä, koska tukiasetuksen 34 artiklan mukaan enää ei edellytetä tukioikeuksia vastaavan tukikelpoisen alan hallinnan siirtämistä eli tukioikeuksien vuokraaminen ja muu hallinnan siirto voi tapahtua perustukijärjestelmässä ilman vastaava tukikelpoista alaa.

Pykälän 2 momenttia ei ehdoteta muutettavaksi muutoin kuin siten, että tilatukioikeus korvataan sanalla tukioikeus. Momentin asialliseen sisältöön ei ehdoteta muutoksia voimassa olevaan lainsäädäntöön verrattuna.

15 §. Tukioikeuksien arvon muuttaminen. Lain 15 §:ssä säädettäisiin tukioikeuksien arvon muuttamisesta. Ehdotetun 1 momentin mukaan tukioikeuksien arvoa voitaisiin muuttaa useilla eri tukiasetuksessa säädettyillä perusteilla. Tukiasetuksen 7 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan kaikkia suoria tukia on alennettava, jos maksettavien tukien määrä ylittää kansallisen enimmäismäärän. Tukiasetuksen 22 artiklan 5 kohdan mukaan tukioikeuksien arvoa tulee muuttaa, jos komission vahvistama kansallinen enimmäismäärä muuttuu. Tukiasetuksen 23 artiklan 4 kohdan mukaan tukioikeuksien arvoa on puolestaan muutettava tarvittaessa niin, että tukioikeuksien arvo ja varannon arvo vastaavat kansallista enimmäismäärää. Tukiasetuksen 25 artiklan 9 kohdan toisen alakohdan mukaan tukioikeuksien arvoa on tarvittaessa mukautettava jotta varmistetaan, että perustukeen käytettävissä olevaa rahamäärää ei ylitetä. Tukiasetuksen 31 artiklan 1 kohdan f ja g alakohdan mukaan tukioikeuksien arvoa voidaan tarvittaessa alentaa, jos varannon varat eivät riitä tuomioistuimen tai toimivaltaisen viranomaisen päätöksen perusteella myönnettyjen tukioikeuksien myöntämiseen tai jotta varannosta voitaisiin myöntää tukioikeuksia nuorille ja aloittaville viljelijöille. Tukiasetuksen 51 artiklan mukaan tukioikeuksien arvoa voidaan tarvittaessa alentaa, jos nuorten viljelijöiden tuen koko-

naismäärä ylittää komission vahvistaman vuosittaisen enimmäismäärän ja tämä määrä on enintään kaksi prosenttia suorien tukien enimmäismäärästä. Tukiasetuksen 53 artiklan perusteella tukioikeuksien arvoja voidaan muuttaa, kun tuotantosidonnaiseen tukeen käytettävä rahamäärä muuttuu. Näin voidaan varmistaa suorien tukien enimmäismäärän asianmukainen käyttö.

Ehdotetun *2 momentin* mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä tukioikeuksien arvon muuttamiseen ryhtymisestä, toteuttamistavasta ja arvon muuttamisen vuoksi vapautuvien varojen käytöstä. Ehdotetut asetuksenantovaltuudet vastaavat pääosin voimassa olevaa lakia kuitenkin sillä erotuksella, että ehdotuksen mukaan tukioikeuksien arvon korottamisesta voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella, eikä ainoastaan tukioikeuksien arvon alentamisesta kuten nykyisin.

16 §. Tukikelpoisen alan hallinta perustuksessa. Pykälän *1 momentissa* olevat viittaukset Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi voimassa olevaan Euroopan unionin lainsäädäntöön. Lisäksi voimassa olevan lain termi tilatuki muutettaisiin termiksi perustuki, jota myönnettäisiin vuoden 2015 alusta lukien.

Pykälän *2 momenttiin* ei ehdoteta muutoksia.

17 §. Kansallinen varanto ja tukioikeuksien myöntäminen. Tukiasetuksen 30 artiklan mukaan jäsenvaltion on Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen yhteydessä perustettava varanto, johon siirretään ensimmäisenä täytäntöönpanovuonna tietty prosenttiosuus perustukijärjestelmän enimmäismäärästä. Suomessa on tällä hetkellä aiemman tilatukijärjestelmän käyttöönoton yhteydessä perustettu kansallinen varanto tilatukioikeuksille, mutta vuonna 2015 tulee edellä mainitun mukaisesti perustaa uusi kansallinen varanto, jolloin nykyinen varanto lakkaa olemasta voimassa. Ehdotetun *1 momentin* mukaan kansallista varantoa hallinnoitaisiin kansallisella tasolla kuten nykyistään tilatukijärjestelmään perustuvaa kansallista varantoa. Valtioneuvoston asetuksella vahvistettaisiin ehdotuksen mukaan kansallisen varannon perustamiseen käytettävä pro-

senttiosuus kansallisesta enimmäismäärästä. Valtioneuvoston asetustaso on perusteltu koska varannon perustamiseen käytettävää prosenttiosuutta ei voida tällä hetkellä varmasti tietää ja koska varannon arvoa voidaan joutua tulevinä vuosina muuttamaan.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin kansallisesta varannosta myönnettävistä tukioikeuksista. Ehdotuksen mukaan myönnettävät tukioikeudet olisivat Euroopan unionin lainsäädännön edellyttämällä tavalla tukialueen keskiarvon suuruisia. Kansallisesta varannosta myönnettäisiin tukioikeuksia ensinnäkin tukiasetuksen 30 artiklan 6 ja 9 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, jotka ovat jäsenvaltioille pakollisia varantoperusteita. Ensiksi mainitun kohdan mukaan jäsenvaltion on myönnettävä tukioikeuksia ensisijaisesti nuorille ja maataloustoimintansa aloittaville viljelijöille. Jälkimmäinen kohta koskee tuomioistuimen lopullista päätöstä ja toimivaltaisen viranomaisen lopullista hallintopäätöstä. Ehdotuksen mukaan varannosta voitaisiin lisäksi myöntää tukioikeuksia tukiasetuksen 30 artiklan 7 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa lukuun ottamatta kuitenkin 30 artiklan 7 kohdan d alakohdassa tarkoitettuja tapauksia. Tukiasetuksen mukaisia vapaaehtoisia varantoperusteita ovat ensinnäkin maan hylkäämisen estäminen, rakenneuudistus- ja kehittämissohjelmat ja erityisten haittojen korvaaminen. Lisäksi vapaaehtoisia varantoperusteita ovat tapaukset, joissa tukioikeuksia ei voitu myöntää ylivoimaisen esteen vuoksi, sekä tapaukset, joissa viljelijöiltä puuttuvat tukioikeudet niissä jäsenvaltioissa, jotka säilyttävät vanhat tukioikeudet. Varantoa voidaan lisäksi käyttää nuoren viljelijän tuen tai pienviljelijäjärjestelmän rahoitusvajeen kattamiseen sekä tukioikeuksien arvojen korottamiseen, jos varannon arvo on yli puoli prosenttia kansallisesta enimmäismäärästä, sillä edellytyksellä, että varoja on riittävästi tukioikeuksien myöntämiseksi nuorille ja aloittaville viljelijöille, maan hylkäämisen estämiseksi, erityisten haittojen korvaamiseksi tai tuomioistuimen päätöksen perusteella. Tukiasetuksen vapaaehtoisista varantoperusteista ei ehdoteta otettavaksi käyttöön 30 artiklan 7 kohdan d alakohdan mukaista varantoperustetta myöntää puuttuvat tukioikeudet niille hehtaareille, joilta ne vuonna 2015 puuttuvat

ilmastonäkökohdista johtuen. Mainittu mahdollisuus koskee ainoastaan niitä jäsenvaltioita, jotka säilyttävät vanhat tukioikeudet. Lukuun ottamatta viimeksi mainittua vapaaehtoista varantoperustetta vapaaehtoisista varantoperusteista ja niiden käyttämisestä säädetäisiin ehdotuksen mukaan valtioneuvoston asetuksella.

Ehdotetun *3 momentin* mukaan kansallisen varannon perustamiseen käytettävästä määrästä, varannon käyttämisestä, viljelijöille myönnettävien tukioikeuksien määrästä ja arvosta sekä arvon korottamisesta ja alentamisesta, varannosta myönnettävien tukioikeuksien myöntämisperusteista ja etusijajärjestyksestä voitaisiin antaa tukiasetusta ja soveltamisasetusta tarkentavia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin ehdotuksen mukaan antaa tarkempia säännöksiä myös tukioikeuksien arvon alentamisesta, jos kansallinen varanto ei riitä kattamaan jäsenvaltiolle pakollisia varantoperusteita tai tukiasetuksen mukainen enimmäismäärä rajoittaa tukioikeuksien myöntämistä. Maaseutuvirasto voisi antaa tarkempia määräyksiä tukioikeuksien hakemiseen kansallisesta varannosta liittyvistä lomakkeista ja määräajoista kuten nykyisin.

18 §. Tukioikeuksien palauttaminen ja luovuttaminen kansalliseen varantoon. Pykälän *1 momenttia* ehdotetaan muutettavaksi voimassa olevaan suorien tukien lakiin verrattuna siten, että selkeyden vuoksi tukioikeuksien palauttamisesta koskeva ilmoitus olisi tehtävä kirjallisesti. Kirjallisella ilmoituksella tarkoitettaisiin sekä paperimuodossa että sähköisessä muodossa tehtyä ilmoitusta.

Pykälän *2 momentissa* oleva viittaus Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi voimassa olevaan Euroopan unionin lainsäädäntöön. Tukioikeuksien arvon 50 euron vertailukohtaa eli tilannetta, jolloin tukioikeuksia ei tarvitse luovuttaa varantoon, ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan voimassa olevaa Euroopan unionin lainsäädäntöä siten, että arvon vertailu voitaisiin tehdä minkä tahansa perustuen soveltamisvuoden arvoon.

Ehdotetun *3 momentin* mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia

säännöksiä tukioikeuksien luovuttamiseen ja palauttamiseen liittyvästä menettelystä.

19 §. Sukupolvenvaihdostilanteet. Pykälän *1 momentin johdantokappaleessa* olevat viittaukset Euroopan unionin lainsäädäntöön muutettaisiin vastaamaan voimassa olevaa Euroopan unionin lainsäädäntöä. Momenttiin ei ehdoteta asiallisia muutoksia.

4 luku. Tuotantosidonnainen tuki, viherryytämistuki ja nuoren viljelijän tuki. Lain *4 luvun* otsikko ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan ehdotettua luvun sisältöä.

20 §. Lypsylehmä- ja nautapalkkio. Lain *20 §:ssä* säädettäisiin lypsylehmä- ja nautapalkkiosta ja sen myöntämisen edellytyksistä. Ehdotetun *1 momentin* mukaan aktiiviviljelijälle voitaisiin myöntää tukialueen ja lypsylehmien keskimääräiseen määrään perustuvaa lypsylehmäpalkkiota. Myös voimassa olevan suorien tukien lain nojalla on myönnetty lypsylehmäpalkkiota kuitenkin sillä erotuksella, että palkkio on määräytynyt keskimääräisen eläinyksikkömäärän eikä eläinten keskimääräisen lukumäärän perusteella. Tältä osin muutos nykyiseen tilanteeseen verrattuna perustuu muuttuneeseen Euroopan unionin lainsäädäntöön eli siihen, että tukiasetuksen 52 artiklan 6 kohdan mukaan tuotantosidonnainen tuki myönnetään pinta-alan, tuotoksen tai eläinmäärään perusteella. Muutoin palkkion myöntämisen edellytykset vastaisivat voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Ehdotetun *2 momentin* mukaan aktiiviviljelijälle voitaisiin myöntää tukialueen ja sonnien, härkien, emolehmien ja hiehojen keskimääräisen määrän perusteella määräytyvää nautapalkkiota. Ehdotus palkkion määräytymisestä eläinten keskimääräisen määrän perusteella perustuu edellä sanotun mukaisesti tukiasetuksen säännöksiin. Myös tällä hetkellä nautapalkkiota myönnetään suorien tukien lain nojalla. Muutoksena aiempaan palkkiota voitaisiin ehdotuksen mukaan myöntää saaristoalueilla kaikille hiehoille eikä ainoastaan emolehmähiehoille. Tältä osin ehdotettu muutos perustuu siihen, että aiemmin Suomessa on myönnetty vastaavaa kansallisesti rahoitettua tukea hiehoille saaristoalueilla. Ehdotetun muutoksen taustalla on se, että Suomi ja Euroopan komissio sopivat vuoden 2013 lopulla, että huomattava osa Etelä-Suomen kansallisesta tuesta voidaan jatkossa

maksaa osana Euroopan unionin tuotantosidonnaisia suoria tukia.

Ehdotetun 3 momentin mukaan aktiiviviljelijälle voitaisiin myöntää myös palkkiota teurastetuista hiehoista eläinrekisteriin ilmoitettujen teurastusten perusteella hiehoista, joiden ruhopaino on vähintään 170 kiloa. Teurastetut hiehot ovat uusi tuotantosidonnaista nautapalkkiota saava eläinryhmä suorien tukien laissa. Ehdotus perustuu teurastettujen hiehojen osalta kansallisen Etelä-Suomen tukiohjelman muutokseen, jonka mukaan muun muassa märehäntäjien tuki siirrettiin maksettavaksi kokonaisuudessaan Euroopan unionin suorana tukena.

Ehdotetun 4 momentin mukaan eläinten määrä ja hallinta todennettaisiin eläinrekisterin tietojen sekä valvonnan perusteella. Tältä osin ehdotus vastaa voimassa olevan suorien tukien lain 20 §:n 3 momenttia eikä siihen ehdoteta muutoksia nykytilaan verrattuna.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin asetuksenantovaltuuksista pääosin vastaavasti kuin voimassa olevan suorien tukien lain 20 §:n 4 momentissa. Ehdotuksen mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukialueista, saaristoalueista, tukimääristä, palkkiotasosta, keskimääräisen eläinmäärän laskemisesta sekä muista kyseisen palkkion ehdoista. Verrattuna voimassa olevaan lakiin uusina seikkoina, joista voitaisiin säätää valtioneuvoston asetuksella, olisivat saaristoalueet sekä keskimääräisen eläinmäärän laskeminen. Saaristoalueiden osalta asetuksenantovaltuus on perusteltu, koska tiettyjä aiemmin kansallisesti rahoitettuja nautatukia on jatkossakin tarkoitus kohdentaa ainoastaan saaristoalueille nykyistä käytäntöä vastaavasti.

21 §. Peltokasvipalkkio. Lain 21 §:ssä säädettäisiin tuotantosidonnaisesta peltokasvipalkkiosta. Tukimuoto olisi uusi, mutta siihen sisältyy kaksi tällä hetkellä suorien tukien lain nojalla myönnettävää tukimuotoa eli valkuais- ja öljykasvipalkkio sekä tarkkelysperunapalkkio. Ehdotetun 1 momentin mukaan aktiiviviljelijälle voitaisiin myöntää tukialueen sekä valkuais- ja öljykasvien, tarkkelysperunan, avomaanvihannesten, sokerijuurikkaan tai rukiin viljelyalojen perusteella määrättyä peltokasvipalkkiota. Palkkion

määräytymisperuste vastaisi pääosin nykyisen valkuais- ja öljykasvipalkkion määräytymisperustetta. Palkkioon oikeuttavia valkuaiskasveja olisivat muun muassa peltoherne ja härkäpapu. Palkkioon oikeuttavia öljykasveja olisivat puolestaan esimerkiksi kevät- ja syysrapsi, kevät- ja syysrapsi sekä auringonkukka. Uusina tuettavina kasvilajeina peltokasvipalkkioon ehdotetaan sisällytettäväksi avomaanvihannokset, sokerijuurikas ja ruis. Avomaanvihannesten osalta ehdotus perustuu siihen, että aiemmin Etelä-Suomessa on myönnetty vastaavaa kansallisesti rahoitettua tukea. Sokerijuurikkaan tuki on nähty perustelluksi, koska sen avulla voidaan edesauttaa alan teollisuuden mahdollisuuksia jatkaa toimintaansa Suomessa. Rukiin osalta ehdotus perustuu tarpeeseen säilyttää rukiin viljelyä Suomessa vähintään nykyisellä tasolla.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin lisäedellytyksestä palkkion myöntämiseksi tarkkelysperunasta. Ehdotuksen mukaan palkkion myöntämisen edellytyksenä tarkkelysperunalle olisi, että aktiiviviljelijä tekee tarkkelysperunan viljelyalasta viljelysopimuksen perunatarkkelysteollisuuden kanssa. Tältä osin ehdotus vastaa voimassa olevan suorien tukien lain 22 §:n 1 momenttia. Muutoksena voimassa olevaan lakiin palkkion myöntämisedellytyksenä tarkkelysperunalle ei enää olisi vaatimus peltomaan laatutestin tekemisestä ja laatutestin tietojen toimittamisesta perunatarkkelysteollisuuden pitämään tietokantaan. Tältä osin ehdotettu muutos perustuu siihen, että tukiasetus ei enää mahdollista palkkion maksamista ympäristönsuojeluun liittyvillä perusteilla. Ehdotetun tarkkelysperunalle myönnettävän palkkion tarkoituksena on edesauttaa alan teollisuuden mahdollisuuksia jatkaa toimintaansa Suomessa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin asetuksenantovaltuuksista. Ehdotuksen mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukimääristä, yksikkötukien tasoista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista. Tältä osin ehdotus vastaa voimassa olevan suorien tukien lain 21 §:n (Valkuais- ja öljykasvipalkkio) 2 momentin säännöstä.

22 §. Lammas- ja vuohipalkkio. Lain 22 §:ssä säädettäisiin lammas- ja vuohipalk-

kiosta. Voimassa olevan suorien tukien lain nojalla on voitu myöntää teuraskaritsan laatu-palkkiota (voimassa olevan lain 23 §) ja uuhipalkkiota (voimassa olevan lain 24 §). Nämä edellä mainitut palkkiot on koottu ehdotuksessa yhteen pykälään, minkä lisäksi uusiksi tuettaviksi eläinryhmiksi ehdotetaan eläviä kuttuja ja teurastettuja kilejä. Ehdotetun *1 momentin* mukaan aktiiviviljelijälle voitaisiin myöntää tukialueen ja elävien uuhien tai kuttujen keskimääräisen määrän perusteella määräytyvää lammas- ja uuhipalkkiota, jos viljelijällä on hallinnassaan tukivuonna keskimäärin vähintään 20 uuhta tai kuttua. Palkkiota voitaisiin myöntää yli 12 kuukauden ikäisille uuhille ja kutuille. Uuhille maksettavan palkkion myöntämisen edellytyksenä olisi, että tilalla syntyy vuosittain keskimäärin vähintään yksi karitsa uuhta kohti. Kutuille maksettavan palkkion myöntämisen edellytyksenä puolestaan olisi, että tilalla tuotetaan kuttua kohden keskimäärin vähintään 400 litraa vuohenmaitoa vuodessa. Voimassa olevan lain mukainen uuhipalkkio määräytyy viljelijälle myönnettujen uuhipalkkio-oikeuksien eli uuhikiintiön sisältyvän eläinmäärän perusteella. Saadakseen voimassa olevan lain mukaista uuhipalkkiota tuensaajalla on oltava vähintään kymmenen uuhta. Palkkion myöntämisen perusteena olevan keskimääräisen uuhien tai kuttujen lukumäärävaatimuksen nostamisella pyritään kohdentamaan tukea aiempaa enemmän ammattimaisille viljelijöille.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin teurastetuista karitsoista ja kileistä myönnettävästä palkkiosta. Ehdotuksen mukaan palkkiota teurastetuista karitsoista voitaisiin myöntää eläinrekisteriin ilmoitettujen teurastusten perusteella enintään 12 kuukauden ikäisistä karitsoista, joiden ruhopaino on vähintään 18 kiloa. Tältä osin ehdotus vastaa voimassa olevan lain 23 §:n (Teuraskaritsan laatu-palkkio) *1 momentin* säännöstä ja palkkion myöntämisen edellytyksiä. Uudeksi tuettavaksi eläinryhmäksi ehdotetaan teurastettuja kilejä. Palkkiota voitaisiin myöntää eläinrekisteriin ilmoitettujen teurastusten perusteella enintään 18 kuukauden ikäisistä kileistä, joiden ruhopaino on vähintään 15 kiloa. Teurastetuille kileille myönnettävän palkkion tavoitteena on urospuolisten kilien saaminen

hyötykäyttöön siten, ettei niitä heti niiden synnyttyä lopetettaisi, vaan niitä kasvatettaisiin lihantuotantotarkoituksessa. Tällä hetkellä noin 80 prosenttia urospuolisista kileistä lopetetaan tarpeettomina. Palkkion tavoitteena on myös estää vuohialan tuotannon vähenemistä sekä nostaa vuohenlihantuotannon kannattavuutta.

Ehdotetun *3 momentin* mukaan eläinten määrä ja hallinta todennettaisiin eläinrekisterin tietojen sekä valvonnan perusteella kuten nykyisinkin.

Ehdotetun *4 momentin* mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukialueista, saaristoalueista, tukimääristä, palkkiotasosta, keskimääräisen eläinmäärän laskemisesta sekä muista palkkion ehdoista. Tältä osin ehdotus vastaa voimassa olevan lain 23 §:n *2 momenttia* kuitenkin siten täydennettynä, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa säännöksiä myös saaristoalueesta sekä keskimääräisen eläinten määrän laskemisesta.

23 §. Viherryttämistuki. Lain 23 §:ssä säädettäisiin viherryttämistukea, joka on edellä sanotun mukaisesti uusi tukimuoto nykytilanteeseen verrattuna. Ehdotetun *1 momentin* mukaan aktiiviviljelijälle voitaisiin myöntää viherryttämistukea sille alalle, jolle viljelijälle myönnetään perustukea. Perustuesta ehdotetaan säädettäväksi suorien tukien lain 3 luvussa. Viherryttämistukea voitaisiin myöntää tukiasetuksen 43—47 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti. Mainitut artiklat sisältävät yleiset säännökset sekä säännökset viherryttämistuen kolmesta toimenpiteestä eli viljelyn monipuolistamisesta, pysyvästä nurmesta ja ekologisesta alasta. Viljelyn monipuolistamisen pääsäännön mukaan sellaisilla tiloilla, joilla on vähintään kymmenen peltohehtaaria, on oltava viljelyssä alueesta riippuen kaksi tai kolme kasvia tai kesantoa. Muun muassa nurmi- ja/tai kesantovaltaiset tilat on kuitenkin tietyin edellytyksin vapautettu viljelyn monipuolistamisvaatimuksesta. Pysyvän nurmen säilyttämisestä säädettäisiin ehdotetuissa suorien tukien lain 5, 6 ja 6 a §:ssä.

Ekologisen alan osalta pääsääntönä on, että tiloilla, joilla on yli 15 peltohehtaaria, on oltava viisi prosenttia ekologista alaa. Nurmi-

palkokasvi- ja/tai kesantovaltaiset tilat sekä metsäisillä alueilla sijaitsevat tilat on vapautettu tietyin edellytyksin ekologisen alan vaatimuksesta. Suomessa ei ehdoteta otettavan käyttöön ekologisen alan alueellista eikä kollektiivista toimeenpanoa. Viherryttämistuen edellytyksiä tarkasteltaisiin ehdotuksen mukaan viljelijäkohtaisesti. Tarkastelun yhteydessä ei kuitenkaan sovellettaisi tukiasetuksen 43 artiklan 3 kohdan säännöksiä eli vastaavia käytäntöjä koskevia säännöksiä. Vastaavilla käytännöillä tarkoitetaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013 mukaisia ympäristökorvauksen toimenpiteitä tai ympäristösertifiointijärjestelmien mukaisia toimenpiteitä, joiden avulla viljelijä voisi täyttää viherryttämistoimien velvoitteita. Tuen määrä määräytyisi tukialueen sekä tukiasetuksen 43 artiklan 9 kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan ja 47 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan perusteella. Mainitut tukiasetuksen säännökset koskevat viherryttämistuen suuruuden määräytymis- ja laskemisperusteita.

Ehdotetussa 2 momentissa säädettäisiin ekologisesta alasta. Ehdotuksen mukaan ekologisia aloja olisivat ensinnäkin kesantoalat, typensitojakasvien ja lyhytkiertoisien energiapuun alat. Kesantoalalla ei saisi olla maataloustuotantoa. Hyväksyttävistä kesantolajeista eli viher- ja sänkikesannosta sekä poikkeustapauksissa avokesannosta säädettäisiin suorien tukien lain nojalla annettavalla valtioneuvoston asetuksella. Typensitojakasveja olisivat puolestaan esimerkiksi herneet, pavut, virnat ja apila. Lyhytkiertoisiin energiapuihin luettaisiin esimerkiksi paju. Ekologisenä alana pidettäisiin lisäksi ehdotuksen mukaan horisontaalisen liitteen II toimenpidevaatimuksen 7 mukaisesti säilytettäviä täydentävien ehtojen maisemapiirteitä.

Ehdotuksen mukaan tukiasetuksen 46 artiklan 7 kohdassa tarkoitettua poikkeusta eli niin sanottua metsäisyyspoikkeusta sovellettaisiin aluetasolla. Mainitun kohdan mukaan jäsenvaltiot, joiden pinta-alasta yli 50 prosenttia on metsää, voivat ottaa poikkeuksen ekologisen alan vaatimuksesta käyttöön alu-

eella edellyttäen, että alueen maapinta-alasta yli 50 prosenttia on metsää ja metsämaan ja maatalousmaan välinen suhde on suurempi kuin kolmen suhde yhteen. Suomessa metsäisyyspoikkeuksen kriteerejä tarkasteltaisiin maakuntatasolla, jolloin kriteerit täyttyisivät muissa kuin Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnissa sekä Ahvenanmaan maakunnassa. Viherryttämistuen kansallisilla valinnoilla on pyritty siihen, että viherryttämistuen toimeenpano olisi mahdollisimman yksinkertaista ja että viljelijöiden hallinnollinen taakka lisääntyisi mahdollisimman vähän.

Ehdotetun 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkempia säännöksiä tuen määrästä, ekologisesta alasta ja ekologiseen alaan hyväksyttävistä aloista, typensitojakasveiksi ja lyhytkiertoisiksi energiapuiksi luettavista kasvilajeista, viljelyn monipuolistamisesta, pysyvän nurmen seurantamenetelmästä, tukitasoista, tukialueista sekä niistä alueista, joissa sovelletaan tukiasetuksen 46 artiklan 7 kohdassa tarkoitettua poikkeusta eli niin sanottua metsäisyyspoikkeusta.

24 §. Nuoren viljelijän tuki. Pykälässä säädettäisiin nuoren viljelijän tuesta, jota voitaisiin ehdotetun 1 momentin mukaan myöntää tukiasetuksen 50 artiklan 4, 8 ja 9 kohdan perusteella tukiasetuksen 32 artiklassa tarkoitettujen perustukeen oikeuttavien tukioikeuksien mukaisesti. Ensiksi mainituissa kohdissa säädetään nuoren viljelijän tuen myöntämisestä vuosittain aktivoitujen tukioikeuksien perusteella, tuen määrän laskemisesta sekä ylärajasta, jolle nuoren viljelijän tukea voidaan enintään myöntää. Tukiasetuksen 32 artiklassa säädetään puolestaan tarkemmin tukioikeuksien aktivointiin liittyvistä seikoista.

Nuoren viljelijän tukea voitaisiin myöntää sellaiselle viljelijälle, joka on ensimmäisen perustukihakemuksen jättämivuonna korkeintaan 40-vuotias ja tukea voitaisiin maksaa viiden vuoden ajan. Jos tuen hakijana on yhteisö, määräysvalta yhteisössä tulisi olla yhdellä tai useammalla nuorella viljelijällä. Tältä osin ehdotus perustuu soveltamisasetuksen 49 artiklaan ja vastaa asialliselta sisällöltään maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 6 §:n säännöstä. Ehdotuk-

sen mukaan nuoren viljelijän tukea voitaisiin myöntää enintään 90 perustukeen oikeuttavalle tukioikeudelle, mikä on tukiasetuksen mahdollistama yläraja Suomessa valitun laskentamenetelmän mukaiselle nuoren viljelijän tuelle. Ehdotuksen mukaan nuoren viljelijän tuen määrä laskettaisiin noudattaen, mitä tukiasetuksen 50 artiklan 8 kohdassa säädetään. Nuoren viljelijän tuen määrä laskettaisiin siten kertomalla nuoren viljelijän perustukeen oikeuttavien tukioikeuksien määrä 25 prosentilla jäsenvaltion keskimääräisestä hehtaarituesta. Keskimääräinen hehtaarituki laskettaisiin puolestaan jakamalla vuoden 2019 kansallinen suorien tukien enimmäismäärä vuoden 2015 tukikelpoisilla hehtaareilla. Mainittu laskentamenetelmä ehdotetaan otettavaksi käyttöön Suomessa, koska tehtyjen arvioiden mukaan sen perusteella pystyttäisiin käyttämään tukiasetuksen sallima suurin mahdollinen rahamäärä eli kaksi prosenttia suorien tukien kansallisesta enimmäismäärästä nuoren viljelijän tukeen. Suomessa ei ehdoteta otettavaksi käyttöön tukiasetuksen 50 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja taito- ja/tai koulutusvaatimuksia nuoren viljelijän tuen saamisen edellytykseksi.

Ehdotetun 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkempia säännöksiä tuen myöntämisen edellytyksistä, määräysvallasta yhteisössä, tuen määrästä ja tuen enimmäismäärästä.

25 §. Tuki tilaneuvontaan. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska vuoden 2015 alusta lukien tukea tilaneuvontaan ei enää makseta suorien tukien lain nojalla. Vuoden 2015 alusta lukien korvausta maatalojen neuvontaan maksetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014—2020 mukaisena tukena.

1.2 Laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista

2 §. Määritelmät. Pykälän 3 kohdan nuoren viljelijän määritelmä ehdotetaan tukijärjestelmien yhdenmukaistamiseksi muutettavaksi vastaavaksi kuin suorien tukien lain nuoren viljelijän määritelmä. Tämän vuoksi ehdotetaan, että nuoren viljelijän määritelmän osalta viitattaisiin suorien tukien lain 2 §:n 13 kohdassa tarkoitettuun henkilöön. Nuoren viljeli-

jän määritelmää on tarkemmin selostettu edellä suorien tukien lain yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Pykälän 12 kohdan (luonnonhaittakorvaus), 14 kohdan (maatalouden ympäristötuki) ja 15 kohdan (Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvaus) määritelmät ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomina, koska ehdotettujen muutosten jälkeen kansallisten tukien lain nojalla ei enää myönnettäisi luonnonhaittakorvauksen ja maatalouden ympäristötuen kansallisia lisäosia eikä kotieläintilan hehtaaritukia jäljempänä tarkemmin ilmenevin perustein.

3 §. Hakijat. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi tukijärjestelmien yhdenmukaistamiseksi siten, että voimassa olevan lain mukainen yläikäraja yhdistettynä maatalousyrittäjien eläkelainsäädännössä tarkoitettuun vanhuuseläkkeeseen, poistettaisiin tuen saamisen edellytyksistä. Ehdotetun muutoksen jälkeen tuen saamisen edellytyksenä olisi tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta se, että hakija tai hänen puolisonsa on tukivuotta edeltävän kalenterivuoden viimeisenä päivänä vähintään 18-vuotias. Vuodesta 2015 lukien Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014—2020 mukaisten viljelijätukien eli ohjelmaperusteisten viljelijäkorvausten (luonnonhaittakorvaus, ympäristökorvaus, korvaus luonnonmukaiseen tuotantoon, eläinten hyvinvointikorvaus ja korvaus ei-tuotannollisiin investointeihin) saamisen edellytyksenä olisi tähän lakiin ehdotettua muutosta vastaavasti, että hakijan tai hänen puolisonsa tulee eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta olla vähintään 18-vuotias. Sen sijaan mitään yläikärajaa mainittujen korvausten saamiselle ei enää olisi vuoden 2015 alusta lukien. Myöskään suorien tukien saamiselle ei ole yläikärajaa, minkä iän täytettyä suoria tukia ei voisi enää saada. Eri tukijärjestelmien yleisten ehtojen yhtenäistämällä pyritään siihen, että tukikokonaisuus olisi mahdollisimman selkeä niin toimeenpanon kuin tuenhakijankin näkökulmasta katsottuna.

6 §. Tukimuodot. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että kansallisten tukien lain nojalla myönnettävistä tuista poistettaisiin sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvaus sekä luonnonhaittakorvauksen ja maata-

louden ympäristötuen kansallinen lisäosa. Ehdotus perustuu siihen, että mainittuja tukimuotoja koskevat säännökset ehdotetaan kumottaviksi jäljempänä 10 a ja 10 g §:n perusteluista ilmenevin perustein.

7 §. Tuen määrä ja tukialueet. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että saaristoksi luettavista osa-alueista säädetäisiin valtioneuvoston asetuksella maa- ja metsätalousministeriön asetuksen sijaan. Maa- ja metsätalousministeriön asetustason voidaan katsoa olevan liian alhainen, koska saaristoksi katsotuilla osa-alueilla tiettyjen tukien suuruus on korkeampi kuin muilla alueilla. Lisäksi tähän esitykseen sisältyvän suorien tukien lain muutosehdotukseen sisältyy ehdotus, että saaristoalueista säädetäisiin valtioneuvoston asetustasolla. Muilta osin momenttiin ei ehdoteta muutoksia.

9 §. Kasvintuotannon tuet. Pykälän 2 momentin 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että kasvintuotannon tuen myöntämisen edellytyksenä olisi, hakijalla on hallinnassaan vähintään viisi hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa nykyisen kolmen hehtaarin sijaan. Jos kyseessä on puutarhakasvien kasvikohmainen tuki, hakijalla tulisi olla hallinnassaan vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyssä olevaa peltoa nykyisen puolen hehtaarin sijaan. Lisäksi tuen saamisen edellytyksenä olisi voimassa olevaa lakia vastaavasti, että pelto ilmoitetaan kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa. Ehdotuksella pyritään yhdenmukaistamaan eri tukijärjestelmien ehtoja. Ohjelmaperusteisten pinta-alaperusteisten viljelijäkorvausten (luonnonhaittakorvaus, ympäristökorvaus ja korvaus luonnonmukaiseen tuotantoon) saamisen edellytyksenä on, että hakijalla on hallussaan vähintään viisi hehtaaria tukikelpoista peltoalaa. Jos kyse on puutarhakasvien viljelystä, ohjelmaperusteisten viljelijäkorvausten saamisen edellytyksenä on vastaavasti yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyssä olevaa peltoa.

10 §. Kotieläintalouden tuet. Pykälän 2 momentin 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi vastaavin perustein kuin mitä edellä on sanottu siten, että kotieläintalouden tukien myöntämisen edellytyksenä olisi, että hakijalla on hallinnassaan vähintään viisi hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa nykyisen

kolmen hehtaarin sijaan. Edellytyksenä tuen saamiselle olisi lisäksi ehdotuksen mukaan voimassa olevaa lakia vastaavasti se, että pelto ilmoitetaan kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa.

10 a §. Luonnonhaittakorvauksen ja maatalouden ympäristötuen kansalliset lisäosat. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi, koska vuoden 2015 alusta lukien ei enää myönnetä luonnonhaittakorvauksen ja maatalouden ympäristötuen kansallisia lisäosia. Luonnonhaittakorvaus ja maatalouden ympäristökorvaus myönnetään kokonaisuudessaan vuoden 2015 alusta lukien Manner-Suomen maaseutuohjelmaan 2014—2020 perustuvina tukina.

10 b §. Kotieläintilan hehtaarituki. Kotieläintilan hehtaaritukea on maksettu vuodesta 2008 lukien ja tuen myöntäminen perustuu komission 27 päivänä helmikuuta 2008 antamaan komission päätökseen (komission päätös K(2008) 696), jolla komissio hyväksyi Suomen esityksen Etelä-Suomen kansallisiksi tuiksi vuosille 2008—2013. Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen viivästyttä suunittelusta aikataulusta, Suomessa on voitu vielä tukivuonna 2014 myöntää kansallisesti rahoitettua kotieläintilan hehtaaritukea. Kotieläintilan hehtaaritukea ei voida enää myöntää vuoden 2015 alusta lukien, mistä johtuen *pykälä* ehdotetaan kumottavaksi.

10 e §. Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntäminen. Koska luonnonhaittakorvauksen kansallinen lisäosa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaava tukimuoto kotieläintilan määritelmiseen ehdotetaan kumottavaksi, ehdotetaan pykälän 1 momenttia muutettavaksi siten, että voitaisiin varmistaa, että tuenhakija joko täyttää aiemmin voimassa olleet tuen myöntämisen edellytykset tai täyttää vastaavat vaatimukset. Koska täsmälleen vastaavia tukijärjestelmiä ei ole olemassa, ehdotetaan käytettäväksi luonnonhaittakorvauksessa tukikelpoisten peltohehtaarien alaa silloin, kun arvioidaan ehdotetun vähimmäiseläintiheyden 0,35 eläinyksikköä hehtaarille täyttymistä silloin, kun kyseessä on luonnonhaittakorvaukseen sitoutunut hakija. Lisäksi otettaisiin edelleen huomioon Maaseutuviraston kansallisten tukien lain 27 §:n 2 momentin nojalla myöntämät poikkeukset kansallisten tukien myön-

tämisen edellytyksenä olevasta tukikelpoisten peltohehtaarien alan vaatimuksesta kuitenkin siten, että tuen myöntämisedellytyksiä arvioitaessa käytettäisiin laskennallisena tukikelpoisten peltohehtaarien alana aina viittä hehtaaria. Eläintiheyttä laskettaessa voitaisiin ottaa huomioon yhteisömuotoisessa yrityksessä määräysvaltaa käyttävän hakijan hallinnassa oleva tukikelpoisten peltohehtaarien ala tai hallinnassa olevat tukikelpoiset eläimet kuten nykyisinkin. Jos hakija ei ole sitoutunut luonnonhaittakorvaukseen eikä luonnonhaittakorvauksessa tukikelpoista peltohehtaarien alaa voitaisi määrittellä, tarkastelussa käytettäisiin valvonta-asetuksen 17 artiklan 1—4 kohdassa tarkoitettua pinta-alaa, jota olisi oltava tuen hakijan hallinnassa vähintään viisi peltohehtaaria. Ala olisi tullut myös ilmoittaa tukivuoden tukihakemuslomakkeella Maaseutuviraston määräämällä tavalla. Jos tilalla ei ole lainkaan edellä mainittua alaa, tilan tukikelpoisina peltohehtaareina käytettäisiin viljelyyn soveltuvaa pelto-alaa.

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan täydennettäväksi siten, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä eläinyksikköjen laskennan osalta eli säännöksiä eläintiheyden laskemiseen tarvittavista eläinyksikkökertoimista eri eläinlajeille ja pitotavoille.

10 g §. *Sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvaus.* Edellä mainittuihin komission päätöksiin K(2008) 696 ja K(2009) 3067 perustuen Suomessa voitiin maksaa tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen viitemäärään perustuvaa sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvausta vuosina 2009 ja 2010 sellaiselle hakijalle, joka sitoutui luopumaan pysyvästi viitemäärästään rakennemuutoskorvaukseen oikeuttavan kahden vuoden ajanjakson jälkeen. Koska mainittua korvausta ei ole enää voinut saada vuoden 2010 jälkeen, pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana.

12 §. *Puutarhatuotteiden varastointituki.* Pykälän 1 momenttia, jossa on perussäännös tuen määräytymisperusteista, ehdotetaan muutettavaksi siten, ettei yhtenä tuen määräytymisperusteena enää olisi se, onko tuotanto tuoretuotantoa vai teollisuuden sopimustuotantoa. Varastoitavien puutarhakasvi-

en teollisuustuotannon määrä on Suomessa viime vuosina vähentynyt merkittävästi, jolloin kahden eri tukitason ylläpito aiheuttaa tarpeetonta hallinnollista taakkaa. Lisäksi teollisuus- ja tuoretuotannon yhdenmukainen tukitaso yksinkertaistaa myös viljelijöiden työtä sekä käytännön varastoinnissa että varaston seurannassa ja tukiraportoinnissa. Silloin, kun teollisuus- ja tuoretuotannon tukitaso on yhdenmukainen, tuenhakijalla ei esimerkiksi tarvitse pitää tuotteita käyttökohteiden mukaisti erillään ja varastokirjanpito ja tukihaun yhteydessä edellytetty raportointi on helpompaa. Käytännössä tukitaso on viime vuosina jo ollut sama riippumatta siitä, onko kyseessä ollut tuoretuotanto vai teollisuuden sopimustuotanto.

17 §. *Myöhästymisseuraamukset.* Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentista poistettaisiin tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvausta koskevat myöhästymisseuraamukset, koska mainittua korvausta koskeva säännös ehdotetaan kumottavaksi 10 g §:n perusteluissa mainituista syistä johtuen. Muilta osin momenttiin ei ehdoteta muutoksia.

1.3 Laki maatalouden tukien toimeenpanosta

4 §. *Määritelmät.* Pykälän 2 kohdan määritelmä maksajavirastoasetuksesta ehdotetaan muutettavaksi määritelmäksi voimassa olevaan Euroopan unionin lainsäädäntöön.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 a kohta, jossa määriteltäisiin delegoitu maksajavirastoasetus. Määritelmä on tarpeen, koska asetukseen sisältyy säännöksiä muun muassa maksajaviraston tarkastusoikeudesta viranomaisissa.

Tukiasetuksella kumotaan tilatukiasetus, mistä johtuen pykälän 3 kohdan määritelmä tilatukiasetuksesta ehdotetaan muutettavaksi tukiasetuksen määritelmäksi.

Pykälän 4 kohtaan ehdotetaan otettavaksi hallintoasetuksen määritelmä mikä on tarpeen muun muassa sen vuoksi, että hallintoasetuksessa säädetään tarkemmin muun muassa 16 §:ssä tarkoitettujen ilmoituksen tekemisen määräajasta sekä valvonnasta aiheutuviista seuraamuksista.

Pykälän 5 kohtaan ehdotetaan otettavaksi valvonta-asetuksen määritelmä, mikä on tarpeen muun muassa sen vuoksi, että valvonta-asetuksessa säädetään tarkemmin esimerkiksi valvonnasta ilmoittamisesta ja tuen takaisinperinnästä.

Täydentävistä ehoista säädetään horisontaaliasetuksen 91—95 artiklassa, joita sovelletaan vuodesta 2015 lukien, eikä tilatukiasetuksessa. Tästä johtuen pykälän 6 kohdan täydentävien ehtojen määritelmä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan voimassa olevaa, vuoden 2015 alusta lukien sovellettavaa Euroopan unionin lainsäädäntöä.

6 §. Maaseutuvirasto. Pykälän 3 momentissa olevat viittaukset Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi voimassa olevaan Euroopan unionin lainsäädäntöön.

Horisontaaliasetuksen 55 artiklan toisen kohdan mukaan silloin, kun jäsenvaltio palauttaa varoja Euroopan unionin talousarvioon, se voi pidättää niistä 20 prosenttia kiinteämääräisinä takaisinperintäkuluina lukuun ottamatta tapauksia, joissa sääntöjenvastaisuus tai laiminlyönti johtuu jäsenvaltion omista hallintoviranomaisista tai muista virallisista elimistä. Horisontaaliasetuksen 100 artiklan mukaan jäsenvaltio voi puolestaan pidättää 25 prosenttia 99 artiklassa tarkoitettujen vähennysten tai poissulkemisten soveltamisesta johtuvista määristä. Ehdotetun 3 momentin mukaan Maaseutuvirasto tekisi päätöksen mainittujen määrien palauttamatta jättämisestä. Ehdotus vastaa nykyistä käytäntöä, koska Maaseutuvirasto on tehnyt nykyisinkin mainitut päätökset, vaikkei tehtävää ole nimenomaisesti säädetty Maaseutuvirastolle kuuluvaksi.

8 §. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Pykälän 1 momentin 5 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekisi päätöksen suorien tukien lain 11 §:ssä tarkoitettua tukioikeuksien lakkauttamisesta, mitä on tarkemmin selostettu edellä suorien tukien lain 11 §:n 1 momentin yksityiskohtaisissa perusteluissa. Kyseessä on kertaluontoinen tehtävä ja tukikelpoiseen pinta-alaan nähden ylimääräisten tukioikeuksien lakkauttaminen tehtäisiin kesäkuun 15 päivän 2015 tilanteen mukaisesti. Koska elinkeino-, liikenne- ja ympä-

ristökeskukset tekevät tällä hetkellä päätökset muun muassa käyttämättömien tai perusteetomasti myönnettyjen tukioikeuksien luovuttamisesta, tehtävä kuuluisi luonteensa puolesta parhaiten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

10 §. Ahvenanmaan valtionvirasto. Ahvenanmaan valtionvirasto hoitaa Ahvenanmaan maakunnassa vastaavia tehtäviä kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset Manner-Suomessa. Tästä johtuen, vastaavin perustein kuin mitä edellä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten osalta on esitetty, ehdotetaan pykälän 4 kohtaa muutettavaksi siten, että Ahvenanmaan valtionvirasto tekisi päätöksen suorien tukien lain 11 §:ssä tarkoitettua tukioikeuksien lakkauttamisesta.

11 §. Kunta. Pykälän 1 momentin 5 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että kunnan tehtävistä poistettaisiin päätös kotieläintilan hehtaarituen myöntämisestä, koska mainittua tukea ei vuoden 2015 alusta lukien makseta enää, kuten edellä kansallisten tukien lain 10 b §:n perusteluissa on selostettu.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyisi 3 momentiksi, jossa säädettäisiin kunnan tehtävästä suorittaa valvonta-asetuksen 17 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettu siirto sähköiseen järjestelmään. Valvonta-asetuksen 17 artiklan 1 kohdan säännöksen mukaan jäsenvaltioiden on tarjottava viljelijöille edellisen vuoden tiedoilla esitetyt hakulomakkeet, joihin sisältyy myös esitetyt sähköinen kartta kasvulohkorajoin. Sähköisen kartan käyttöönottamisen siirtymäajasta säädetään valvonta-asetuksen 17 artiklan 2 kohdassa ja käytännössä järjestelmän ottaminen kokonaisuudessaan käyttöön ajoittuu vuosille 2015—2017. Jos viljelijä ei voi jättää hakulomaketta sähköisesti, jäsenvaltion ja sen hallinnon on valvonta-asetuksen 17 artiklan 3 kohdan mukaan tarjottava viljelijälle joko teknistä apua tai toimittaa viljelijälle esitetyt tiedot paperilla, minkä jälkeen toimivaltainen viranomainen vie viljelijän antamat kasvulohkotiedot sähköiseen järjestelmään. Koska aivan joitain yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta kunta tekee päätöksen suorien tukien lain nojalla myönnettävistä tuista, kunta olisi luonteva toimivaltainen viranomainen hoitamaan kasvulohkotiedon

siirtämisen sähköiseen järjestelmään siinä tapauksessa, ettei viljelijä hae tukea sähköisen järjestelmän kautta. Rajan piirtäminen ei lähikohtaisesti koske sellaisia peruslohkoja, joilla on vain yksi kasvulohko. Tällaisia lohkoja on peruslohkoista noin 80 prosenttia. Lisäksi jo vuonna 2014 miltei 60 prosenttia viljelijöistä haki tukia sähköisesti.

16 §. Tiedonantovelvollisuus. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ilmoitus ylivoimaisesta esteestä ja poikkeuksellisesta olosuhteesta tulisi tehdä toimivaltaiselle viranomaiselle 15 työpäivän kuluessa siitä, kun ilmoitus on mahdollista tehdä. Ehdotus perustuu tältä osin horisontaaliasetuksen 2 artiklan 2 kohtaan ja hallintoasetuksen 4 artiklan 2 kohtaan. Jos esimerkiksi tuenhakija on vakavasti sairastunut eikä pysty sairautensa vakavuudesta johtuen viipymättä ilmoittamaan ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta, ilmoitus tulisi tehdä 15 työpäivän kuluessa siitä, kun hakija on riittävästi toipunut sairaudestaan.

22 §. Paikan päällä tehtävä valvonta ja valvonnan laajentaminen. Pykälän 6 momentissa olevat viittaukset Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi voimassa olevaan Euroopan unionin lainsäädäntöön. Muutoin momenttiin ei ehdoteta muutoksia.

25 §. Täydentäviä ehtoja koskevat erityiset säännökset. Pykälän 1 momentin viittaukset kansalliseen lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan voimassa olevaa Euroopan unionin täydentäviä ehtoja koskevaa lainsäädäntöä sekä voimassa olevaa kansallista lainsäädäntöä.

Pykälän 2 momentissa olevat viittaukset ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi voimassa olevaan kansalliseen lainsäädäntöön. Momenttiin ei ehdoteta asiallisia muutoksia.

Pykälän 3 momentissa oleva viittaus tilatuksien ehtojen ehdotetaan muutettavaksi viittaukseksi voimassa olevaan horisontaaliasetukseen. Momenttiin ei ehdoteta asiallisia muutoksia.

29 §. Valvonnasta aiheutuvat seuraamukset. Pykälän 1 momentissa olevat viittaukset Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi voimassa olevaan Euroopan unionin lainsäädäntöön. Lisäksi momenttia ehdotetaan tarkennettavaksi ja

selkeytettäväksi siten, että siinä eriteltäisiin eri valvontamuodot. Euroopan unionin lainsäädännössä valvonnan termejä on tarkennettu siten, että hallinnollinen valvonta on tukihakemuksen tietojen perusteella tapahtuvaa valvontaa, ristiintarkastukset ovat hakemuksen ja toisen tietolähteen tietojen vertailun perusteella tehtävää valvontaa ja paikan päällä tehtävä valvonta on valvontaa, joka voidaan tehdä perinteisillä maastokäynneillä tai kaukokartoituksen avulla. Euroopan unionin lainsäädännön nojalla valvonnasta aiheutuvat seuraamukset voivat aiheutua niin paikan päällä tehtävän valvonnan kuin hallinnollisen valvonnan tai ristiintarkastusten perusteella.

Pykälän 2 momentissa oleva säännös täydentävien ehtojen seuraamuksista ehdotetaan muutettavaksi siten, että täydentävien ehtojen laiminlyöntiin sovellettaisiin horisontaaliasetuksen 99 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua varhaisvaroitusjärjestelmää. Mainitun horisontaaliasetuksen kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat perustaa niin sanotun varhaisvaroitusjärjestelmän, jota sovelletaan tapauksiin, joissa täydentävien ehtojen noudattamatta jättäminen ei vähäisen vakavuutensa, laajuutensa ja keston vuoksi johda tuen vähentämiseen tai tuen ulkopuolelle sulkemiseen. Ehdotetussa varhaisvaroitusjärjestelmässä toimivaltaisen valvontaviranomaisen tulisi lähettää tuensaajalle varhainen varoitus, jossa ilmoitetaan tehdyistä havainnoista sekä veloitetaan toteuttamaan korjaavia toimenpiteitä. Jos myöhemmissä valvonnassa havaitaan, ettei viljelijä ole noudattanut valvontaviranomaisen määräyksiä korjaavien toimenpiteiden tekemisestä, viljelijälle määrättäisiin valvontaseuraamus.

30 §. Valvonnasta ilmoittaminen. Pykälässä olevat viittaukset Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi voimassa olevaan Euroopan unionin lainsäädäntöön.

31 §. Tuen takaisinperintä. Pykälän 3 momentissa olevat viittaukset Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi voimassa olevaan Euroopan unionin lainsäädäntöön.

32 §. Takaisinperittävälle määrälle suoritettava korko. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten että takaisinperittävälle määrälle olisi suoritettava korkolain (633/1982) 4 §:n

I momentissa tarkoitettua vuotuista viivästyskorkoa nykyisen kiinteän kuuden prosentin sijaan. Korkolain mukainen viivästyskorko on korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko, jonka Suomen pankki vahvistaa puoli vuosittain, lisättyä seitsemällä prosenttiyksiköllä. Ehdotettu muutos perustuu valvonta-asetuksen 7 artiklan 2 kohdan säännökseen, jonka mukaan viivästyskoron määrää on laskettava kansallisen lainsäädännön mukaisesti eikä viivästyskorko saa olla alempi kuin jäsenvaltiossa yleisesti perittävä viivästyskorko.

38 §. *Maaseutuviraston ja Elintarviketurvallisuusviraston tarkastusoikeus.* Pykälässä olevat viittaukset Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi voimassa olevaan Euroopan unionin lainsäädäntöön.

43 §. *Tietojen säilyttäminen.* Pykälässä olevat viittaukset Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetaan muutettavaksi viittauksiksi voimassa olevaan Euroopan unionin lainsäädäntöön.

1.4 Laki maataloustuotteiden markkinajärjestelyistä

2 §. *Suhde muuhun lainsäädäntöön.* Pykälän 1 momentin 2 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi markkinajärjestelyasetuksen 214 a artiklan johdosta siten, että maataloustuotteiden markkinajärjestelyistä annetussa laissa säädettäisiin myös kansallisesti tietyille aloille Suomessa maksettavista tuista mehiläishoitoalan kansallisen tuen ja sokerijuurikkaan viljelijöille myönnettävän tuen lisäksi. Mainitun artiklan mukaan Suomi voi edelleen myöntää kaudella 2014—2020 tuottajille vuoden 1994 liittymisasiakirjan 141 artiklan perusteella kansallisia tukia, jos komissio myöntää tähän luvan. Kansallisesti tietyille aloille Suomessa maksettavilla tuilla tarkoitettaisiin komission päätöksessä (KOM(510) 2014 lopullinen) tarkoitettua Etelä-Suomessa (tukialueet A ja B) maksettavaa kansallista sika- ja siipikarjalouden tuotannosta irrotettua tukea sekä puutarhataloudelle maksettavaa kansallista tukea.

2 Voimaantulo

Lait on tarkoitettu tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

Ennen lakien voimaantuloa vireille tulleisiin hakemuksiin sovellettaisiin ehdotuksen mukaan lakien voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen suorien tukien lain muutoksen voimaantuloa myönnettyt erityistukioikeudet lakkaisivat suorien tukien lain muutoksen tullessa voimaan.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Suorien tukien lailla kumottiin aiemmin voimassa ollut tilatukilaki. Tilatukilakiin sisältyi myös huomattavan paljon säännöksiä valtioneuvoston asetuksenantovaltuuksista kuten voimassa olevaan suorien tukien lakiinkin. Tilatukilain säätämisen yhteydessä (HE 17/2005 vp) perustuslakivaliokunta on ottanut lausunnossaan (PeVL 25/2005 vp) nimenomaisesti kantaa tilatukilakiin ehdotettuihin valtioneuvoston asetuksenantovaltuuksiin. Mainitussa lausunnossa perustuslakivaliokunta toteaa muun muassa, että ”Valtuussäännösten näennäisestä väljyydestä huolimatta asetuksenantajan toimivalta ei ole täysin rajoittamatonta. Valtioneuvoston toimivaltaa rajoittaa lakiehdotuksen säännösten lisäksi tilatukijärjestelmästä annettu Euroopan yhteisön verraten yksityiskohtainen lainsäädäntö. Tämä sääntely muodostaa valiokunnan maataloustukijärjestelmien sääntelystä lausumat aiemmat kannanotot huomioon ottaen sen kokonaisuuden, jota ”tarkempia” säännöksiä valtioneuvosto voi valtuuksien nojalla yleensä antaa (PeVL 46/2001 vp , s. 2/I, PeVL 47/2001 vp , s. 2-3, PeVL 48/2001 vp , s. 3/II). Useissa valtuussäännöksissä asetuksenantajan toimivaltaa on vielä nimenomaisella maininnalla sidottu EY-lainsäädäntöön (PeVL 45/2001 vp , s. 5/II).” Myös suorien tukien lain nojalla annettavien valtioneuvoston asetusten antamista sekä asetusten sisältöä rajoittaa hyvin yksityiskohtainen Euroopan unionin lainsäädännön kokonaisuus. Perustuslakivaliokunnan omaksu-
maa linjaa maataloustukia koskevan lainsäädännön asetuksenantovaltuuksien hyväksyt-

tävyyden osalta on käsitelty myös esimerkiksi perustuslakivaliokunnan lausunnossa PeVL 16/2007 vp.

Suorien tukien lakiin sisältyy ehdotus uudesta nuoren viljelijän tuesta. Perustuslain 6 §:n mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Lisäksi mainitun pykälän mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perusteella. Jokseenkin vakiintuneesti on katsottu, ettei perustuslain 6 §:n säännös kiellä kaikenlaista erontekoa ihmisten välillä, vaikka erottelu perustuisi syrjintäsäännöksessä nimenomaisesti mainittuun syyhyn. Yleensä esimerkiksi ikää ja muita perustuslain 6 §:n 2 momentissa mainittuja perusteita käytetään jonkin edun, oikeuden tai velvoitteen määrittämisen perusteena. Perustuslakivaliokunta on toistuvasti arvioinut lausunnoissaan ikärajojen asettamista merkitsevää sääntelyä (esimerkiksi PeVL 25/2013 vp, PeVL 26/2013 vp ja erityisesti maatalouden tukien osalta PeVL 8/2006 vp). Perustuslakivaliokunnan lausuntokäytäntö osoittaa lisäksi valiokunnan itsensä kokoamana sen (PeVL 44/2010 vp), että ikärajan asettamista ei ole pidetty perustuslain kannalta ongelmallisena, kunhan sille on esitetty hyväksyttävä peruste. Nuorten viljelijöiden tukijärjestelmä perustuu tukiasetuksen 50 artiklaan. Tukiasetuksen 50 artiklan 1 kohdan mukaan ”Jäsenvaltion on myönnettävä vuosittain tukea nuorelle viljelijälle, jolla on oikeus tukeen 1 luvussa tarkoitetun perustukijärjestelmän tai yhtenäisen pinta-alatukijärjestelmän mukaisesti”. Nuoren viljelijän tuki ei siis ole jäsenvaltioille valinnainen tukimuoto, vaan jäsenvaltioiden on myönnettävä nuoren viljelijän tukea ja tukiasetuksen 51 artiklan 1 kohdan mukaan käytettävä nuoren viljelijän tuen rahoittamiseen enintään kaksi prosenttia vuotuisesta kansallisesta suorien tukien enimmäismää-

rästä. Ehdotetulla säännöksellä nuoren viljelijän tuesta voidaan siten katsoa olevan hyväksyttävä peruste.

Toimeenpanolailta on kumottiin aiemmin voimassa olleet, perustuslain näkökulmasta ongelmallisina pidetyt maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annettu laki ja Euroopan yhteisön yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanosta annettu laki. Toimeenpanolain säätämisen yhteydessä lain tasolle nostettiin sellaisia esimerkiksi valvontaa ja valvontaseuraamuksia koskevia säännöksiä, joista aiemmin säädettiin ainoastaan asetustasolla, vaikka perustuslain näkökulmasta katsottuna asia olisi edellyttänyt lain tasoista perussäännöstä. Toimeenpanolakia valmisteltaessa kiinnitettiin myös huomiota asetuksenantovaltuuksien tarkkarajaisuuteen ja otettiin huomioon perustuslakivaliokunnan edellyttämä säädösten arviointi kokonaisuudessaan sekä kiinnitettiin huomiota tuenhakijoiden oikeusturvaan ja sääntelyn oikeasuhtaisuuteen. Tähän esitykseen sisältyvään ehdotukseen toimeenpanolain muuttamisesta ei sisälly ehdotuksia uusista asetuksenantovaltuuksista. Toimeenpanolakiin ehdotetut muutokset ovat pääosin teknisiä muutoksia Euroopan unionin lainsäädäntöön viittaamisen osalta ja aineelliset muutosehdotukset koskevat joidenkin päätösten tekemisen osalta toimivaltaista viranomaista. Toimeenpanolain muutosehdotukseen ei myöskään sisälly tuen hakijan oikeuksiin tai velvollisuuksiin liittyviä muutosehdotuksia.

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotetut lait voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan käsiteltäviksi seuraavat lakiehdotukset.

1.

Laki

Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain (193/2013) 12 ja 25 §,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2—6 §, 7 §:n 2 momentti, 3 luvun otsikko, 11 ja 13 §, 14 §:n otsikko ja 1 ja 3 momentti, 15—18 §, 19 §:n johdantokappale, 4 luvun otsikko ja 20—24 §, sekä

lisätään lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013, jäljempänä *tukiasetus*, liitteessä I tarkoitettujen tukien myöntämiseen sekä tukioikeuksien myöntämiseen, käyttöön, siirtoon, palauttamiseen ja luovuttamiseen.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *suoralla tuella* tukiasetuksen liitteessä I tarkoitettua tukea;
- 2) *perustuella* tukiasetuksen 21—35 artiklassa tarkoitettua tukea;
- 3) *tukioikeudella* tukiasetuksen 21 artiklan 3 kohdassa ja 30 artiklan 4—7 ja 9 kohdassa tarkoitettua tukioikeutta;

4) *viherryttämistuella* tukiasetuksen 43—47 artiklassa tarkoitettua tukea;

5) *tuotantosidonnaisella tuella* tukiasetuksen 52—55 artiklassa tarkoitettua tukea;

6) *horisontaaliasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1306/2013;

7) *hallintoasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä yhdenntyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä suoriin tukiin, maaseudun kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäämisen- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta annettua komission delegoitua asetusta (EU) N:o 640/2014;

8) *soveltamisasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 täydentämisestä ja mainitun asetuksen liitteen X

muuttamisesta annettua komission delegoitua asetusta (EU) N:o 639/2014;

9) *valvonta-asetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 809/2014;

10) *täytäntöönpanoasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 soveltamissäännöistä annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 641/2014;

11) *viljelijällä* tukiasetuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua viljelijää;

12) *aktiiviviljelijällä* tukiasetuksen 9 artiklan 2—5 kohdassa tarkoitettua viljelijää;

13) *nuorella viljelijällä* tukiasetuksen 50 artiklan 2 ja 11 kohdassa tarkoitettua viljelijää;

14) *maataloustoimintansa aloittavalla viljelijällä* tukiasetuksen 30 artiklan 11 kohdan b alakohdassa tarkoitettua viljelijää;

15) *puolisolla* viljelijän aviopuolisoa ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä, tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja henkilöitä;

16) *perheenjäsenellä* viljelijän puolisoa ja henkilöä, joka elää vakituisesti viljelijän taloudessa ja on tälle tai tämän puolisolle sukua suoraan ylenevässä tai alenevässä polvessa taikka on edellä tarkoitettun henkilön puoliso;

17) *ekologisella alalla* tukiasetuksen 46 artiklassa tarkoitettua alaa;

18) *Natura-alueella* luonnonsuojelulain (1096/1996) 64 §:ssä tarkoitettua aluetta;

19) *peruslohkolla* viljelijän viljelemää ja hänen hallinnassaan olevaa maantieteellisesti yhtenäistä viljelyaluetta, jota rajoittaa kunnan raja, tukialueen raja, vesistö, piiri- tai valtaoja, tie, metsä tai muu vastaava;

20) *eläinrekisterillä* eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010) 12 §:ssä tarkoitettua rekisteriä.

3 §

Tukimuodot

Aktiiviviljelijälle voidaan myöntää perustukea, viherryttämistukea ja nuoren viljelijän tukea sekä seuraavia tuotantosidonnaisia tukia:

- 1) lypsylehmäpalkkiota;
- 2) nautapalkkiota;
- 3) peltokasvipalkkiota;
- 4) lammas- ja vuohipalkkiota.

Viljelijää pidetään tukiasetuksen 9 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuna aktiiviviljelijänä, jos hän on saanut edellisenä tukivuonna suoria tukia enintään 2 000 euroa. Soveltamisasetuksen 13 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu kokonaistuloraja on viisi prosenttia.

4 §

Täydentävät ehdot ja maatalousmaan säilyttäminen

Viljelijän on noudattava horisontaaliasetuksen 91—95 artiklassa tarkoitettuja täydentäviä ehtoja.

Suorien tukien myöntämisen edellytyksenä olevasta velvoitteesta säilyttää maatalousmaa laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa säädetään tukiasetuksen 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä täydentävien ehtojen lakisääteisistä hoitovaatimuksista, hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista, pysyvistä laitumista ja pysyvistä nurmista sekä niiden hoidosta ja maatalousmaan säilyttämisestä laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa.

5 §

Ennakkolupa pysyvän laitumen siirtämiseksi muuhun käyttöön

Hallintoasetuksen 37 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ennakkolupamenettely otetaan vuonna 2015 käyttöön, jos pysyvien laidunten osuus maatalousmaasta vähenee Maaseutuviraston 31 päivänä lokakuuta 2014 suorit-

taman pinta-alatarkastelun perusteella koko valtakunnan tasolla Euroopan komission vahvistamaan vuoden 2003 viitealaan verrattuna vähintään viisi mutta alle kymmenen prosenttia. Viljelijältä voidaan tällöin edellyttää luvan hankkimista ennen horisontaaliasetuksen 93 artiklan 3 kohdassa tarkoitettun pysyvän laitumen siirtämistä muuhun käyttöön.

Valtioneuvosto päättää yleisistunnossa 1 momentissa tarkoitettua ennakkolupamenettelyn käyttöönottamisesta ja käytöstä poistamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää hallintoasetuksen 37 artiklan 1 kohdassa säädetyissä rajoissa ennakkoluvan edellytyksistä.

6 §

Pysyvän laitumen ja pysyvän nurmen ennallistamisvelvoite

Hallintoasetuksen 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu ennallistamismenettely otetaan vuonna 2015 käyttöön, jos pysyvien laidunten osuus maatalousmaasta vähenee Maaseutuviraston lokakuun 31 päivänä 2014 suorittaman pinta-alatarkastelun perusteella koko valtakunnan tasolla Euroopan komission vahvistamaan vuoden 2003 viitealaan verrattuna vähintään kymmenen prosenttia. Viljelijälle voidaan tällöin asettaa velvoite palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää laidunta vastaava pinta-ala pysyväksi laitumeksi.

Soveltamisasetuksen 44 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu ennallistamismenettely otetaan vuodesta 2016 lukien käyttöön, jos pysyvien nurmien osuus maatalousmaasta vähenee Maaseutuviraston vuosittain 31 päivänä lokakuuta suorittaman pinta-alatarkastelun perusteella koko valtakunnan tasolla pysyvän nurmen vuoden 2015 viitealaan verrattuna vähintään viisi prosenttia. Viljelijälle voidaan tällöin asettaa velvoite palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää nurmea vastaava pinta-ala pysyväksi nurmeksi.

Valtioneuvosto päättää yleisistunnossa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ennallistamismenettelyn käyttöönottamisesta ja käytöstä poistamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää hallintoasetuksen 37 artiklan 3 kohdassa ja soveltamisasetuksen 44 artik-

lan 2 ja 3 kohdassa säädetyissä rajoissa ennallistamisen edellytyksistä ja toteuttamisesta tilatasolla.

6 a §

Natura-alueella sijaitseva pysyvä nurmi ja sen ennallistamisvelvoite

Tukiasetuksen 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ympäristön kannalta herkkiä pysyviä nurmia ovat Natura-alueella sijaitsevat pysyvän nurmen alat. Peruslohko katsotaan kokonaisuudessaan Natura-alueella sijaitsevaksi pysyväksi nurmeksi, jos osa lohkoista sijaitsee Natura-alueella. Viljelijä voi muodostaa Natura-alueella sijaitsevan pysyvän nurmen alasta uuden, Natura-alueelle kokonaisuudessaan sijaitsevan peruslohkon sinä vuonna, jona alasta haetaan ensimmäisen kerran 25 §:ssä tarkoitettua viherryttämistukea. Uusi peruslohko tulee muodostaa viimeistään sinä päivänä, jolloin tukihakemusta voidaan valvonta-asetuksen 15 artiklan mukaan viimeisen kerran muuttaa.

Jos Natura-alueella sijaitsevan pysyvän nurmen käyttötarkoitusta on muutettu, ala on ennallistettava takaisin pysyväksi nurmeksi soveltamisasetuksen 42 artiklassa tarkoitettulla tavalla. Ala on ennallistettava takaisin pysyväksi nurmeksi seuraavan vuoden 30 päivään kesäkuuta mennessä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä Natura-alueella sijaitsevan pysyvän nurmen määrittelystä, aikatauluista ja muista ennallistamisen edellytyksistä ja toteuttamisesta tilatasolla.

7 §

Suoran tuen epääminen ja alentaminen

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuen alentamisesta ja epäamisestä valvonnan perusteella horisontaaliasetuksessa, hallintoasetuksessa ja valvonta-asetuksessa edellytetyssä laajuudessa.

3 luku

Perustuki

11 §

Tukioikeus

Tukioikeuden ja tukikelpoisen pinta-alan perusteella aktiiviviljelijälle myönnettävästä perustuesta säädetään tukiasetuksen 21 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 3 kohdassa. Tukiasetuksen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa perustuen määrää alennetaan viidellä prosentilla. Jos viljelijällä on hallinnassaan 15 päivänä kesäkuuta 2015 enemmän tukioikeuksia kuin tukikelpoista pinta-alaa, tukikelpoisen pinta-alan ylittävä tukioikeuksien määrä lakkautetaan tukiasetuksen 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Tukioikeuden arvo muodostuu tasatukiosasta ja mahdollisesta tilakohtaisesta lisäosasta. Tasatukiosan arvo määräytyy tukialueen perusteella. Tilakohtaisten lisäosien arvo laskee asteittain siirtymäkauden aikana. Tukioikeuksien arvo samalla tukialueella on 1 päivästä tammikuuta 2019 tukiasetuksen 25 artiklan 3 kohdan mukaisesti sama. Tukioikeuksien arvoa muutetaan tukiasetuksen 25 artiklan 9 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukioikeuksien myöntämisen edellytyksistä, tukioikeusmäärän laskemisesta, alueellisen tasatukiosan arvosta ja tukialueista sekä perustuen kansallisen enimmäismäärän korottamisesta, alueellisesta jakamisesta ja perustuen määrän alentamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös tilakohtaisten lisäosien arvon määräytymisestä, siirtymäkaudesta, lisäosien arvon asteittaisesta alentamisesta, lisäosien arvon alentamisen vuoksi vapautuvien varojen käytöstä ja tasatukiosan arvon korottamisesta.

13 §

Tukioikeuksien käyttö ja käyttöjärjestys

Tukioikeuksia voidaan käyttää ainoastaan saman tukialueen sisällä.

Tukiasetuksen 31 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tilanteissa kansalliseen varantoon viedään viljelijän hallinnassa olevista, samanarvoisista tukioikeuksista viljelijän omistamat tukioikeudet ennen vuokrattuja tukioikeuksia.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukioikeuksien käyttämisen edellytyksistä ja tukialueista.

14 §

Tukioikeuksien siirto

Tukioikeuden siirtäjän on ilmoitettava siirrosta kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Ilmoitus on allekirjoitettava.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukioikeuksien siirtämisen edellytyksistä ja siirtämisessä noudatettavasta menettelystä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tukioikeuksien siirrosta käytettävistä lomakkeista ja määräajoista.

15 §

Tukioikeuksien arvon muuttaminen

Tukioikeuksien arvoa voidaan muuttaa tukiasetuksen 7 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa ja 22 artiklan 5 kohdassa säädetyillä perusteilla. Tukioikeuksien arvoa voidaan muuttaa myös tukiasetuksen 23 artiklan 4 kohdassa, 25 artiklan 9 kohdan toisessa alakohdassa ja 31 artiklan 1 kohdan f ja g alakohdassa säädetyillä perusteilla sekä 47, 51 ja 53 artiklassa tarkoitettujen rahoitus-säännösten noudattamiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukioikeuksien arvon muuttamiseen ryhtymisestä, toteuttamisesta ja arvon muuttamisen vuoksi vapautuvien varojen käytöstä.

16 §

Tukikelpoisen alan hallinta perustuessa

Tukikelpoisesta alasta säädetään tukiasetuksen 32 artiklassa. Perustukea voidaan

myöntää hakemuksen perusteella tukikelpoisesta alasta, joka on viljelijän hallinnassa siinä päivänä, jona tukihakemusta voidaan valvonta-asetuksen 15 artiklan mukaan viimeisen kerran muuttaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä koko tilan hallinnan siirron määräajasta, tukikelpoisen alan määrittelystä ja tukikelpoisen alan poistamisesta maatalouskäytöstä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä perus- ja kasvulohkojen määrittelystä ja minimikoosta Euroopan unionin suoria tukia koskevassa lainsäädännössä säädettyissä rajoissa. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tukikelpoisen alan hallinnan todentavien asiakirjojen esittämismenettelystä.

17 §

Kansallinen varanto ja tukioikeuksien myöntäminen

Tukiasetuksen 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kansallista varantoa hallinnoidaan kansallisella tasolla. Valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan kansallisen varannon perustamiseen käytettävä prosenttiosuus kansallisesta enimmäismäärästä.

Kansallisesta varannosta myönnetään tukialueen keskiarvon suuruisia tukioikeuksia tukiasetuksen 30 artiklan 6 ja, jollei muuta ole vahvistettu, 9 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Kansallisesta varannosta voidaan lisäksi myöntää tukialueen keskiarvon suuruisia tukioikeuksia tukiasetuksen 30 artiklan 7 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa lukuun ottamatta 30 artiklan 7 kohdan d alakohdassa tarkoitettuja tapauksia.

Kansallisen varannon perustamiseen käytettävästä määrästä, varannon käyttämisestä, viljelijöille myönnettävien tukioikeuksien määrästä ja arvosta sekä arvon korottamisesta ja alentamisesta, varannosta myönnettävien tukioikeuksien myöntämisperusteista ja etusijajärjestyksestä voidaan antaa tukiasetusta ja soveltamisasetusta tarkentavia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tar-

kempia säännöksiä myös tukioikeuksien arvon alentamisesta, jos kansallinen varanto ei riitä kattamaan tukiasetuksen 30 artiklan 6 ja 9 kohdassa tarkoitettuja tapauksia tai tukiasetuksen 7 artiklassa tarkoitettu enimmäismäärä rajoittaa tukioikeuksien myöntämistä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tukioikeuksien hakemiseen kansallisesta varannosta liittyvistä lomakkeista ja määräajoista.

18 §

Tukioikeuksien palauttaminen ja luovuttaminen kansalliseen varantoon

Tukioikeuden omistaja voi vapaaehtoisesti palauttaa tukioikeuden kansalliseen varantoon. Tukioikeuksien palauttamisesta on tehtävä kirjallinen ilmoitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Perusteetta myönnettyjen tukioikeuksien luovuttamisesta kansalliseen varantoon säädetään valvonta-asetuksen 23 artiklassa. Mainittuja tukioikeuksia ei tarvitse luovuttaa, jos niiden tasatukioikeuksien arvo on yhteensä enintään 50 euroa minkä tahansa perustuen soveltamisvuoden arvon mukaan laskettuna.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukioikeuksien luovuttamiseen ja palauttamiseen liittyvästä menettelystä.

19 §

Sukupolvenvaihdostilanteet

Ennakkoperintönä pidetään tukiasetuksen 30 ja 34 artiklaa sekä soveltamis- ja täytäntöpanoasetusta sovellettaessa perintökaaren (40/1965) 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua ennakkoa ja myös sellaista vuonna 2003 tai sen jälkeen tehtyä:

-----

4 luku

Tuotantosidonnainen tuki, viherryttämistuki ja nuoren viljelijän tuki

20 §

Lypsylehmä- ja nautapalkkio

Aktiiviviljelijälle voidaan myöntää tukialueen ja lypsylehmien keskimääräisen määrän perusteella määräytyvää lypsylehmäpalkkiota.

Aktiiviviljelijälle voidaan myöntää tukialueen ja sonnien, härkien, emolehmien ja hiehojen keskimääräisen määrän perusteella määräytyvää nautapalkkiota.

Aktiiviviljelijälle voidaan lisäksi myöntää palkkiota teurastetuista hiehoista eläinrekisteriin ilmoitettujen teurastusten perusteella hiehoista, joiden ruhopaino on vähintään 170 kiloa.

Eläinten määrä ja hallinta todennetaan eläinrekisterin tietojen sekä valvonnan perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukialueista, saaristoalueista, tukimääristä, palkkiotasoisista, keskimääräisen eläinmäärän laskemisesta sekä muista kyseisen palkkion ehdoista.

21 §

Peltokasvipalkkio

Aktiiviviljelijälle voidaan myöntää tukialueen sekä valkuais- ja öljykasvien, tärkkelysperunan, avomaanvihannesten, sokerijuurikkaan tai rukiin viljelyalojen perusteella määräytyvää peltokasvipalkkiota.

Peltokasvipalkkion myöntämisen edellytyksenä tärkkelysperunalle on, että aktiiviviljelijä tekee tärkkelysperunan viljelyalasta viljelysopimuksen perunatärkkelysteollisuuden kanssa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukialueista, tukimääristä, yksikkötukien tasoista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista.

22 §

Lammas- ja vuohipalkkio

Aktiiviviljelijälle voidaan myöntää tukialueen ja elävien uuhien tai kuttujen keskimääräisen määrän perusteella määräytyvää lammas- ja vuohipalkkiota, jos viljelijällä on hallinnassaan tukivuonna keskimäärin vähintään 20 uuhia tai kuttua.

Aktiiviviljelijälle voidaan lisäksi myöntää palkkiota teurastetuista karitsoista ja kileistä. Palkkiota teurastetuista karitsoista voidaan myöntää eläinrekisteriin ilmoitettujen teurastusten perusteella enintään 12 kuukauden ikäisistä karitsoista, joiden ruhopaino on vähintään 18 kiloa. Palkkiota teurastetuista kileistä voidaan myöntää eläinrekisteriin ilmoitettujen teurastusten perusteella enintään 18 kuukauden ikäisistä kileistä, joiden ruhopaino on vähintään 15 kiloa.

Eläinten määrä ja hallinta todennetaan eläinrekisterin tietojen sekä valvonnan perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukialueista, saaristoalueista, tukimääristä, palkkiotasoisista, keskimääräisen eläinmäärän laskemisesta sekä muista palkkion ehdoista.

23 §

Viherryttämistuki

Aktiiviviljelijälle voidaan tukiasetuksen 43—47 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti myöntää viherryttämistukea sille alalle, jolle viljelijälle myönnetään perustukea. Edellytyksiä tarkastellaan viljelijäkohteisesti kuitenkin siten, ettei tukiasetuksen 43 artiklan 3 kohdan säännöksiä sovelleta tarkastelun yhteydessä. Tuen määrä määräytyy tukialueen sekä tukiasetuksen 43 artiklan 9 kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan ja 47 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan perusteella.

Tukiasetuksen 46 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja ekologisista aloja ovat kesantoalat, typensitojakasvien ja lyhytkiertoisien energiapuun alat sekä horisontaalisen liitteen II toimenpidevaatimuksen 7 mukaisesti

säilytettävät täydentävien ehtojen maisemapiirteiden alat. Tukiasetuksen 46 artiklan 7 kohdassa tarkoitettua poikkeusta sovelletaan aluetasolla.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tuen määrästä, ekologisesta alasta ja ekologiseen alaan hyväksyttävistä aloista, typensitojakasveiksi ja lyhytkiertoisiksi energiapuiksi luettavista kasvilajeista, viljelyn monipuolistamisesta, pysyvän nurmen seurantamenetelmästä, tukitasoista, tukialueista sekä niistä alueista, joissa sovelletaan tukiasetuksen 46 artiklan 7 kohdassa tarkoitettua poikkeusta.

24 §

Nuoren viljelijän tuki

Nuoren viljelijän tukea voidaan myöntää tukiasetuksen 50 artiklan 4, 8 ja 9 kohdan perusteella tukiasetuksen 32 artiklassa tarkoitettujen perustukeen oikeuttavien tukioikeuksien mukaisesti, kuitenkin enintään 90 perustukeen oikeuttavalle tukioikeudelle. Jos hakijana on yhteisö, määräysvalta yhteisössä tulee olla yhdellä tai useammalla nuorella viljelijällä. Nuoren viljelijän tuen määrä lasketaan noudattaen, mitä tukiasetuksen 50 artiklan 8 kohdassa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tuen myöntämisen edellytyksistä, määräysvallasta yhteisössä, tuen määrästä ja tuen enimmäismäärästä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin hakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty erityistukioikeudet lakkaavat tämän lain tullessa voimaan.

2.

Laki**maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 2 §:n 12, 13 ja 15 kohta, 10 a, 10 b ja 10 g §,

sellaisina kuin ne ovat 2 §:n 12, 13 ja 15 kohta, 10 b § ja 10 g § laissa 283/2008 ja 10 a § laissa 1446/2006, sekä

muutetaan 2 §:n 3 ja 14 kohta, 3 §:n 2 momentin 1 kohta, 6 §, 7 §:n 3 momentti, 9 §:n 2 momentin 1 kohta, 10 §:n 2 momentin 1 kohta, 10 e §:n 1 ja 3 momentti, 12 §:n 1 momentti ja 17 §:n 4 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 14 kohta laissa 457/2010, 3 §:n 2 momentin 1 kohta ja 10 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 1446/2006, 6 § osaksi laeissa 1446/2006, 283/2008 ja 301/2009, 9 §:n 2 momentin 1 kohta, 10 e §:n 1 ja 3 momentti ja 17 §:n 4 momentti laissa 283/2008 seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *nuorella viljelijällä* Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain (193/2014) 2 §:n 13 kohdassa tarkoitettua henkilöä;

14) *maataloudella* maatilalla tapahtuvaa maatalous-, puutarha- ja energiakasvien viljelyä, kotieläintuotteiden tuotantoa, tuotantoeläinten pitoa, hevostaloutta, porotaloutta, mehiläistaloutta, kesannointia sekä yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o

1307/2013 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua toimintaa;

3 §

Hakijat

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että
1) hakija tai hänen puolisonsa on tukivuotta edeltävän kalenterivuoden viimeisenä päivänä vähintään 18-vuotias;

6 §

Tukimuodot

Tämän lain nojalla voidaan maa- ja puutarhataloudelle myöntää kansallisenä tukena:

1) Etelä-Suomen kansallista tukea kotieläintaloudelle, kasvintuotannolle, kasvihuo-

netuotannolle ja puutarhatuotteiden varastoinnille;

2) pohjoista tukea kasvintuotannolle, kotieläintaloudelle, kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille, metsämarjojen ja -sienten varastoinnille, porotaloudelle, kotieläintalouden palveluille, maidon ja lihan kuljetusavustuksena sekä muuna pohjoisena tukena;

3) muita kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja maa- ja puutarhatalouden tukia.

7 §

Tuen määrä ja tukialueet

Eri tukimuodoissa tarkoitetuksi saaristoksi voidaan katsoa sellainen kunta tai kunnan osa-alue, jolta ei ole kiinteää kulkuyhteyttä yleiselle tielle sekä alueet, joilta kiinteä yhteys kuntakeskukseen on kohtuuttoman pitkä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään saaristoksi luettavista osa-alueista.

9 §

Kasvintuotannon tuet

Kasvintuotannon tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään viisi hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa tai, jos kyseessä on puutarhakasvien kasvi-kohtainen tuki, vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyssä olevaa peltoa, ja pelto ilmoitetaan kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa;

10 §

Kotieläintalouden tuet

Kotieläintalouden tukien myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään viisi hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa ja

pelto ilmoitetaan kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa; sekä

10 e §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntäminen

Tuotannosta irrotettu sika- ja siipikarjatalouden tuki myönnetään vahvistetun sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän perusteella. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijan maatilalla eläinyksikkötiheys on tukivuonna vähintään 0,35 eläinyksikköä tukikelpoista peltohehtaaria kohti ja että hakijalla on hallinnassaan vähintään viisi kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa ilmoitettua tukikelpoista peltohehtaaria. Jos tilalla ei ole lainkaan tällaista alaa, tilan pinta-alana käytetään viljelyyn soveltuvaa peltoalaa. Jos hakijalle on myönnetty 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu poikkeus vuodelta 2007 tai kyseessä on 10 §:n 3 momentissa tarkoitettu tilanne vuonna 2007, käytetään tuen myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa laskennallisena tukikelpoisten peltohehtaarien alana viittä hehtaaria. Eläintiheyttä laskettaessa voidaan ottaa huomioon yhteisömuotoisessa yrityksessä määräysvaltaa käyttävän hakijan hallinnassa oleva tukikelpoisten peltohehtaarien ala tai hallinnassa olevat tukikelpoiset eläimet. Tukikelpoisella peltohehtaarilla tarkoitetaan hakijan hallinnassa olevaa Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013 31 artiklassa tarkoitettuun tukeen kelpoista alaa tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 809/2014 17 artiklan 1—4 kohdassa tarkoitettua alaa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, mikä päivän tilanteen mukaan edellä tarkoitettu ala määräytyy.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen määräytymisen ja myöntämisen perusteista, eläinyksikköjen määräytymisen perusteista eläintiheyttä laskehtaessa eri eläinlajeille ja pitotavoille, tuen määrästä, ennakon määräytymisestä ja suuruudesta, kotieläintilaksi katsottavalle tilalle asetettavista vaatimuksista, sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen käyttöönottoajankohdasta sekä tukialueista, joilla tuotannosta irrotettua tukea maksetaan.

12 §

Puutarhatuotteiden varastointituki

Puutarhatuotteiden varastointituki määräytyy varastossa olevien puutarhatuotteiden ja niiden varastomäärien sekä varaston teknisen tason perusteella. Tukimuoto ja yksikkötuen taso määräytyvät sen mukaan, millä tukialueella varastoitavat tuotteet on viljelty.

17 §

Myöhästymisseuraamukset

Jos tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tukea koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tukea alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Tukea tai korvausta ei myönnetä, jos hakemus myöhästyy yli 25 kalenteripäivää. Jos tuen ennakkoa koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tuen ennakkoa ei makseta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin hakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki**maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 11 §:n 1 momentin 3 kohta,
muutetaan 4 §:n 2—5 ja 6 kohta, 6 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 momentin 5 kohta, 10 §:n 1 momentin 4 kohta, 11 §:n 1 momentin 5 kohta, 16 §:n 3 momentti, 22 §:n 6 momentti, 25 §:n 1—3 momentti, 29 ja 30 §, 31 §:n 3 momentti, 32, 38 ja 43 §, sekä
lisätään 4 §:ään uusi 2 a kohta ja 11 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *maksajavirastoasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen ja hyväksymisen, tarkastuksia koskevien sääntöjen, vakuuksien ja avoimuuden osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 908/2014;

2 a) *delegoidulla maksajavirastoasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen, vakuuksien sekä euron käytön osalta annettua komission delegoitua asetusta (EU) N:o 907/2014;

3) *tukiasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1307/2013;

4) *hallintoasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o

1306/2013 täydentämisestä yhdenntetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä suoriin tukiin, maaseudun kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäämisi- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta annettua komission delegoitua asetusta (EU) N:o 640/2014;

5) *valvonta-asetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdenntetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 809/2014;

6) *täydentävillä ehdoilla* horisontaalasetuksen 91—95 artiklassa tarkoitettuja tuen myöntämisen ehtoja.

6 §

Maaseutuvirasto

Maaseutuvirasto toimii horisontaalasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna hallinto- ja valvontaviranomaisena. Maaseutuvirasto tekee päätöksen horisontaalasetuksen 55 artiklan toisessa kohdassa ja 100 artiklas-

sa tarkoitettujen määrien palauttamatta jättämisestä.

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen:

5) suorien tukien lain 11 §:ssä tarkoitettusta tukioikeuksien lakkauttamisesta;

10 §

Ahvenanmaan valtionvirasto

Ahvenanmaan valtionvirasto tekee Ahvenanmaan maakunnassa päätöksen:

4) suorien tukien lain 11 §:ssä tarkoitettusta tukioikeuksien lakkauttamisesta.

11 §

Kunta

Kunta tekee päätöksen:

5) kansallisten tukien lain 10 f §:ssä tarkoitettun sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen viitemäärän siirtämisestä ja jakamisesta;

Kunta suorittaa valvonta-asetuksen 17 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettun tiedon siirron sähköiseen järjestelmään.

16 §

Tiedonantovelvollisuus

Tuenhakija on velvollinen ilmoittamaan kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisesta olosuhteiden muutoksesta, joka saattaa vaikuttaa tuen määrään taikka aiheuttaa tuen takaisinperinnän tai maksamisen keskeyttämisen taikka tuen lakkauttamisen. Ylivoimaisesta esteestä ja poikkeuksellisesta

olosuhteesta on ilmoitettava 15 työpäivän kuluessa siitä, kun ilmoitus on mahdollista tehdä. Edellä tarkoitettulla tavalla ilmoitusvelvollinen on myös tuensaja tai tämän oikeudenomistaja.

22 §

Paikan päällä tehtävä valvonta ja valvonnan laajentaminen

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä paikan päällä tehtävää valvonnasta ja valvonnan laajentamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukiehtojen valvonnasta hallinto- ja valvonta-asetuksessa edellytyksissä laajuudessa sekä vähimmäistarkastusmäärästä, valvonnassa noudatettavasta menettelystä, perus- ja kasvulohkojen ulko- ja sisärajojen määrittämisestä ja mittausmenetelmästä, -tavasta ja -tarkkuudesta sekä mitapoikkeamasta.

25 §

Täydentäviä ehtoja koskevat erityiset säännökset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo luonnonsuojelulain (1096/1996) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) noudattamista siltä osin kuin on kyse täydentävien ehtojen ympäristöön liittyvien lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisen sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja aluehallintovirasto valvovat elintarvikelain (23/2006), eläintautilain (441/2013), eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014), eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010), rehulain (86/2008), kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) ja eläinsuojelulain (247/1996) noudattamista siltä osin kuin on kyse muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen täydentävien ehtojen noudattamisen valvonnasta. Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, valvonnassa noudatetaan mainittujen lakien sekä eläinlääkintähuolto-

lain (765/2009) säännöksiä valvonnasta ja valvontaviranomaisista.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä lakisääteisten hoitovaatimusten sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa horisontaaliasetusta tarkentavia säännöksiä valvonnasta ja valvonnassa noudatettavasta menettelystä sekä 2 momentissa mainituissa laeissa tarkoitetun valvonnan kohteista.

---

29 §

Valvonnasta aiheutuvat seuraamukset

Hallinnollisessa valvonnassa, ristiintarkastuksessa ja paikan päällä tehtävässä valvonnassa havaituista virheistä määrätään seuraamukset siten kuin kansallisten tukien laissa, horisontaaliasetuksessa, hallinto- ja valvonta-asetuksessa sekä Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY; Euratom) N:o 2988/95 säädetään.

Täydentävien ehtojen laiminlyöntiin sovelletaan horisontaaliasetuksen 99 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua varhaisvaroitusjärjestelmää.

30 §

Valvonnasta ilmoittaminen

Valvonnasta ilmoitetaan tuenhakijalle siten kuin valvonta-asetuksen 25 artiklassa säädetään.

31 §

Tuen takaisinperintä

Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittaman tuen takaisinperinnästä, takaisinperittävän määrän laskemisesta, korosta ja takaisinperinnän määräajasta säädetään tukiasetuksessa, horisontaaliasetuksessa, valvonta-asetuksessa ja Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetussa

neuvoston asetuksessa (EY, Euratom) No 2988/95.

32 §

Takaisinperittävälle määrälle suoritettava korko

Takaisinperittävälle määrälle on suoritettava korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua vuotuista viivästyskorkoa. Korko lasketaan sen ajan perusteella, joka alkaa 60 päivää takaisinperintäpäätöksen tekemisajankohdasta ja päättyy saatavan suorittamisajankohtaan tai, jos saatava vähennetään myöhemmin maksettavasta erästä, vähennyksen tekemisajankohtaan.

38 §

Maaseutuviraston ja Elintarviketurvallisuusviraston tarkastusoikeus

Maaseutuvirastolla on oikeus suorittaa Euroopan unionin varojen asianmukaisen hallinnon ja käytön varmistamiseksi valvontaa viranomaisissa siltä osin kuin ne suorittavat maksajavirastolle delegoidussa maksajavirastoasetuksessa säädettyjä tehtäviä. Elintarviketurvallisuusvirasto suorittaa kuitenkin delegoidussa maksajavirastoasetuksessa edellytyn valvonnan siltä osin kuin se kohdistuu aluehallintovirastojen suorittamaan täydentävien ehtojen valvontaan.

43 §

Tietojen säilyttäminen

Tiedot säilytetään rekisterissä Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn ajan tai niin kauan kuin niiden käyttö tukiasetuksen edellyttämässä tukioikeuksien hallinnoinnissa muutoin on välttämätöntä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin hakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

4.

Laki**maataloustuotteiden markkinajärjestelyistä annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloustuotteiden markkinajärjestelyistä annetun lain (999/2012) 2 §:n
1 momentin 2 kohta seuraavasti:

2§

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään:

2) markkinajärjestelyjärjestelyasetuksessa
tarkoitettua mehiläishoitoalan kansallisesta
tuesta, sokerijuurikkaan viljelijöille myönnet-

tävästä tuesta ja kansallisesti tietyille aloille
Suomessa maksettavista tuista säädetään
maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista
annetussa laissa (1559/2001);

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____
kuuta _____ 20_____ .

Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 2014

Pääministeri**ALEXANDER STUBB**Eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri *Lenita Toivakka*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain (193/2013) 12 ja 25 §,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2—6 §, 7 §:n 2 momentti, 3 luvun otsikko, 11 ja 13 §, 14 §:n otsikko ja 1 ja 3 momentti, 15—18 §, 19 §:n johdantokappale, 4 luvun otsikko ja 20—24 § sekä

lisätään lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009, jäljempänä *tilatukiasetus*, III osastossa ja IV osaston 10 jaksossa tarkoitettujen tukien *sekä tilaneuvonnan tuen myöntämiseen* ja maksamiseen sekä tilatukioikeuksien myöntämiseen, käyttöön, siirtoon, palauttamiseen ja luovuttamiseen.

Tätä lakia sovelletaan yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013, jäljempänä *tukiasetus*, liitteessä I tarkoitettujen tukien myöntämiseen sekä tukioikeuksien myöntämiseen, käyttöön, siirtoon, palauttamiseen ja luovuttamiseen.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *suoralla tuella* tilatukiasetuksen 2 artiklan d alakohdassa tarkoitettua tukea;

2) *tilatuella* tilatukiasetuksen III osaston 1 luvussa ja 2 luvun 2 jaksossa tarkoitettua tukea;

3) *tukioikeudella* tilatukiasetuksen 33 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukioikeutta, joka muodostuu tasatukiosasta ja mahdollisesta tilakohtaisesta lisäosasta;

4) *erityistukioikeudella* yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71, (EY) N:o 1254/1999 ja (EY) N:o 2529/2001 muuttamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1782/2003 47 ja 48 artiklan sekä tilatukiasetuksen 44 artiklan mukaisesti viljelijälle jaettava tukioikeutta;

5) *tilatukioikeudella* tukioikeutta ja erityistukioikeutta;

6) *erityistuella* tilatukiasetuksen III osaston 5 luvussa tarkoitettua tukea;

7) *uuhipalkkiolla* tilatukiasetuksen IV osaston 10 jaksossa tarkoitettua palkkiota ja sen lisäpalkkiota;

8) *täytäntöönpanoasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 III osastossa

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *suoralla tuella tukiasetuksen liitteessä I* tarkoitettua tukea;

2) *perustuella* tukiasetuksen 21—35 artiklassa tarkoitettua tukea;

3) *tukioikeudella* tukiasetuksen 21 artiklan 3 kohdassa ja 30 artiklan 4—7 ja 9 kohdassa tarkoitettua tukioikeutta;

4) *viherryttämistuella* tukiasetuksen 43—47 artiklassa tarkoitettua tukea;

5) *tuotantosidonnaisella tuella* tukiasetuksen 52—55 artiklassa tarkoitettua tukea;

6) *horisontaalijärjestelyillä* yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1306/2013;

7) *hallintoasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä yhdenmetyntä ja valvontajärjestelmän sekä suoriin tukiin, maaseudun kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäamis- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta annettua komission delegoitua asetusta (EU) N:o 640/2014;

8) *soveltamisasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013

säädetyt tilatukijärjestelmän täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettua komission asetusta (EY) N:o 1120/2009;

9) *soveltamisasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä mainitussa asetuksessa säädettyjen viljelijöiden suorien tukien järjestelmien mukaisten täydentävien ehtojen, tuen mukauttamisen ja yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä viinialalle säädetyt tukijärjestelmän mukaisten täydentävien ehtojen osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 1122/2009;

10) *viljelijällä* tilatukiasetuksen 2 artiklan a alakohdassa tarkoitettua viljelijää;

11) *puolisolla* viljelijän aviopuolisoa ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä, tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja henkilöitä;

12) *perheenjäsenellä* viljelijän puolisoa ja henkilöä, joka elää vakituisesti viljelijän taloudessa ja on tälle tai tämän puolisolle sukua suoraan ylenevässä tai alenevässä polvessa taikka on edellä tarkoitettun henkilön puoliso;

13) *maataloustoimintansa aloittavalla viljelijällä* täytäntöönpanoasetuksen 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettua viljelijää;

14) *eläinrekisterillä* eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010) 12 §:ssä tarkoitettua rekisteriä.

täydentämisestä ja mainitun asetuksen liitteen X muuttamisesta annettua komission delegoitua asetusta (EU) N:o 639/2014;

9) *valvonta-asetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 809/2014;

10) *täytäntöönpanoasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suorita tukia koskevista säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 soveltamisesta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 641/2014;

11) *viljelijällä* tukiasetuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua viljelijää;

12) *aktiiviviljelijällä* tukiasetuksen 9 artiklan 2–5 kohdassa tarkoitettua viljelijää;

13) *nuorella viljelijällä* tukiasetuksen 50 artiklan 2 ja 11 kohdassa tarkoitettua viljelijää;

14) *maataloustoimintansa aloittavalla viljelijällä* tukiasetuksen 30 artiklan 11 kohdan b alakohdassa tarkoitettua viljelijää;

15) *puolisolla* viljelijän aviopuolisoa ja avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä, tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja henkilöitä;

16) *perheenjäsenellä* viljelijän puolisoa ja henkilöä, joka elää vakituisesti viljelijän taloudessa ja on tälle tai tämän puolisolle sukua suoraan ylenevässä tai alenevässä polvessa taikka on edellä tarkoitettun henkilön puoliso;

17) *ekologisella alalla* tukiasetuksen 46 artiklassa tarkoitettua alaa;

18) *Natura-alueella* luonnonsuojelulain

(1096/1996) 64 §:ssä tarkoitettua aluetta;
19) **peruslohkolla** viljelijän viljelemää ja hänen hallinnassaan olevaa maantieteellisesti yhtenäistä viljelyaluetta, jota rajoittaa kunnan raja, tukialueen raja, vesistö, piiritai valtaoja, tie, metsä tai muu vastaava;
20) **eläinrekisterillä** eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010) 12 §:ssä tarkoitettua rekisteriä.

3 §

Tilatuki, uuhipalkkio ja erityistuet

Viljelijälle voidaan myöntää tilatukea ja uuhipalkkiota sekä tilatukiasetuksen 68 artiklan perusteella seuraavia erityistukia:

- 1) lypsylehmäpalkkiota *maitoalalla*;
- 2) nautapalkkiota *naudanliha-alalla*;
- 3) valkuais- ja öljykasvipalkkiota;
- 4) tarkkelysperunapalkkiota; sekä
- 5) teuraskaritsan laatupalkkiota.

Valtion varoista voidaan myöntää 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua lypsylehmäpalkkiota maitoalalle.

4 §

Täydentävät ehdot

Suorien tukien myöntämisen edellytyksenä olevista täydentävistä ehdoista säädetään tilatukiasetuksen 4—6 artiklassa. Viljelijän on noudatettava tilatukiasetuksen 6 artiklassa tarkoitettuja täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksen vähimmäisedellytyksiä, joilla varmistetaan maatalouden säilyminen maatalouden ja ympäristön kannalta hyvässä kunnossa. Vähimmäisedellytyksiin kuuluvat maaperän suojeleminen eroosiolta, maaperän rakenteen ja orgaanisen aineksen säilyttäminen, elinympäristöjen tilan heikentymisen välttäminen ja vesiensuojelu.

3 §

Tukimuodot

Viljelijälle voidaan myöntää *perustukea, viherryttämistukea ja nuoren viljelijän tukea sekä seuraavia tuotantosidonnaisia tukia*:

- 1) lypsylehmäpalkkiota;
- 2) nautapalkkiota;
- 3) peltokasvipalkkiota;
- 4) lammas- ja vuohipalkkiota.

Viljelijää pidetään tukiasetuksen 9 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuna aktiiviviljelijänä, jos hän on saanut edellisenä tukivuonna suoria tukia enintään 2 000 euroa. Soveltamisasetuksen 13 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettu kokonaistuloraja on viisi prosenttia.

4 §

Täydentävät ehdot ja maatalouden säilyttäminen

Viljelijän on noudattava horisontaaliasetuksen 91—95 artiklassa tarkoitettuja täydentäviä ehtoja.

Suorien tukien myöntämisen edellytyksenä olevasta velvoitteesta säilyttää maatalousmaa laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä täydentävien ehtojen lakisääteisistä hoitovaatimuksista, hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksesta ja sen vähimmäisedellytyksistä sekä pysyvien laitumien hoidosta tilatukiasetuksessa säädettyissä rajoissa.

5 §

Ennakkolupa pysyvän laitumen siirtämiseksi muuhun käyttöön

Soveltamisasetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ennakkolupamenettely otetaan käyttöön, jos pysyvien laidunten osuus maatalousmaasta vähenee Maaseutuviraston vuosittain 31 päivänä lokakuuta suorittaman pinta-alatarkastelun perusteella koko valtakunnan tasolla vuoden 2003 viitealaan verrattuna vähintään viisi mutta alle kymmenen prosenttia. Viljelijältä voidaan tällöin edellyttää luvan hankkimista ennen tilatukiasetuksen 6 artiklassa tarkoitettua pysyvän laitumen siirtämistä muuhun käyttöön.

Valtioneuvosto päättää yleisistunnossa soveltamisasetuksen 4 artiklassa tarkoitettua ennakkolupamenettelyn käyttöönottamisesta ja käytöstä poistamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää soveltamisasetuksen 3 ja 4 artiklassa säädetyissä rajoissa ennakkoluvan edellytyksistä

6 §

Pysyvän laitumen ennallistamisvelvoite

Soveltamisasetuksen 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ennallistamismenettely otetaan käyttöön, jos pysyvien laidunten osuus maatalousmaasta vähenee Maaseutuviraston vuosittain lokakuun 31 päivänä suorittaman pinta-alatarkastelun perusteella koko valtakunnan tasolla vuoden 2003 viitealaan verrattuna vähintään kymmenen prosenttia. Viljelijälle voidaan tällöin asettaa velvoite palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää laidunta

kunnossa säädetään tukiasetuksen 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä täydentävien ehtojen lakisääteisistä hoitovaatimuksista, hyvän maatalouden ja ympäristön vähimmäisvaatimuksista, pysyvien laitumien ja pysyvien nurmien hoidosta sekä maatalousmaan säilyttämisestä laitumeksi tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa.

5 §

Ennakkolupa pysyvän laitumen siirtämiseksi muuhun käyttöön

Hallintoasetuksen 37 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ennakkolupamenettely otetaan vuonna 2015 käyttöön, jos pysyvien laidunten osuus maatalousmaasta vähenee Maaseutuviraston 31 päivänä lokakuuta 2014 suorittaman pinta-alatarkastelun perusteella koko valtakunnan tasolla Euroopan komission vahvistamaan vuoden 2003 viitealaan verrattuna vähintään viisi mutta alle kymmenen prosenttia. Viljelijältä voidaan tällöin edellyttää luvan hankkimista ennen horisontaalisen asetuksen 93 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua pysyvän laitumen siirtämistä muuhun käyttöön.

Valtioneuvosto päättää yleisistunnossa 1 momentissa tarkoitettua ennakkolupamenettelyn käyttöönottamisesta ja käytöstä poistamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää hallintoasetuksen 37 artiklan 1 kohdassa säädetyissä rajoissa ennakkoluvan edellytyksistä.

6 §

Pysyvän laitumen ja pysyvän nurmen ennallistamisvelvoite

Hallintoasetuksen 37 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu ennallistamismenettely otetaan vuonna 2015 käyttöön, jos pysyvien laidunten osuus maatalousmaasta vähenee Maaseutuviraston 31 päivänä lokakuuta 2014 päivänä suorittaman pinta-alatarkastelun perusteella koko valtakunnan tasolla Euroopan komission vahvistamaan vuoden 2003 viitealaan verrattuna vähintään kymmenen prosenttia. Viljelijälle voidaan tällöin asettaa velvoite

vastaava pinta-ala pysyväksi laitumeksi.

Valtioneuvosto päättää yleisistunnossa soveltamisasetuksen 4 artiklassa tarkoitetusta ennallistamismenettelyn käyttöönottamisesta ja käytöstä poistamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää soveltamisasetuksen 3 ja 4 artiklassa säädettyissä rajoissa ennallistamisen edellytyksistä ja toteuttamisesta tilatasolla.

palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää laidunta vastaava pinta-ala pysyväksi laitumeksi.

Soveltamisasetuksen 44 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu ennallistamismenettely otetaan vuodesta 2016 lukien käyttöön, jos pysyvien nurmien osuus maatalousmaasta vähenee Maaseutuviraston vuosittain 31 päivänä lokakuuta suorittaman pinta-alatarkastelun perusteella koko valtakunnan tasolla pysyvän nurmen viitealaan verrattuna vähintään viisi prosenttia. Viljelijälle voidaan tällöin asettaa velvoite palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää nurmea vastaava pinta-ala pysyväksi nurmeksi.

Valtioneuvosto päättää yleisistunnossa 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta ennallistamismenettelyn käyttöönottamisesta ja käytöstä poistamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää hallintoasetuksen 37 artiklan 3 kohdassa ja soveltamisasetuksen 44 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyissä rajoissa ennallistamisen edellytyksistä ja toteuttamisesta tilatasolla.

6 a §

Natura-alueella sijaitseva pysyvä nurmi ja sen ennallistamisvelvoite

Tukiasetuksen 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja ympäristön kannalta herkkiä pysyviä nurmia ovat Natura-alueella sijaitsevat pysyvän nurmen alat. Peruslohko katsotaan kokonaisuudessaan Natura-alueella sijaitseväksi pysyväksi nurmeksi, jos osa lohkoista sijaitsee Natura-alueella. Viljelijä voi muodostaa Natura-alueella sijaitsevan pysyvän nurmen alasta uuden, Natura-alueelle kokonaisuudessaan sijaitsevan peruslohkon sinä vuonna, jona alasta haetaan ensimmäisen kerran 25 §:ssä tarkoitettua viherryttämistukea. Uusi peruslohko tulee muodostaa viimeistään sinä päivänä, jolloin tukihakemusta voidaan valvonta-asetuksen 15 artiklan mukaan viimeisen kerran muuttaa.

Jos Natura-alueella sijaitsevan pysyvän nurmen käyttötarkoitusta on muutettu, ala on ennallistettava takaisin pysyväksi nurmeksi soveltamisasetuksen 42 artiklassa tarkoitetulla tavalla. Ala on ennallistettava takaisin pysyväksi nurmeksi seuraavan vuoden 30 päi-

7 §

Suoran tuen epääminen ja alentaminen

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuen alentamisesta ja epäämisestä valvonnan perusteella tilatukiasetuksen ja soveltamisasetuksen edellyttämässä laajuudessa.

3 luku

Tilatuki

11 §

Tukioikeus

Tukioikeuden perusteella viljelijälle myönnettävästä tuesta säädetään tilatukiasetuksen 34 artiklassa. Tukioikeuden arvo muodostuu tasatukiosasta ja mahdollisesta tilakohtaisesta lisäosasta. Tasatukiosan arvo määräytyy tukialueen perusteella. Tilakohtaisten lisäosien arvo laskee asteittain siirtymäkauden aikana.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukioikeuksien myöntämisen edellytyksistä, alueellisen tasatukiosan arvosta ja tukialueista. Valtioneuvos-

7 §

Suoran tuen epääminen ja alentaminen

vään kesäkuuta mennessä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä Natura-alueella sijaitsevan pysyvän nurmen määrittelystä, aikatauluista ja muista ennallistamisen edellytyksistä ja toteuttamisesta tilatasolla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuen alentamisesta ja epäämisestä valvonnan perusteella *horisontaaliasetuksessa, hallintoasetuksessa ja valvonta-asetuksessa edellytetyssä* laajuudessa.

3 luku

Perustuki

11 §

Tukioikeus

Tukioikeuden ja tukikelpoisen pinta-alan perusteella *aktiiviviljelijälle myönnettävästä perustuesta* säädetään tukiasetuksen 21 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 3 kohdassa. Tukiasetuksen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa perustuen määrää alennetaan viidellä prosentilla. Jos viljelijällä on hallinnassaan 15 päivänä kesäkuuta 2015 enemmän tukioikeuksia kuin tukikelpoista pinta-alaa, tukikelpoisen pinta-alan ylittävä tukioikeuksien määrä lakkautetaan tukiasetuksen 21 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Tukioikeuden arvo muodostuu tasatukiosasta ja mahdollisesta tilakohtaisesta lisäosasta. Tasatukiosan arvo määräytyy tukialueen perusteella. Tilakohtaisten lisäosien arvo laskee asteittain siirtymäkauden aikana. Tukioikeuksien arvo samalla tukialueella on 1 päivästä tammikuuta 2019 tukiasetuksen 25 artiklan 3 kohdan mukaisesti sama. Tukioikeuksien arvoa muutetaan tukiasetuksen 25 artiklan 9 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukioikeuksien myöntämisen edellytyksistä, tukioikeusmäärän laskemisesta, alueellisen tasatukiosan arvosta ja

ton asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös tilakohtaisten lisäosien arvon määräytymisen edellytyksistä, siirtymäkaudesta, lisäosien ja erityistukioikeuksien arvon asteittaisesta alentamisesta, lisäosien arvon alentamisen vuoksi vapautuvien varojen käytöstä ja tasatukiosan arvon korottamisesta.

tukialueista sekä perustuen kansallisen enimmäismäärän korottamisesta, alueellisesti jakamisesta ja perustuen määrän alentamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös tilakohtaisten lisäosien arvon määräytymisestä, siirtymäkaudesta, lisäosien arvon asteittaisesta alentamisesta, lisäosien arvon alentamisen vuoksi vapautuvien varojen käytöstä ja tasatukiosan arvon korottamisesta.

12 §

(kumotaan)

Erityistukioikeus

Viljelijä, jolla on erityistukioikeuksia, voi poiketa velvollisuudesta esittää tukioikeuksien määrää vastaava tukikelpoisten hehtaarien määrä tilatukiasetuksen 44 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetun 50 prosentin tuotantosäännön perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä erityistukioikeuksien myöntämisen edellytyksistä tilatukiasetuksessa säädettyissä rajoissa ja erityistukioikeuksien 50 prosentin tuotantosäännön määrittelyn edellytyksistä.

13 §

13 §

*Tilatukioikeuksien käyttö ja käyttöjärjestys***Tukioikeuksien käyttö ja käyttöjärjestys**

Tilatukioikeuksia voidaan käyttää ainoastaan saman tukialueen sisällä. *Ensimmäisenä käytetään käyttöä edeltävänä vuonna käyttämättä jääneet tilatukioikeudet, joista ensimmäisenä käytetään erityistukioikeudet. Tilatukioikeudet käytetään yksikköarvojärjestyksessä siten, että arvokkaimmat käytetään ensin. Omistuksessa olevat tilatukioikeudet käytetään ennen vuokrattuja.*

Tukioikeuksia voidaan käyttää ainoastaan saman tukialueen sisällä.

Viljelijä voi muuttaa 1 momentissa säädettyä käyttöjärjestystä ilmoittamalla siitä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Tukiasetuksen 31 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tilanteissa kansalliseen varantoon viedään viljelijän hallinnassa olevista, samanarvoisista tukioikeuksista viljelijän omistamat tukioikeudet ennen vuokrattuja tukioikeuksia.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilatukioikeuksien käytämisen edellytyksistä *sekä käyttöjärjestyksestä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tilatukioikeuksien käyttöjärjes-*

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä *tukioikeuksien käyttämisen edellytyksistä ja tukialueista.*

Voimassa oleva laki

tyksen muuttamisen yhteydessä vaadittavista asiakirjoista ja määräajoista.

14 §

Tilatukioikeuksien siirto

Tilatukioikeuden siirtäjän on ilmoitettava siirrosta kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Ilmoitus on allekirjoitettava. *Jos tilatukioikeus vuokrataan, siirtoa koskevaan ilmoitukseen on liitettävä selvitys tukioikeuksia vastaavan tukikelpoisen alan hallinnan siirrosta.*

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilatukioikeuksien siirtämisen edellytyksistä ja siirtämisessä noudatettavasta menettelystä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tilatukioikeuksien siirrosta käytettävistä lomakkeista ja määräajoista.

15 §

Tilatukioikeuksien arvon alentaminen

Tilatukioikeuksien arvoa voidaan alentaa tilatukiasetuksen 8 artiklassa ja 40 artiklan 2 kohdassa säädetyillä perusteilla. Tilatukioikeuksien arvoa voidaan alentaa myös tilatukiasetuksen 68 artiklan 8 kohdassa ja 69 artiklan 6 kohdan b alakohdassa säädetyillä perusteilla.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilatukioikeuksien arvon alentamiseen ryhtymisestä, toteuttamistavasta ja arvon alentamisen vuoksi vapautuvien varojen käytöstä.

16 §

Tukikelpoisen alan hallinta tilatuessa

Tukikelpoisesta alasta säädetään tilatukiasetuksen 34 artiklassa. Tilatukea voidaan myöntää hakemuksen perusteella tukikelpoisesta alasta, joka on viljelijän hallinnassa sinä päivänä, jolloin tukihakemusta voidaan sovelta-

14 §

Tukioikeuksien siirto

Tukioikeuden siirtäjän on ilmoitettava siirrosta kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Ilmoitus on allekirjoitettava.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä *tukioikeuksien* siirtämisen edellytyksistä ja siirtämisessä noudatettavasta menettelystä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä *tukioikeuksien* siirrosta käytettävistä lomakkeista ja määräajoista.

15 §

Tukioikeuksien arvon muuttaminen

Tukioikeuksien arvoa voidaan muuttaa tukiasetuksen 7 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa ja 22 artiklan 5 kohdassa säädetyillä perusteilla. Tukioikeuksien arvoa voidaan muuttaa myös tukiasetuksen 23 artiklan 4 kohdassa, 25 artiklan 9 kohdan toisessa alakohdassa ja 31 artiklan 1 kohdan f ja g alakohdassa säädetyillä perusteilla sekä 47, 51 ja 53 artiklassa tarkoitettujen rahoitussäännösten noudattamiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä *tukioikeuksien* arvon *muuttamiseen* ryhtymisestä, toteuttamistavasta ja arvon *muuttamisen* vuoksi vapautuvien varojen käytöstä.

16 §

Tukikelpoisen alan hallinta perustuessa

Tukikelpoisesta alasta säädetään *tukiase-*tuksen 32 artiklassa. *Perustukea* voidaan myöntää hakemuksen perusteella tukikelpoisesta alasta, joka on viljelijän hallinnassa sinä päivänä, jona tukihakemusta voidaan valvon-

misasetuksen 14 artiklan 2 kohdan mukaan viimeisen kerran muuttaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä koko tilan hallinnan siirron määräajasta ja tukikelpoisen alan määrittelystä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukikelpoisen alan poistamisesta maatalouskäytöstä, perus- ja kasvulohkojen määrittelystä ja minimikoosta Euroopan unionin suoria tukia koskevassa lainsäädännössä säädettyissä rajoissa. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tukikelpoisen alan hallinnan todentavien asiakirjojen esittämismenettelystä.

17 §

Tukioikeuksien myöntäminen kansallisesta varannosta

Tilatukiasetuksen 41 artiklassa tarkoitetusta kansallisesta varannosta voidaan myöntää tukioikeuksia:

1) maataloustoimintaansa aloittavalle viljelijälle;

2) viljelijälle, johon sovelletaan johonkin julkiseen toimenpiteeseen liittyviä rakenneuudistus- tai kehitysohjelmia maan viljelemättä jättämisen välttämiseksi tai jotta voitaisiin korvata näillä alueilla toimiville viljelijöille koituvia erityisiä haittoja;

3) viljelijälle, joka on täytäntöönpanoasetuksen 20, 22 tai 23 artiklassa tarkoitetussa erityistilanteessa.

Kansallisen varannon käyttämisestä, viljelijöille myönnettävien tukioikeuksien määrän ja yksikköarvon korottamisesta sekä tukioikeuksien varannosta myöntämisperusteiden etusijajärjestyksestä voidaan antaa tilatukiasetusta ja täytäntöönpanoasetusta tarkentavia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

ta-asetuksen 15 artiklan mukaan viimeisen kerran muuttaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä koko tilan hallinnan siirron määräajasta, tukikelpoisen alan määrittelystä ja tukikelpoisen alan poistamisesta maatalouskäytöstä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä perus- ja kasvulohkojen määrittelystä ja minimikoosta Euroopan unionin suoria tukia koskevassa lainsäädännössä säädettyissä rajoissa. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tukikelpoisen alan hallinnan todentavien asiakirjojen esittämismenettelystä.

17 §

Kansallinen varanto ja tukioikeuksien myöntäminen

Tukiasetuksen 30 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kansallista varantoa hallinnoidaan kansallisella tasolla. Valtioneuvoston asetuksella vahvistetaan kansallisen varannon perustamiseen käytettävä prosenttiosuus kansallisesta enimmäismäärästä.

Kansallisesta varannosta myönnetään tukialueen keskiarvon suuruisia tukioikeuksia tukiasetuksen 30 artiklan 6 ja, jollei muuta ole vahvistettu, 9 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Kansallisesta varannosta voidaan lisäksi myöntää tukialueen keskiarvon suuruisia tukioikeuksia tukiasetuksen 30 artiklan 7 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa lukuun ottamatta 30 artiklan 7 kohdan d alakohdassa tarkoitettuja tapauksia.

Kansallisen varannon perustamiseen käytettävästä määrästä, varannon käyttämisestä, viljelijöille myönnettävien tukioikeuksien määrästä ja arvosta sekä arvon korottamisesta ja alentamisesta, varannosta myönnettävien tukioikeuksien myöntämisperusteista ja etusijajärjestyksestä voidaan antaa tu-

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös tukioikeuksien kohdentamisesta, jos kansallinen varanto ei riitä kattamaan 1 momentissa tarkoitettuja tapauksia tai tilatukiasetuksen 8 artiklassa tarkoitettu enimmäismäärä rajoittaa tukioikeuksien myöntämistä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tukioikeuksien hakemiseen kansallisesta varannosta liittyvistä lomakkeista ja määräajoista.

kiasetusta ja soveltamisasetusta tarkentavia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä myös tukioikeuksien arvon alentamisesta, jos kansallinen varanto ei riitä kattamaan tukiasetuksen 30 artiklan 6 ja 9 kohdassa tarkoitettuja tapauksia tai tukiasetuksen 7 artiklassa tarkoitettu enimmäismäärä rajoittaa tukioikeuksien myöntämistä. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tukioikeuksien hakemiseen kansallisesta varannosta liittyvistä lomakkeista ja määräajoista.

18 §

Tilatukioikeuksien palauttaminen ja luovuttaminen kansalliseen varantoon

Tilatukioikeuden omistaja voi vapaaehtoisesti palauttaa tilatukioikeuden kansalliseen varantoon. Tilatukioikeuksien palauttamisesta on tehtävä ilmoitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Perusteetta myönnettyjen tilatukioikeuksien luovuttamisesta kansalliseen varantoon säädetään soveltamisasetuksen 81 artiklassa. Tukioikeuksia ei tarvitse luovuttaa, jos niiden tasatukiosien arvo tai erityistukioikeuksien arvo on yhteensä enintään 50 euroa vuoden 2006 arvon mukaan laskettuna.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilatukioikeuksien luovuttamiseen ja palauttamiseen liittyvästä menettelystä.

19 §

Sukupolvenvaihdoilanteet

Ennakkoperintönä pidetään tilatukiasetuksen 41, 43 ja 44 artiklaa ja täytäntöönpanoasetusta sovellettaessa perintökaaren (40/1965) 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua ennakkoa ja myös sellaista vuonna 2003 tai sen jälkeen tehtyä:

18 §

Tukioikeuksien palauttaminen ja luovuttaminen kansalliseen varantoon

Tukioikeuden omistaja voi vapaaehtoisesti palauttaa tukioikeuden kansalliseen varantoon. Tukioikeuksien palauttamisesta on tehtävä kirjallinen ilmoitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Perusteetta myönnettyjen tukioikeuksien luovuttamisesta kansalliseen varantoon säädetään *valvonta-asetuksen 23 artiklassa. Mainittuja tukioikeuksia ei tarvitse luovuttaa, jos niiden tasatukioikeuksien arvo on yhteensä enintään 50 euroa minkä tahansa perustuen soveltamisvuoden arvon mukaan laskettuna.*

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukioikeuksien luovuttamiseen ja palauttamiseen liittyvästä menettelystä.

19 §

Sukupolvenvaihdoilanteet

Ennakkoperintönä pidetään tukiasetuksen 30 ja 34 artiklaa sekä soveltamis- ja täytäntöönpanoasetusta sovellettaessa perintökaaren (40/1965) 6 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua ennakkoa ja myös sellaista vuonna 2003 tai sen jälkeen tehtyä:

4 luku

Erityistuki, tuotantoon sidottu tuki ja tuki tilaneuvontaan

20 §

Lypsylehmä- ja nautapalkkio

Viljelijälle voidaan myöntää tukialueen ja lypsylehmien eläinyksikkömäärän perusteella määräytyvää lypsylehmäpalkkiota.

Viljelijälle voidaan myöntää tukialueen ja sonnien, härkien, emolehmien ja emolehmähiehojen eläinyksikkömäärän perusteella määräytyvää nautapalkkiota.

Eläinyksikkömäärä ja eläinten hallinta todennetaan eläinrekisterin tietojen sekä valvonnan perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukialueista, tukimääristä, yksikkötukien tasoista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista.

21 §

Valkuais- ja öljykasvipalkkio

Viljelijälle voidaan myöntää valkuais- ja öljykasvipalkkiota valkuais- ja öljykasvilajien sekä viljan ja valkuaiskasvien seoskasvustojen viljelyalan perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukimääristä, yksikkötukien tasoista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista.

4 luku

Tuotantosidonnaiset tuet, viherryttämistuki ja nuoren viljelijän tuki

20 §

Lypsylehmä- ja nautapalkkio

Aktiiviviljelijälle voidaan myöntää tukialueen ja lypsylehmien keskimääräisen määrän perusteella määräytyvää lypsylehmäpalkkiota.

Aktiiviviljelijälle voidaan myöntää tukialueen ja sonnien, härkien, emolehmien ja hiehojen keskimääräisen määrän perusteella määräytyvää nautapalkkiota.

Aktiiviviljelijälle voidaan lisäksi myöntää palkkiota teurastetuista hiehoista eläinrekisteriin ilmoitettujen teurastusten perusteella hiehoista, joiden ruhopaino on vähintään 170 kiloa.

Eläinten määrä ja hallinta todennetaan eläinrekisterin tietojen sekä valvonnan perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukialueista, saaristoalueista, tukimääristä, palkkiotasoisista, keskimääräisen eläinmäärän laskemisesta sekä muista kyseisen palkkion ehdoista.

21 §

Peltokasvipalkkio

Aktiiviviljelijälle voidaan myöntää tukialueen sekä valkuais- ja öljykasvien, tärkkelysperunan, avomaanvihannesten, sokerijuurikkaan tai rukiin viljelyalojen perusteella määräytyvää peltokasvipalkkiota.

Peltokasvipalkkion myöntämisen edellytyksenä tärkkelysperunalle on, että aktiiviviljelijä tekee tärkkelysperunan viljelyalasta viljelysopimuksen perunatärkkelysteollisuuden kanssa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukialueista, tukimääristä, yksikkötukien tasoista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista.

22 §

Tärkkelysperunapalkkio

Tärkkelysperunapalkkiota voidaan myöntää tärkkelysperunan viljelyalan perusteella viljelijälle, joka tekee viljelysopimuksen perunatärkkelysteollisuuden kanssa, osallistuu vaadittuun koulutukseen, tekee peltomaan laatu-
testin ja toimittaa vaaditut tiedot perunatärkkelysteollisuuden ylläpitämään tietokantaan.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukimääristä, yksikkötukien tasoista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista Euroopan unionin lainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä määräajoista, koulutuksen suorittamisesta ja hyväksymisestä, peltomaan laatu-
testin suorittamisesta sekä niihin liittyvien tietojen tallentamisesta

23 §

Teuraskaritsan laatupalkkio

Viljelijälle voidaan myöntää teuraskaritsan laatupalkkiota eläinrekisteriin ilmoitettujen teurastusten perusteella enintään 12 kuukauden ikäisistä karitsoista, joiden ruhopaino on vähintään 18 kiloa. Eläinten määrä ja hallinta todennetaan eläinrekisterin tietojen sekä valvonnan perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen

22 §

Lammas- ja vuohipalkkio

Aktiiviviljelijälle voidaan myöntää tukialueen ja elävien uuhien tai kuttujen keskimääräisen määrän perusteella määräytyvää lammas- ja vuohipalkkiota, jos viljelijällä on hallinnassaan tukivuonna keskimäärin vähintään 20 uuhta tai kuttua.

Aktiiviviljelijälle voidaan lisäksi myöntää palkkiota teurastetuista karitsoista ja kileistä. Palkkiota teurastetuista karitsoista voidaan myöntää eläinrekisteriin ilmoitettujen teurastusten perusteella enintään 12 kuukauden ikäisistä karitsoista, joiden ruhopaino on vähintään 18 kiloa. Palkkiota teurastetuista kileistä voidaan myöntää eläinrekisteriin ilmoitettujen teurastusten perusteella enintään 18 kuukauden ikäisistä kileistä, joiden ruhopaino on vähintään 15 kiloa.

Eläinten määrä ja hallinta todennetaan eläinrekisterin tietojen sekä valvonnan perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä palkkion myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta, tukialueista, saaristoalueista, tukimääristä, palkkiotasoisista, keskimääräisen eläinmäärän laskemisesta sekä muista palkkion ehdoista.

23 §

Viherryttämistuki

Aktiiviviljelijälle voidaan tukiasetuksen 43–47 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti myöntää viherryttämistukea sille alalle, jolle viljelijälle myönnetään perustutke. Edellytyksiä tarkastellaan viljelijäkohdaisesta kuitenkin siten, ettei tukiasetuksen 43 artiklan 3 kohdan säännöksiä sovelleta tarkastelun yhteydessä. Tuen määrä määräytyy tukialueen sekä tukiasetuksen 43 artiklan 9 kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan ja 47 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan perusteella.

Tukiasetuksen 46 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja ekologisista aloja ovat kesantoalat,

edellytyksistä, rahoituksesta, tukimääristä, yksikkötukien tasoista sekä muista kyseisen palkkion ehdoista.

typensitojakasvien ja lyhytkiertoisien energiapuun alat sekä horisontaaliasetuksen liitteen II toimenpidevaatimuksen 7 mukaisesti säilytettävät täydentävien ehtojen maisemapiirteiden alat. Tukiasetuksen 46 artiklan 7 kohdassa tarkoitettua poikkeusta sovelletaan aluetasolla.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tuen määrästä, ekologisesta alasta ja ekologiseen alaan hyväksyttävistä aloista, typensitojakasveiksi ja lyhytkiertoisiksi energiapuiksi luettavista kasvejaista, viljelyn monipuolistamisesta, pysyvän nurmen seurantamenetelmästä, tukitasoista, tukialueista sekä niistä alueista, joissa sovelletaan tukiasetuksen 46 artiklan 7 kohdassa tarkoitettua poikkeusta.

24 §

Uuhipalkkio

Viljelijälle voidaan myöntää tuotantoon sidottuna tukena uuhipalkkiota eläinmäärän perusteella ottaen huomioon viljelijäkohtainen ja kansallinen uuhipalkkio-oikeuksien enimmäismäärä. Eläinmäärä todennetaan hakemuksessa ilmoitetun määrän sekä valvonnan perusteella.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä uuhipalkkion ja sen lisäpalkkion myöntämisen edellytyksistä tilatukiasetuksen asettamissa rajoissa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan säätää tarkemmin palkkio-oikeuksista, niiden siirtämisestä, väliaikaisesta luovuttamisesta ja jakamisesta kansallisesta uuhipalkkio-oikeuksien varannosta tilatukiasetuksen asettamissa rajoissa.

25 §

Tuki tilaneuvontaan

Viljelijöille voidaan myöntää tukea tilaneuvontapalveluiden käyttämiseen. Tukea voidaan käyttää tilatukiasetuksen 12 artiklassa tarkoitettuun neuvontaan. Neuvonta toteute-

24 §

Nuoren viljelijän tuki

Nuoren viljelijän tukea voidaan myöntää tukiasetuksen 50 artiklan 4, 8 ja 9 kohdan perusteella tukiasetuksen 32 artiklassa tarkoitettujen perustukeen oikeuttavien tukioikeuksien mukaisesti, kuitenkin enintään 90 perustukeen oikeuttavalle tukioikeudelle. Jos hakijana on yhteisö, määräysvalta yhteisössä tulee olla yhdellä tai useammalla nuorella viljelijällä. Nuoren viljelijän tuen määrä lasketaan noudattaen, mitä tukiasetuksen 50 artiklan 8 kohdassa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tuen myöntämisen edellytyksistä, määräysvallasta yhteisössä, tuen määrästä ja tuen enimmäismäärästä.

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

taan tilakäynnein. Neuvonta voi koskea hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksia, täydentäviin ehtoihin liittyviä ympäristösäädöksiä, eläinten tunnistusta ja rekisteröintiä, kasvinsuojeluaineita, elintarvikkeita, rehuja sekä eläinten hyvinvointia ja eläintaudeista ilmoittamista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tilaneuvontaan myöntävän tuen myöntämisen edellytyksistä, rahoituksesta sekä tuen määrästä.

---

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin hakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetyt erityistukioikeudet lakkaavat tämän lain tullessa voimaan.

2.

Laki

maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 2 §:n 12, 13 ja 15 kohta, 10 a, 10 b ja 10 g §, sellaisina kuin ne ovat 2 §:n 12, 13 ja 15 kohta, 10 b § ja 10 g § laissa 283/2008 ja 10 a § laissa 1446/2006, sekä
muutetaan 2 §:n 3 ja 14 kohta, 3 §:n 2 momentin 1 kohta, 6 §, 7 §:n 3 momentti, 9 §:n 2 momentin 1 kohta, 10 §:n 2 momentin 1 kohta, 10 e §:n 1 ja 3 momentti, 12 §:n 1 momentti ja 17 §:n 4 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 14 kohta laissa 457/2010, 3 §:n 2 momentin 1 kohta ja 10 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 1446/2006, 6 § osaksi laeissa 1446/2006, 283/2008 ja 301/2009, 9 §:n 2 momentin 1 kohta, 10 e §:n 1 ja 3 momentti ja 17 §:n 4 momentti laissa 283/2008 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *nuorella viljelijällä* tuen hakijaa, joka tai jonka puoliso on tukivuotta edeltävän kalenterivuoden viimeisenä päivänä alle 40-vuotias;

3) *nuorella viljelijällä Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain (193/2014) 2 §:n 13 kohdassa tarkoitettua henkilöä;*

12) *luonnonhaittakorvauksella* korvausta, jota tarkoitetaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999, jäljempänä maaseutuasetus I, II osaston V luvussa tai Euroopan maaseudun kehittämien maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005, jäljempänä maaseutuasetus II, 36 artiklassa, ja jota maksetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaisena tukena;

(kumotaan)

13) *maatalouden ympäristötuella* tukea, josta säädetään maaseutuasetus I:n II osas-

(kumotaan)

Voimassa oleva laki

ton VI luvussa tai maaseutuasetus II:n 39 artiklassa, ja jota maksetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaisena perus- ja lisätoimenpiteen tukena;

14) *maataloudella* maatilalla tapahtuvaa maatalous-, puutarha- ja energiakasvien viljelyä, kotieläintuotteiden tuotantoa, tuotantoeläinten pitoa, hevostaloutta, porotaloutta, mehiläistaloutta, kesannointia sekä viljelemättömän pellon säilyttämistä hoidettuna yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 mukaisesti;

15) **Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksella** korvausta, jota tarkoitetaan maaseutuasetus I:n II osaston V luvussa tai maaseutuasetus II:n 36 artiklassa ja jota maksetaan Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan maakunnan maaseudun kehittämisohjelman mukaisena tukena;

14) *maataloudella* maatilalla tapahtuvaa maatalous-, puutarha- ja energiakasvien viljelyä, kotieläintuotteiden tuotantoa, tuotantoeläinten pitoa, hevostaloutta, porotaloutta, mehiläistaloutta, kesannointia sekä yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1307/2013 4 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua toimintaa; (kumotaan)

3 §

Hakijat

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:
1) hakija tai hänen puolisonsa on tukivuotta edeltävän kalenterivuoden viimeisenä päivänä vähintään 18-vuotias, *mutta ei yli 68-vuotias, eivätkä hakija ja hänen puolisonsa saa maatalousyrittäjien eläkelainsäädännössä tarkoitettua vanhuuseläkettä; tai*

6 §

Tukimuodot

Tämän lain nojalla voidaan maa- ja puutarhataloudelle myöntää kansallisena tukena:
1) Etelä-Suomen kansallista tukea kotieläintaloudelle, kasvintuotannolle, kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille sekä sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvauksena;

3 §

Hakijat

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että
1) hakija tai hänen puolisonsa on tukivuotta edeltävän kalenterivuoden viimeisenä päivänä vähintään 18-vuotias; tai

6 §

Tukimuodot

Tämän lain nojalla voidaan maa- ja puutarhataloudelle myöntää kansallisena tukena:
1) Etelä-Suomen kansallista tukea kotieläintaloudelle, kasvintuotannolle, kasvihuonetuotannolle ja puutarhatuotteiden varastoinnille;

2) pohjoista tukea kasvintuotannolle, kotieläintaloudelle, kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille, metsämarjojen ja -sienten varastoinnille, porotaloudelle ja muuna pohjoisena tukena, maidon ja lihan kuljetusavustuksena sekä sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvauksena;

3) luonnonhaittakorvauksen ja maatalouden ympäristötuen kansallisia lisäosia; sekä

4) muita kuin 1–3 kohdassa tarkoitettuja maa- ja puutarhatalouden tukia.

7 §

Tuen määrä ja tukialueet

Eri tukimuodoissa tarkoitetuksi saaristoksi voidaan katsoa sellainen kunta tai kunnan osa-alue, jolta ei ole kiinteää kulkuyhteyttä yleiselle tielle sekä alueet, joilta kiinteä yhteys kuntakeskukseen on kohtuuttoman pitkä. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään saaristoksi luettavista osa-alueista.

9 §

Kasvintuotannon tuet

Kasvintuotannon tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään kolme hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa tai, jos kyseessä on puutarhakasvien kasvikohtainen tuki, vähintään puoli hehtaaria puutarhakasvien viljelyssä olevaa peltoa, ja pelto ilmoitetaan kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa;

10 §

Kotieläintalouden tuet

Kotieläintalouden tukien myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään kolme hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa ja pelto ilmoitetaan kyseisen tukivuoden

2) pohjoista tukea kasvintuotannolle, kotieläintaloudelle, kasvihuonetuotannolle, puutarhatuotteiden varastoinnille, metsämarjojen ja -sienten varastoinnille, porotaloudelle, kotieläintalouden palveluille, maidon ja lihan kuljetusavustuksena sekä muuna pohjoisena tukena;

3) muita kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja maa- ja puutarhatalouden tukia.

7 §

Tuen määrä ja tukialueet

Eri tukimuodoissa tarkoitetuksi saaristoksi voidaan katsoa sellainen kunta tai kunnan osa-alue, jolta ei ole kiinteää kulkuyhteyttä yleiselle tielle sekä alueet, joilta kiinteä yhteys kuntakeskukseen on kohtuuttoman pitkä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään saaristoksi luettavista osa-alueista.

9 §

Kasvintuotannon tuet

Kasvintuotannon tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään viisi hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa tai, jos kyseessä on puutarhakasvien kasvikohtainen tuki, vähintään yksi hehtaari puutarhakasvien viljelyssä olevaa peltoa, ja pelto ilmoitetaan kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa;

10 §

Kotieläintalouden tuet

Kotieläintalouden tukien myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hakijalla on hallinnassaan vähintään viisi hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa ja pelto ilmoitetaan kyseisen tukivuoden tuki-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tukihakemuksessa; sekä

hakemuksessa; sekä

10 a §

(kumotaan)

Luonnonhaittakorvauksen ja maatalouden ympäristötuen kansalliset lisäosat

Luonnonhaittakorvauksen ja maatalouden ympäristötuen kansallisiin lisäosiin ei sovelleta 3 §:n, 7 §:n 4 momentin sekä 9 ja 17–20 §:n säännöksiä.

Kansallisten lisäosien saamisen edellytyksenä on, että hakija noudattaa luonnonhaittakorvauksen ja maatalouden ympäristötuen saannille asetettuja tukiehtoja sekä täyttää tuen saajaa, viljelijän ikää, tuen myöntämistä ja sitoumuksen tekemistä koskevat yleiset edellytykset. Kansallisiin lisäosiin sovelletaan samoja alentamis- ja valvontaseuraamuksia kuin luonnonhaittakorvaukseen ja maatalouden ympäristötukeen.

Kansallinen lisäosa voidaan maksaa muiden tukiehtojen täytyessä samalta sitoumuskaudelta ja enintään samalle pinta-alalle kuin luonnonhaittakorvausta ja maatalouden ympäristötukea maksetaan.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään kansallisten lisäosien määräytymisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista, lisäosan määrästä ja lisäosasisitöuksen antamisesta.

10 b §

(kumotaan)

Kotieläintilan hehtaarituki

Kotieläintilan hehtaaritukeen ei sovelleta 3 §:n, 7 §:n 4 momentin, 9 eikä 17–20 §:n säännöksiä.

Kotieläintilan hehtaarituen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija noudattaa luonnonhaittakorvauksen tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksen saannille asetettuja tukiehtoja sekä täyttää tuen saajaa, viljelijän ikää, tuen myöntämistä ja sitoumuksen tekemistä koskevat yleiset edellytykset. Kotieläintilan hehtaarituen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakijan maatilan talouskeskus ja maatilan peltoalaa sijaitsee tukeen oikeuttavalla tukialueella, ja että maatila on luonnonhaittakorvauksen kansallisessa lisäosassa tai Ahvenanmaan maakun-

nassa vastaavassa tukimuodossa kotieläintila tai se täyttää vastaavat vaatimukset.

Kotieläintilan hehtaaritukea voidaan myöntää enintään sille pinta-alalle, jolle maksetaan luonnonhaittakorvausta tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvausta, ja joka sijaitsee tukeen oikeuttavalla tukialueella. Tukea voidaan kuitenkin myöntää tilakohtaisesti enintään sille pinta-alalle, jäljempänä enimmäisala, joka oli vuonna 2007 tukikelpoinen luonnonhaittakorvauksessa tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksessa. Enimmäisala voidaan vahvistaa, jos maatilalle on maksettu tukivuodelta 2007 luonnonhaittakorvauksen kansallista lisäosaa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaavan tukimuodon tukea kotieläintilan tukitason mukaisesti tai maatila on täyttänyt tukivuonna 2007 kotieläintilan vaatimukset.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen vahvistaa enimmäisalan, kun kotieläintilan hehtaaritukea haetaan ensimmäisen kerran. Enimmäisalaa vahvistettaessa otetaan huomioon hakijan hallinnassa tukivuonna 2007 olleen enimmäisalaan luettavan peltoalan lisäksi sellainen 3 momentissa tarkoitettu tukikelpoinen peltoala, joka on siirtynyt hakijan hallintaan sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä ja jota ei ole otettu huomioon hakijan luonnonhaittakorvauksessa tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvauksessa tukivuonna 2007.

Kotieläintilan hehtaaritukeen sovelletaan samoja alentamis- ja valvontaseuraamuksia kuin luonnonhaittakorvaukseen tai Ahvenanmaan maakunnan luonnonhaittakorvaukseen.

Maatilakohtainen kotieläintilojen hehtaaritukeen oikeutettu enimmäisala voidaan siirtää luovutuksen saajan hakemuksesta sukupolvenvaihdoksen tai koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä luovutuksen saajalle. Koko tilan hallinnan siirron yhteydessä tilan omistajalla on oikeus jättää hallinnan siirron ulkopuolelle talouskeskusalue, jolla asuinrakennukset sijaitsevat, sekä omassa taloudessa tarvittavien puutarhatuotteiden viljelemistä tai asuinrakennuksen rakentamista varten peltoalue, joka saa olla enintään kymmenen prosenttia hallinnan siirron kohteena olevasta peltoalasta, ei kuitenkaan suurempi kuin hehtaari.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään kotieläintilojen hehtaarituen määräytymisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista, tuen määrästä, kotieläintilaksi katsottavalle tilalle asetettavista vaatimuksista, enimmäisalan siirron edellytyksistä sekä tukialueista, joilla kotieläintilojen hehtaaritukea maksetaan.

10 e §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntäminen

Tuotannosta irrotettu sika- ja siipikarjatalouden tuki myönnetään vahvistetun sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän perusteella. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijan maatila on luonnonhaittakorvauksen kansallisessa lisäosassa tai Ahvenanmaan maakunnassa vastaavassa tukimuodossa kotieläintila tai täyttää vastaavat vaatimukset.

10 e §

Tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntäminen

Tuotannosta irrotettu sika- ja siipikarjatalouden tuki myönnetään vahvistetun sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän perusteella. Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakijan maatilan *eläinyksikkötiheys on tukivuonna vähintään 0,35 eläinyksikköä tukikelpoista peltohehtaaria kohti ja että hakijalla on hallinnassaan vähintään viisi kyseisen tukivuoden tukihakemuksessa ilmoitettua tukikelpoista peltohehtaaria. Jos tilalla ei ole lainkaan tällaista alaa, tilan pinta-alana käytetään viljelyyn soveltuvaa peltoalaa. Jos hakijalle on myönnetty 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu poikkeus vuodelta 2007 tai kyseessä on 10 §:n 3 momentissa tarkoitettu tilanne vuonna 2007, käytetään tuen myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa laskennallisena tukikelpoisten peltohehtaarien alana viittä hehtaaria. Eläintiheyttä laskettaessa voidaan ottaa huomioon yhteisömuotoisessa yrityksessä määräysvaltaa käyttävän hakijan hallinnassa oleva tukikelpoisten peltohehtaarien ala tai hallinnassa olevat tukikelpoiset eläimet. Tukikelpoisella peltohehtaarilla tarkoitetaan hakijan hallinnassa olevaa Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013 31 artiklassa tarkoitettuun tukeen kelpoista alaa tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdennetyn hallinto- ja valvonta-järjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 809/2014 17 artiklan 1–4 kohdassa tarkoitettua alaa.*

Valtioneuvoston asetuksella säädetään, mikä päivän tilanteen mukaan edellä tarkoitettu ala määräytyy.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen määräytymisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista, tuen määrästä, ennakon määräytymisestä ja suuruudesta, kotieläintilaksi katsottavalle tilalle asetettavista vaatimuksista, sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen käyttöönottoajankohdasta sekä tukialueista, joilla tuotannosta irrotettua tukea maksetaan.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen määräytymisen ja myöntämisen perusteista, eläinyksikköjen määräytymisen perusteista eläintihyyttä laskettaessa eri eläinlajeille ja pitotavoille, tuen määrästä, ennakon määräytymisestä ja suuruudesta, kotieläintilaksi katsottavalle tilalle asetettavista vaatimuksista, sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen käytöönottoajankohdasta sekä tukialueista, joilla tuotannosta irrotettua tukea maksetaan.

10 g §

(kumotaan)

Sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvaus

Tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjatalouden tukea voidaan myöntää sika- ja siipikarjatalouden rakennemuutoskorvauksena, jäljempänä rakennemuutoskorvaus, sellaiselle maataloutta harjoittavalle hakijalle, jolle on vahvistettu sika- ja siipikarjatalouden viitemäärä ja joka täyttää kansallisen tuen hakijaa koskevat yleiset edellytykset. Rakennemuutoskorvauksen myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että hakija sitoutuu pysyvästi luopumaan viitemäärästään rakennemuutoskorvaukseen oikeuttavan kahden vuoden ajanjakson jälkeen.

Rakennemuutoskorvauksen perusteena oleva viitemäärä muodostetaan 10 c §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla. Rakennemuutoskorvauksen viitemäärä voidaan kuitenkin muodostaa hakijan vaatimuksesta vuoden 2007 tuotantoon kohdistuneessa valvonnassa todetun todellisen eläinmäärän perusteella. Rakennemuutoskorvauksen perusteena olevaa viitemäärää ei voi miltyään osin siirtää toiselle tuen hakijalle sen jälkeen, kun hakijalle on myönnetty rakennemuutoskorvaus.

Rakennemuutoskorvausta maksetaan korvauksen hakuvuodelta ja sitä seuraavalta vuodelta. Rakennemuutoskorvauksen perusteena oleva viitemäärä lakkaa olemasta voimassa korvauksen oikeuttavan kahden vuoden ajanjakson loputtua.

Rakennemuutoskorvauksen vuotuinen maatilakohtainen enimmäismäärä on 20 000 euroa. Rakennemuutoskorvausta saavalle hakijalle ei voida myöntää tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjatalouden tukea.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään rakennemuutoskorvauksen määräytymisen ja myöntämisen tarkemmista perusteista, korvauksen määrästä, rakennemuutoskorvauksen käyttöönottoajankohdasta sekä tukialueista, joilla rakennemuutoskorvausta maksetaan.

12 §

Puutarhatuotteiden varastointituki

Puutarhatuotteiden varastointituki määräytyy varastossa olevien puutarhatuotteiden ja niiden varastomäärien sekä varaston teknisen tason perusteella *sekä sen mukaan, onko tuotanto tuoretuotantoa vai teollisuuden sopimustuotantoa*. Tukimuoto ja yksikkötuen taso määräytyvät sen mukaan, millä tukialueella varastoitavat tuotteet on viljelty.

17 §

Myöhästymisseraamukset

Jos tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tukea *tai rakennemuutoskorvausta* koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tukea alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Tukea tai korvausta ei myönnetä, jos hakemus myöhästyy yli 25 kalenteripäivää. Jos tuen ennakkoa koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tuen ennakkoa ei makseta.

12 §

Puutarhatuotteiden varastointituki

Puutarhatuotteiden varastointituki määräytyy varastossa olevien puutarhatuotteiden ja niiden varastomäärien sekä varaston teknisen tason perusteella. Tukimuoto ja yksikkötuen taso määräytyvät sen mukaan, millä tukialueella varastoitavat tuotteet on viljelty.

17 §

Myöhästymisseraamukset

Jos tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tukea koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tukea alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Tukea tai korvausta ei myönnetä, jos hakemus myöhästyy yli 25 kalenteripäivää. Jos tuen ennakkoa koskeva hakemus tehdään myöhästyneenä, tuen ennakkoa ei makseta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin hakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki**maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 11 §:n 1 momentin 3 kohta;

muutetaan 4 §:n 2—5 ja 6 kohta, 6 §:n 3 momentti, 8 §:n 1 momentin 5 kohta, 10 §:n 1 momentin 4 kohta, 11 §:n 1 momentin 5 kohta, 16 §:n 3 momentti, 22 §:n 6 momentti, 25 §:n 1—3 momentti, 29 ja 30 §, 31 §:n 3 momentti, 32, 38 ja 43 §, sekä

lisätään 4 §:ään uusi 2 a kohta ja 11 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

4 §

*Määritelmät**Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *maksajavirastoasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten hyväksymisen sekä maataloustukirahaston ja maa-seurarahaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 885/2006;

3) *tilatukiasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o

2) *maksajavirastoasetuksella Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1306/2013 yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta täydentävää ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 908/2014;*

2 a) *delegoidulla maksajavirastoasetuksella Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä maksajavirastojen ja muiden elinten, varainhoidon, tilien tarkastamisen, vakuuksien sekä euron käytön osalta annettua komission delegoitua asetusta (EU) N:o 907/2014;*

3) *tukiasetuksella yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmissä viljelijöille myönnettäviä suoria tukia koskevista säännöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 637/2008 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 ku-*

378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 73/2009;

4) *soveltamisasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä mainitussa asetuksessa säädettyjen viljelijöiden suorien tukien järjestelmien mukaisten täydentävien ehtojen, tuen mukauttamisen ja yhdenmetytyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä viinialalle säädetyn tukijärjestelmän mukaisten täydentävien ehtojen osalta annettua komission asetusta (EY) 1122/2009;

5) *osittain rahoitettujen tukien valvonta-asetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maaseudun kehittämisen tukitoimenpiteitä koskevien tarkastusmenettelyjen ja täydentävien ehtojen täytäntöönpanon osalta annettua komission asetusta (EU) N:o 65/2011;

6) *täydentävillä ehdoilla* tilatukiasetuksen 4—6 artiklassa tarkoitettuja tuen myöntämisen ehtoja.

6 §

Maaseutuvirasto

Maaseutuvirasto toimii tilatukiasetuksen 20 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna koordinaativiranomaisena.

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen:

5) *suorien tukien lain 24 §:ssä tarkoitettuja uuhipalkkio-oikeuksista;*

moamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1307/2013;

4) *hallintoasetuksella Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä yhdenmetytyn hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä suoriin tukiin, maaseudun kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäamis- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta annettua komission delegoitua asetusta (EU) N:o 640/2014;*

5) *valvonta-asetuksella Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdenmetytyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 809/2014;*

6) *täydentävillä ehdoilla horisontaaliasetuksen 91—95 artiklassa tarkoitettuja tuen myöntämisen ehtoja.*

6 §

Maaseutuvirasto

Maaseutuvirasto toimii *horisontaaliasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa* tarkoitettuna hallinto- ja valvontaviranomaisena. *Maaseutuvirasto tekee päätöksen horisontaaliasetuksen 55 artiklan toisessa kohdassa ja 100 artiklassa tarkoitettujen määrien palauttamatta jättämisestä.*

8 §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen:

5) *suorien tukien lain 11 §:ssä tarkoitettuja tukioikeuksien lakkauttamisesta;*

10 §

Ahvenanmaan valtionvirasto

Ahvenanmaan valtionvirasto tekee Ahvenanmaan maakunnassa päätöksen:

4) suorien tukien lain 24 §:ssä tarkoitetuista uuhipalkkio-oikeuksista.

11 §

Kunta

Kunta tekee päätöksen:

3) suorien tukien lain 25 §:ssä tarkoitettujen tuen myöntämisestä;

5) kansallisten tukien lain 10 b §:ssä tarkoitettujen kotieläintilan hehtaarituen enimmäisalan ja 10 f §:ssä tarkoitettujen sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettujen tuen viitemäärän siirtämisestä ja jakamisesta;

16 §

Tiedonantovelvollisuus

Tuenhakija on velvollinen ilmoittamaan sellaisesta olosuhteiden muutoksesta, joka saattaa vaikuttaa tuen määrään taikka aiheuttaa tuen takaisinperinnän tai maksamisen keskeyttämisen taikka tuen lakkauttamisen. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kymmenen työpäivän kuluessa siitä, kun hakija sai tiedon olosuhteen muutoksesta. Edellä tarkoitettulla tavalla ilmoitusvelvollinen on myös tuensaaja tai tämän oikeudenomistaja.

10 §

Ahvenanmaan valtionvirasto

Ahvenanmaan valtionvirasto tekee Ahvenanmaan maakunnassa päätöksen:

4) suorien tukien lain 11 §:ssä tarkoitettujen tukioikeuksien lakkauttamisesta.

11 §

Kunta

Kunta tekee päätöksen:

(kumotaan)

5) kansallisten tukien lain 10 f §:ssä tarkoitettujen sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettujen tuen viitemäärän siirtämisestä ja jakamisesta;

Kunta suorittaa valvonta-asetuksen 17 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen tiedon siirron sähköiseen järjestelmään.

16 §

Tiedonantovelvollisuus

Tuenhakija on velvollinen ilmoittamaan kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisesta olosuhteiden muutoksesta, joka saattaa vaikuttaa tuen määrään taikka aiheuttaa tuen takaisinperinnän tai maksamisen keskeyttämisen taikka tuen lakkauttamisen. Ylivoimaisesta esteestä ja poikkeuksellisesta olosuhteesta on ilmoitettava 15 työpäivän kuluessa siitä, kun ilmoitus on mahdollista tehdä. Edellä tarkoitettulla tavalla ilmoitusvelvollinen on myös tuensaaja tai tämän oikeudenomistaja.

22 §

Paikan päällä tehtävä valvonta ja valvonnan laajentaminen

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä paikan päällä tehtävästä valvonnasta ja valvonnan laajentamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukiehtojen valvonnasta soveltamisasetuksen ja osittain rahoitettujen tukien valvonta-asetuksen edellyttämässä laajuudessa sekä vähimmäistarkastusmäärästä, valvonnassa noudatettavasta menettelystä, perus- ja kasvulohkojen ulko- ja sisärajojen määrittämisestä ja mittausmenetelmästä, -tavasta ja -tarkkuudesta sekä mittapoikkeamasta.

25 §

Täydentäviä ehtoja koskevat erityiset säännökset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo luonnonsuojelulain (1096/1996), ympäristönsuojelulain (86/2000), jätelain (646/2011), lannoitevalmistelain (539/2006) sekä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) noudattamista siltä osin kuin on kyse täydentävien ehtojen ympäristöön liittyvien lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisen sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja aluehallintovirasto valvovat elintarvikelain (23/2006), eläintutilain (55/1980), eläinten lääkitsemisestä annetun lain (617/1997), eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010), rehulain (86/2008), kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) ja eläinsojelulain (247/1996) noudattamista siltä osin kuin on kyse muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen täydentävien ehtojen noudattamisen valvonnasta. Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, valvonnassa noudatetaan mainittujen lakien sekä eläinlääkintähuoltolain (765/2009) säännöksiä valvonnasta ja valvontaviranomaisista.

22 §

Paikan päällä tehtävä valvonta ja valvonnan laajentaminen

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä paikan päällä tehtävästä valvonnasta ja valvonnan laajentamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tukiehtojen valvonnasta *hallinto- ja valvonta-asetuksessa edellytyksissä* laajuudessa sekä vähimmäistarkastusmäärästä, valvonnassa noudatettavasta menettelystä, perus- ja kasvulohkojen ulko- ja sisärajojen määrittämisestä ja mittausmenetelmästä, -tavasta ja -tarkkuudesta sekä mittapoikkeamasta.

25 §

Täydentäviä ehtoja koskevat erityiset säännökset

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus valvoo luonnonsuojelulain (1096/1996) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) noudattamista siltä osin kuin on kyse täydentävien ehtojen ympäristöön liittyvien lakisääteisten hoitovaatimusten noudattamisen sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja aluehallintovirasto valvovat elintarvikelain (23/2006), eläintutilain (441/2013), eläinten lääkitsemisestä annetun lain (387/2014), eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010), rehulain (86/2008), kasvinsuojeluaineista annetun lain (1563/2011) ja eläinsojelulain (247/1996) noudattamista siltä osin kuin on kyse muiden kuin 1 momentissa tarkoitettujen täydentävien ehtojen noudattamisen valvonnasta. Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, valvonnassa noudatetaan mainittujen lakien sekä eläinlääkintähuoltolain (765/2009) säännöksiä valvonnasta ja valvontaviranomaisista.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä lakisääteisten hoitovaatimusten sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tilatukiasetusta tarkentavia säännöksiä valvonnasta ja valvonnassa noudatettavasta menettelystä sekä 2 momentissa mainituissa laeissa tarkoitettun valvonnan kohteista.

29 §

Valvonnasta aiheutuvat seuraamukset

Valvonnassa havaituista virheistä määrätään seuraamukset siten kuin kansallisten tukien laissa, soveltamisasetuksessa ja osittain rahoitettujen tukien valvonta-asetuksessa sekä Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY, Euratom) N:o 2988/95 säädetään.

Täydentävien ehtojen laiminlyönnistä johtuvia tuen vähennyksiä ei tehdä, jos laiminlyönti on vähäinen ottaen huomioon sen vakavuus, laajuus sekä jatkuvuus ja jos laiminlyönti on korjattu annetussa määräajassa.

30 §

Valvonnasta ilmoittaminen

Valvonnasta ilmoitetaan tuenhakijalle siten kuin soveltamisasetuksen 27 artiklassa ja osittain rahoitettujen tukien valvonta-asetuksen 4 artiklassa säädetään.

31 §

Tuen takaisinperintä

Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittaman tuen takaisinperinnästä, takaisinperittävän määrän laskemisesta, korosta ja takaisinperinnän määräajasta säädetään tilatukiasetuksessa, soveltamisasetuksessa ja Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY, Euratom) No 2988/95.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä lakisääteisten hoitovaatimusten sekä hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten noudattamisen valvonnasta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa *horisontaaliasetusta* tarkentavia säännöksiä valvonnasta ja valvonnassa noudatettavasta menettelystä sekä 2 momentissa mainituissa laeissa tarkoitettun valvonnan kohteista.

29 §

Valvonnasta aiheutuvat seuraamukset

Hallinnollisessa valvonnassa, ristiintarkastuksessa ja paikan päällä tehtävässä valvonnassa havaituista virheistä määrätään seuraamukset siten kuin kansallisten tukien laissa, *hallinto- ja valvonta-asetuksessa* sekä Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY; Euratom) N:o 2988/95 säädetään.

Täydentävien ehtojen laiminlyöntiin sovelletaan *horisontaaliasetuksen 99 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua varhaisvaroitusjärjestelmää.*

30 §

Valvonnasta ilmoittaminen

Valvonnasta ilmoitetaan tuenhakijalle siten kuin *valvonta-asetuksen 24 artiklassa* säädetään.

31 §

Tuen takaisinperintä

Euroopan unionin kokonaan tai osittain rahoittaman tuen takaisinperinnästä, takaisinperittävän määrän laskemisesta, korosta ja takaisinperinnän määräajasta säädetään *tukiasetuksessa, horisontaaliasetuksessa, valvonta-asetuksessa* ja Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY, Euratom) No 2988/95.

32 §

Takaisinperittävälle määrälle suoritettava korko

Takaisinperittävälle määrälle on suoritettava kiinteää kuuden prosentin vuotuista korkoa. Korko lasketaan sen ajan perusteella, joka alkaa 60 päivää takaisinperintäpäätöksen tekemisajankohdasta ja päättyy saatavan suorittamisajankohtaan tai, jos saatava vähennetään myöhemmin maksettavasta erästä, vähennyksen tekemisajankohtaan.

38 §

Maaseutuviraston ja Elintarviketurvallisuusviraston tarkastusoikeus

Maaseutuvirastolla on oikeus suorittaa Euroopan unionin varojen asianmukaisen hallinnon ja käytön varmistamiseksi valvontaa viranomaisissa siltä osin kuin ne suorittavat maksajavirastolle maksajavirastoasetuksessa säädettyjä tehtäviä. Elintarviketurvallisuusvirasto suorittaa kuitenkin maksajavirastoasetuksessa edellytyn valvonnan siltä osin kuin se kohdistuu aluehallintovirastojen suorittamaan täydentävien ehtojen valvontaan

43 §

Tietojen säilyttäminen

Tiedot säilytetään rekisterissä Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn ajan tai niin kauan kuin niiden käyttö tilatukiasetuksen edellyttämässä tukioikeuksien hallinnoinnissa muutoin on välttämätöntä

32 §

Takaisinperittävälle määrälle suoritettava korko

Takaisinperittävälle määrälle on suoritettava *korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua vuotuista viivästyskorkoa*. Korko lasketaan sen ajan perusteella, joka alkaa 60 päivää takaisinperintäpäätöksen tekemisajankohdasta ja päättyy saatavan suorittamisajankohtaan tai, jos saatava vähennetään myöhemmin maksettavasta erästä, vähennyksen tekemisajankohtaan.

38 §

Maaseutuviraston ja Elintarviketurvallisuusviraston tarkastusoikeus

Maaseutuvirastolla on oikeus suorittaa Euroopan unionin varojen asianmukaisen hallinnon ja käytön varmistamiseksi valvontaa viranomaisissa siltä osin kuin ne suorittavat maksajavirastolle *delegoidussa maksajavirastoasetuksessa* säädettyjä tehtäviä. Elintarviketurvallisuusvirasto suorittaa kuitenkin *delegoidussa maksajavirastoasetuksessa* edellytyn valvonnan siltä osin kuin se kohdistuu aluehallintovirastojen suorittamaan täydentävien ehtojen valvontaan

43 §

Tietojen säilyttäminen

Tiedot säilytetään rekisterissä Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn ajan tai niin kauan kuin niiden käyttö *tukiasetuksen* edellyttämässä tukioikeuksien hallinnoinnissa muutoin on välttämätöntä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin hakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

4.

Laki**maataloustuotteiden markkinajärjestelyistä annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloustuotteiden markkinajärjestelyistä annetun lain (999/2012) 2 §:n
 1 momentin 2 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2§

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään:

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään:

2) markkinajärjestelyasetuksessa tarkoitusta mehiläishoitoalan kansallisesta tuesta ja sokerijuurikkaan viljelijöille myönnettävästä tuesta säädetään maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetussa laissa (1559/2001);

2) markkinajärjestelyjärjestelyasetuksessa tarkoitettu mehiläishoitoalan kansallisesta tuesta, sokerijuurikkaan viljelijöille myönnettävästä tuesta *ja kansallisesti tietyille aloille Suomessa maksettavista tuista* säädetään maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetussa laissa (1559/2001);

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
 ta 20 .*